

Eidsiva

Årsrapport **2017**

Innhold

Nøkkeltall	3
Eidsiva Energi Konsern	7
Årsberetning	7
Balanse	20
Resultatregnskap	22
Avstemming av konsernets egenkapital	23
Kontantstrømoppstilling	24
Noter	26
Eidsiva Energi AS	100
Resultatregnskap	100
Balanse	101
Kontantstrømoppstilling	103
Noter	104
Erklæring fra styret og konsernsjef	123
Revisors beretning	124
Uttalelse fra bedriftsforsamlingen	128

Nøkkeltall

(Alle tall i millioner kroner)

		2017	2016	2015	2014	2013
Resultatregnskapet						
Driftsinntekter	mkr	3 956	4 005	4 143	3 936	3 932
EBITDA	mkr	1 492	1 430	1 214	1 200	1 365
Driftsresultat	mkr	1 034	998	653	716	941
Resultat før skatt	mkr	720	731	330	438	524
Årsresultat	mkr	506	506	198	232	258
Poster ekskludert fra underliggende drift						
Urealiserte verdiendringer	mkr	-7	80	14	-239	10
Urealiserte verdiendringer valuta (gjeld i euro)	mkr	-20	16	-19	-27	-40
Vesentlige engangsposter	mkr	-	89	-	-	-
Underliggende drift						
EBITDA underliggende	mkr	1 499	1 261	1 200	1 439	1 355
Driftsresultat underliggende	mkr	1 041	829	639	955	931
Resultat før skatt underliggende	mkr	747	546	335	704	554
Balanse						
Totalkapital	mkr	18 895	17 840	16 504	15 959	15 343
Egenkapital	mkr	5 942	5 635	5 292	4 950	5 096
Sysselsatt kapital	mkr	14 934	14 153	13 052	11 977	11 848
Gjennomsnittlig sysselsatt kapital	mkr	14 543	13 602	12 515	11 913	11 768
Frie likviditetsreserver	mkr	1 694	1 361	1 493	1 366	1 336
Forfall neste 12 måneder	mkr	542	1 367	1 338	1 043	535
Rentebærende gjeld	mkr	8 992	8 518	7 760	7 028	6 752
herav ansvarlig lån	mkr	1 519	1 519	1 519	1 500	1 500
Kontanter, bankinnskudd	mkr	291	122	328	251	209
Netto rentebærende gjeld	mkr	8 740	8 398	7 465	6 830	6 601
Kontantstrøm						
Netto kontantstrømmer fra driften	mkr	1 691	501	1 127	1 208	1 372
Betalt utbytte til eier	mkr	-175	-200	-203	-195	-196
Renter ansvarlig lån	mkr	-106	-106	-106	-105	-105
Utbetaling av kjøp av driftsmidler	mkr	-1 206	-968	-1 110	-928	-933

Nøkkeltall

(Alle tall i millioner kroner)

		2017	2016	2015	2014	2013
Nøkkeltall ¹⁾						
EBITDA margin	%	38	36	29	30	35
EBITDA margin underliggende	%	38	32	29	34	35
Totalkapitalrentabilitet (før skatt)	%	5,9	6,3	4,0	4,9	5,5
Egenkapitalrentabilitet (etter skatt)	%	8,0	8,4	4,2	4,8	5,1
ROACE	%	5,3	7,3	5,3	6,0	8,0
Egenkapitalandel	%	39	40	40	40	43
FFO underliggende	mkr	1 073	882	880	1 079	976
FFO underliggende/netto rentebærende gjeld	%	15	13	15	20	19
Netto rentebærende gjeld/EBITDA underliggende		4,8	5,5	5,0	3,7	3,8
EBITDA (underliggende) / Renter		5,9	5,1	5,5	6,6	6,2
FFO (underliggende) / Rentekostnader		3,0	2,5	2,7	3,3	3,0
Nøkkeltall - verdijustert ¹⁾						
Egenkapital	mkr	7 461	7 154	6 811	6 450	6 596
Merverdi egenkapital	mkr	6 258	3 865	2 008	3 250	3 704
Verdijustert egenkapital	mkr	13 719	11 019	8 819	9 700	10 300
Verdijustert totalkapital	mkr	25 153	21 705	18 512	19 209	19 047
Verdijustert sysselsatt kapital	mkr	21 192	18 018	15 060	15 228	15 552
Verdijustert totalkapitalrentabilitet (før skatt)	%	4,6	5,4	3,5	4,0	4,4
Verdijustert egenkapitalrentabilitet (etter skatt)	%	4,7	5,9	3,0	3,1	3,2
ROACE	%	5,3	6,0	4,3	4,7	6,0
Verdijustert egenkapitalandel	%	55	51	48	50	54

1) Ansvarlig lån klassifisert som egenkapital

Ved beregning av nøkkeltall er eiernes ansvarlige lån i sin helhet regnet som egenkapital og finanskostnader er redusert med renter av ansvarlig lån (korrigert for skatt).

Begrepet «underliggende resultat» er benyttet der hvor regnskapstallene er korrigert for urealiserte regnskapsførte verdier som følge av regnskapsprinsipper i IFRS og eventuelle vesentlige engangsposter. I regnskapet for 2016 er gevinst ved salg av markedsvirksomheten på 89 millioner regnet som en engangspost.

Definisjoner

EBITDA:	Driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger
EBITDA underliggende:	EBITDA ÷ urealiserte verdiendringer ÷ vesentlige engangsposter
Rentebærende gjeld:	Ved beregning av nøkkeltall er ansvarlig lånekapital til eiere betraktet som egenkapital. Pensjonsforpliktelse er ikke inkludert i rentebærende gjeld
Netto rentebærende gjeld:	Rentebærende gjeld (se over) ÷ kontanter/bankinnskudd
Sysselsatt kapital:	Bokført egenkapital + Netto rentebærende gjeld (se over) + ansvarlig lånekapital til eiere
ROACE:	Driftsresultat/Gjennomsnittlig sysselsatt kapital
FFO Underliggende	EBITDA underliggende ÷ netto finanskostnader (eksklusive renter på ansvarlig lån til eiere) ÷ betalbar skatt (eksklusive skatteeffekt av renter på ansvarlig lån til eiere)
Verdijustert egenkapital- rentabilitet etter skatt:	Resultat etter skatt (korrigert for renter på ansvarlig lån til eiere og skatteeffekt av renter på ansvarlig lån til eiere) / Gjennomsnittlig verdi av verdijustert egenkapital og ansvarlig lån.
Verdijustert egenkapitalandel:	Verdijustert egenkapital + ansvarlig lån / Verdijustert total kapital
Nøkkeltall verdijustert:	Eidsiva foretar verdsetting av konsernet hvert år av en ekstern uavhengig rådgiver. Dette gir en indikasjon på hva som er de reelle verdier i konsernet utover det bokførte.

Eidsiva Energi Konsern

- 7 Årsberetning
- 20 Balanse
- 22 Resultatregnskap
- 23 Avstemming av konsernets egenkapital
- 24 Kontantstrømoppstilling
- 26 Noter

Eidsiva Energi Konsern

Årsberetning

2017 representerte et godt år med høy aktivitet for Eidsiva. Konsernet investerte over 1,4 milliarder kroner i fornybar energi, forsterkning av strømmettet, innføring av automatiske strømmålere og utbygging av fiber i Hedmark og Oppland. Myndighetspålagte investeringer og andre påkrevde tiltak i strømmettet utgjorde sammen med fiberutbygging cirka 80 prosent av totalinvesteringene. Alle virksomhetene leverte gode resultater, og konsernet oppnådde et resultat etter skatt på 506 millioner kroner.

Den samlede årsproduksjonen for Eidsivas vannkraftvirksomhet inklusive andeler i felleseide kraftverk ble 3 636 GWh. Gjennomsnittlig kraftpris på den nordiske kraftbørsen Nord Pool Spot for prisområdet NO1 ble 27,1 øre/kWh. Dette var 2,8 øre/kWh høyere enn i 2016, og bidro sammen med volumvekst til en styrking av resultatet.

Eidsiva jobbet i 2017 med flere store utbyggingsprosjekter. Vannkraftverket Rosten i Sel kommune, der Eidsiva er deleier, planlegges idriftsatt våren 2018. Utbyggingen av Nedre Otta i samarbeid med E-CO Energi og Eidefoss gjennomføres i henhold til plan. Raskiftet vindkraftverk bygges ut i samarbeid med Gudbrandsdal Energi Fornybar og Swm Erneuerbare Energien Skandinavian. I 2017 ble alle de 31 fundamentene for vindturbinene ferdigstøpt i henhold til plan.

Den samlede energileveransen fra bioenergivirksomheten ble 410 GWh. Det ble gjennomført oppkobling av nye kunder med et totalforbruk på 18 GWh. Totalt 78 500 tonn restavfall ble energigjenvunnet ved Trehørningen Energisentral.

Eidsiva bredbånd koblet i 2017 opp hele 12 237 nye fiberaksesser, og oppnådde en netto kundevekst på fiber på 10 497 kunder. Utbyggingstakten har aldri vært høyere i Hedmark og Oppland. Strømsalgssamarbeidet med Gudbrandsdal Energi Holding gjennom det felleseide selskapet Innlandskraft AS utviklet seg også positivt med et samlet strømsalgsvolum på 4,6 TWh.

I 2017 ble det gjennomført en offisiell kredittvurdering («rating») av Eidsiva. Selskapet oppnådde i denne kredittvurderingen karakteren BBB-. Karakteren indikerer at Eidsiva vurderes å ha god gjeldsbetjeningsevne. Eidsivas langsiktige mål er å opprettholde en kredittverdighet tilsvarende Investment grade, det vil si kredittkarakter bedre eller lik BBB-. Eidsiva jobber kontinuerlig med å styrke selskapets nøkkeltall.

Kraftbransjen preges av strukturelle endringer. Flere selskaper har fusjonert eller inngått samarbeid i erkjennelsen av at større selskaper er nødvendig for å sikre tilstrekkelig effektivitet og kompetanse for å møte fremtiden. Styret mener Eidsiva står godt rustet for framtida, men vil jobbe aktivt for å finne gode samarbeidsløsninger med andre aktører.

Formål og rolle

Eidsivas eiere har forpliktet seg til et langsiktig eierskap frem til 2036, med et finansielt, industrielt og regionalt formål:

- *Finansielt* skal konsernet oppnå langsiktig og god avkastning, og gi et forutsigbart årlig utbytte til eierne
- *Industrielt* skal konsernet utvikle gode og samfunnsnyttige produkter og infrastruktur for kundene
- *Regionalt* skal konsernet være en pådriver for vekst og utvikling i Innlandet

Finansiell plattform

I 2015 var utsiktene for kraftprisnivået fram mot 2020 på rundt 20 øre/kWh. Forwardprisene fram mot 2020 ligger i dag på cirka 26 – 27 øre/kWh. Dette viser at markedsprisene på kraft har vært lite forutsigbare, hvilket underbygges av markedsanalytikere som har lagt frem priskurver som viser store forskjeller i forventning til framtidig kraftpris. Konsernet har derfor sikret 1,8 TWh av produksjonen de neste to årene, i tillegg til én løpende industrikraftavtale.

Eidsiva-konsernet er robust, og har god soliditet. Konsernet hadde per 31.12.2017 en bokført egenkapital på 5,9 milliarder kroner. Dette utgjør 31,4 prosent av bokført totalkapital. En verddivurdering foretatt av SEB basert på regnskapstallene for 2017, viser en verdijustert egenkapital på 12,2 milliarder kroner, som utgjør 48,5 prosent av verdijustert totalkapital.

Kredittvurderingen av Eidsiva viser at konsernets forretningsmessige risiko er lav, men at den finansielle risikoen er noe høyere. Rapporten påpeker at konsernets gjeldsgrad er høy i forhold til inntjeningen, og Eidsiva jobber derfor med å bedre nøkkeltallene både på kort og lang sikt ved å øke konsernets inntjening og redusere gjelden. Gjelden er et resultat av store investeringer i infrastruktur og fornybar energiproduksjon. Investeringene vil øke konsernets fremtidige lønnsomhet og utbytteevne. Investeringene gir også en betydelig regional utviklingseffekt, herunder bedre fiberdekning i vår region. Konsernstyret har henvendt seg til eierne med forespørsel om konvertering av deres ansvarlige lån til egenkapital for å senke gjeldsgraden og redusere rentekostnadene. Konsernet vil følge utviklingen i nøkkeltallene tett. Resultatet for 2017 viser at konsernet er på rett veg.

Resultatforbedring

Gjennom Eidsivas resultatforbedringsprogram (RFP2018) arbeides det målrettet for å redusere de påvirkbare driftskostnadene. Dette ga grunnlag for en betydelig resultatforbedring i 2017 og bidro til høyere marginer grunnet realvekst i produksjon, nettvirksomhet, kundeantall og fiberaksesser. Som en del av resultatforbedringsprogrammet er det gjennomført betydelige bemanningsreduksjoner gjennom frivilling førtidspensjonering og naturlig avgang.

Digitalisering

Gjennom digitalisering av arbeidsprosesser kan det over tid tas ut varige produktivetsforbedringer i driften. For å fremme effektivt arbeid med digitalisering i hele konsernet etablerte Eidsiva i 2017 egne digitale team i hver virksomhet. Det ble også etablert en sentral avdeling med ansvar for å lede konsernets digitaliseringsprogram. De digitale teamene har en viktig rolle i å kartlegge og analysere hvordan digitaliseringen de nærmeste årene kan endre konkurransebilde og forretningsmodeller innenfor våre bransjer.

HMS

I 2017 inntraff det en tragisk dødsulykke hos en av Eidsivas underleverandører under gravearbeid i tilknytning til fiberutbygging i Kongsvinger. For å kunne lære av dødsulykken ble det gjennomført en bedriftsintern undersøkelse ledet av en ekstern uavhengig ressurs. Tiltakene i etterkant av ulykken er i all hovedsak rettet mot sikkerhetsledelsessystemet i konsernet og prosjektgjennomføringen i Eidsiva Nett. Det er i tillegg gjennomført en bedriftsintern undersøkelse i forbindelse med en alvorlig hendelse under linjerydding.

Eidsiva, inkludert leverandører, hadde i 2017 en fraværsskadeverdi (H1=antall fraværsskader per millioner arbeidstimer) på 4,1. Dette betyr 11 arbeidsrelaterte fraværsskader i løpet av 2017. H2-tallet inkludert

leverandører (antall skader med fravær eller medisinsk behandling per millioner arbeidstimer) for 2017 er 7,1. Tallet inkluderer totalt 19 skader med fravær eller medisinsk behandling. Antall H2-skader i 2016 var 25. Antall H2-skader hos Eidsivas leverandører har gått ned fra ti skader i 2016 til seks skader i 2017. Konsernets målsetning for H1, er at dette tallet skal være under 5,0. Konsernets måltall for H2 er under 8,0.

Konsernpolicyen for sikkerhet og etikk gir de overordnede føringene for sikkerhetsarbeidet i Eidsiva. Det viktigste for Eidsiva er at alle skal kunne gå hjem etter endt arbeidsdag minst like friske og raske som da de kom på jobb. Sikkerhetsvisjonen er null skader, og sikkerhet i denne sammenheng betyr forebygging av alle ulykker og hendelser knyttet til mennesker, miljø og eiendeler.

Sikkerhetsmålene skal nås med systematisk og målrettet arbeid. Konsernets ledere er pådrivere for utvikling av sikkerhetskulturen i selskapet, og det arbeides derfor systematisk med opplæring og bevisstgjøring av ledere i tillegg til øvrige ansatte. Det systematiske og målrettede sikkerhetsarbeidet i Eidsiva skal bidra til en rettferdig og rapporterende kultur, at sikker adferd er en del av normen og organisasjonskulturen, en trygg og god arbeidsplass, og et godt omdømme i lokalsamfunnet.

Det er igangsatt flere aktiviteter for å øke sikkerhetsbevisstheten og risikoforståelsen i konsernet. En av disse er styrking av HMS i anskaffelsesprosesser. Styrkingen i arbeidet med leverandører inkluderer blant annet gjennomføring av HMS- og kvalitetsgjennomganger av de viktigste leverandørene i selskapene Nett, Bioenergi og Bredbånd i løpet av 2017.

Arbeidet med forbedring av sikkerhetsaktiviteter i prosjekter fortsetter i 2018 gjennom tydelig ledelse og systematisk oppfølging av etterlevelse av HMS-krav.

Organisasjon

For å nå konsernets strategiske mål, er det av avgjørende betydning at Eidsiva er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass. På bakgrunn av utviklingen i bransjen og de strategiske satsningsområdene i konsernet, retter HR-strategien oppmerksomheten mot tre fokusområder:

- Forbedringskultur
- Strategisk kompetansestyring
- Ledelse

Det er i løpet av 2017 igangsatt en rekke aktiviteter innenfor de tre områdene.

Ved utgangen av 2017 var det 1 018 ansatte i Eidsiva-konsernet, tilsvarende 1007 årsverk. Av disse var 17 midlertidig ansatt, 22 lærlinger og to traineer. Konsernets turnover er lav og ligger stabilt på to prosent.

Ved årsskiftet var 128 ansatte 60 år eller eldre. Eidsiva er en attraktiv arbeidsgiver og har god tilgang på kvalifiserte søkere til stillinger. Ekstern rekruttering har vært gjort kun i de tilfeller der det ikke ble funnet riktig kompetanse internt. Betinget ansettelsesstopp videreføres i 2018, som følge av resultatforbedringsprogrammet.

Per 31. desember 2017 var sykefraværet for siste tolv måneder på 4,1 prosent. Dette er en nedgang fra 2016 på 0,2 prosent. Det er reduksjon i langtidsfraværet på 0,25 prosent som bidrar mest til nedgangen. Det jobbes løpende med tiltak for å redusere fraværet, deriblant er det gjennomført opplæring i oppfølging av sykemeldte.

Eidsivas lønnspolitikk har som utgangspunkt at selskapet skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende i regionen. Det er 17 prosent kvinner og 83 prosent menn ansatt i konsernet. I ledende stillinger er det 20,5 prosent kvinner og 79,5 prosent menn. Eidsiva hadde i 2017 et spesielt fokus på lederutvikling for kvinner.

Organisasjonsmålingen for 2017 viste en positiv utvikling sammenlignet med 2016. Eidsiva skåret likt eller høyere enn bransjesnittet innenfor samtlige områder.

Virksomhetene

Eidsiva er et av Norges største regionale energi- og bredbåndskonsern, med virksomhet primært i Hedmark og Oppland. Hovedkontoret ligger i Hamar. Selskapet eies av 27 kommuner og Oppland og Hedmark fylkeskommuner. 71,7 prosent av eiernes aksjer er plassert i egne holdingselskaper.

Morselskapet består av fire virksomhetsområder:

- Produksjon (vannkraft, bioenergi og vindkraft)
- Nett
- Marked
- Bredbånd

Eidsiva Vannkraft eier kraftproduksjon i 21 heleide og 25 deleide kraftverk i Hedmark, Oppland og Sør-Trøndelag med en midlere årsproduksjon på 3,4 TWh. Totalt har Eidsiva Vannkraft, som operatør, ansvaret for drift og vedlikehold av 47 kraftverk i Hedmark og Oppland med en samlet produksjon på 7,5 TWh. Kraftverkene er eid av Eidsiva Vannkraft AS, Opplandskraft DA, Oppland Energi AS, Vinstra Kraftselskap DA, Øvre Otta DA, Gudbrandsdal Energi Produksjon AS og Østerdalen Kraftproduksjon AS.

Eidsiva Vannkraft er en av landets største kraftverksoperatører og har over tid utviklet en vannkraftorganisasjon med høy kompetanse og betydelig erfaring innen utbygging og drift av vannkraftverk.

Eidsiva Bioenergi drifter, prosjekterer og bygger ut hel- og deleide bioenergianlegg i Oppland og Hedmark. Selskapet er i dag Norges tredje største fjernvarmeleverandør og leverte i 2017 410 GWh varme, damp og elektrisitet til sine kunder.

Eidsiva Nett bygger, drifter, vedlikeholder og fornyer et strømmnett (luftlinjer og kabler) med en utstrekning på over 22.500 kilometer. Selskapet eier og drifter regional- og distribusjonsnettet i Hedmark og Oppland, og har områdekonsesjon for distribusjon av strøm i 15 kommuner i Hedmark og fem kommuner i Oppland.

Eidsiva Marked ble i 2016 et heleid datterselskap av Innlandskraft AS. Innlandskraft eies med 50 prosent hver av Eidsiva Energi AS og Gudbrandsdal Energi Holding AS. Gjennom deleierskapet i Innlandskraft, med de to underliggende selskapene Eidsiva Marked og Gudbrandsdal Energi, selger Eidsiva strøm og energirelaterte produkter og tjenester både til kunder i konsernets konsesjonsområde og nasjonalt.

Eidsiva bredbånd bygger ut, selger og drifter høyhastighets bredbånd til privat- og bedriftsmarkedet. De lokale energiselskapene inklusive Eidsiva eier bredbåndsinfrastrukturen som leies av Eidsiva bredbånd.

Kunder og marked

I 2017 hadde Eidsiva ulike markedsutløp innen strømsalg, bredbåndsalg og fjernvarme. Felles for virksomhetene er at vekst i kundegrunnet er avgjørende for å utnytte etablert kapasitet og oppnå skalafordeler i driften.

Med unntak av Innlandskrafts nasjonale strømsalgaktiviteter gjennom Gudbrandsdal Energi har markedsaktivitetene rettet seg i hovedsak mot privat- og bedriftskunder i Hedmark og Oppland. Gjennom Eidsivas merkevareaktiviteter og konsernets sponsor- og regionale utviklingsaktiviteter gis markedsutløpene en felles overordnet Eidsiva-identitet, samtidig som virksomhetene posisjonerer seg i markedene uavhengig av hverandre.

Høyhastighets bredbånd er blitt en stadig viktigere grunnforutsetning for bosetting. Etterspørselen i Hedmark og Oppland økte betraktelig i 2017, og handler i økende grad om økt kapasitet framfor dekning. I 2017 leverte Eidsiva bredbånd 12 237 nye fibertilkoplinger, hvilket brakte det totale antall fiberkunder opp i over 36 000. Selskapet passerte også 90 prosent fiberdekning til skoler i Innlandet i 2017.

Gudbrandsdal Energi og Eidsiva Marked er 100 prosent eid av Innlandskraft, som hadde sitt første hele driftsår i 2017. Begge markedsselskapene har hatt god kundevekst i 2017 og Innlandskraft har styrket sin posisjon som Norges tredje største kraftleverandør.

I februar 2017 inviterte Eidsiva Marked alle husstander i Innlandet til å søke om å få delta i et pilotprosjekt for nøkkelferdige solcelleanlegg. Pilotprosjektet ble godt mottatt og fikk stor oppmerksomhet. Til sammen 950 kunder ønsket å delta i prosjektet, som resulterte i at 20 pilotanlegg ble ferdigstilt i 2017. Fra august har Eidsiva Marked tilbudt solcelleanlegg som en del av sin produktportefølje.

Eidsiva Marked leverer produkter og tjenester innenfor konseptet "Lev Energismart", og strømproduktene er 100 prosent fornybar energi med opprinnelsesgarantier fra Eidsivas egne kraftverk.

Gudbrandsdal Energi oppnådde i 2017 å ha bransjens mest tilfredse strømkunder for sjuende gang i Norsk Kundebarmeter. Selskapet er en nasjonal prisfighter og er langt fremme på digitale flater og sosiale medier med blant annet flest følgere på Facebook i bransjen.

Eidsiva Bioenergi gjennomførte oppkobling av nye fjernvarmekunder med et totalforbruk på til sammen 18 GWh.

Innen 1. januar 2019 får alle husstander i Norge automatiske strømmålere. Eidsiva hadde ved utgangen av 2017 byttet strømmålere hos mer enn 2/3 av sine 163 000 nettkunder, og arbeidet går etter planen.

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar er integrert i Eidsivas forretningsvirksomhet med hensikt om å ivareta menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, sosiale forhold, ytre miljø og antikorrupsjonsarbeid. Eidsivas samfunnsansvar reguleres gjennom gjeldende lover og regler og konsernets etiske regelverk. Som en del av konsernets styrende dokumenter er det utarbeidet egne konsernpolicyer for sentrale områder som «HR», «Personikkerhet», «Innkjøp» og «Klima og miljø».

Konsernets regler for god etisk adferd regulerer personlig adferd, varsling og håndtering av eventuelle brudd, samt god forretningspraksis både for ansatte og de som opptrer på vegne av konsernet. Klage- og bekymringsmeldinger kan gis til Eidsivas uavhengige varslingskanal. Kanalen gir varsleren mulighet til å melde fra anonymt. Det ble ikke mottatt noen slike varsler i 2017.

Eidsiva har en omfattende innkjøpsvirksomhet, og skal være en profesjonell innkjøper med god forretningsskikk, kvalitet og kompetanse. I konsernets avtalevilkår stilles krav til etisk forretningsførsel, HMS, kvalitet og ytre miljø.

Det er i 2017 gjennomført en rekke revisjoner av våre underleverandører. Leverandører skal ikke handle i strid med lover og regler, sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner (ILO: FNs særorganisasjon for arbeidslivet), og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. FNs verdenserklæring om menneskerettigheter skal respekteres.

Beredskap

Eidsiva er i kontinuerlig beredskap fordi selskapet har ansvaret for samfunnsviktig infrastruktur som sikrer befolkningen i regionen sikker energiforsyning.

Konsernet er definert som en beredskapsorganisasjon i kraftforsyningen, og skal som minimum oppfylle de krav som stilles i lov og forskrifter. For vannkraftvirksomheten gjelder det produksjonsevne, for nettvirksomheten forsyningssikkerhet, mens bioenergivirksomheten skal sikre både produksjonsevne og levering.

Viktige virkemidler er å ha et godt beredskapsplanverk, god kompetanse, sikker tilgang på materiell og utstyr. Eidsiva gjennomfører regelmessig øvelser på ulike nivå, både internt og i samarbeid med andre. Sammen med gode evalueringsprosesser og risikoanalyser bidrar dette til utvikling av beredskapsvevnen. Det inntraff ingen store beredskapsmessige hendelser i 2017, og summen av mindre hendelser lå på et normalt nivå.

Menneskerettigheter

Eidsiva styrer sin forretningspraksis i forhold til menneskerettigheter gjennom konsernets etiske regelverk og policy for «HR». Det jobbes for å oppnå større mangfold ved at kjønnsbalanse, annen etnisitet og kulturell bakgrunn vektlegges i ansettelsesprosesser.

I Eidsivas regler for god etisk adferd er internasjonale kjøp av varer og tjenester spesielt omtalt. Konsernet skal støtte opp om internasjonale menneskerettigheter slik de er nedfelt i FNs erklæring, konvensjoner og FNs Global Compact-prinsipper. Konsernet skal også bidra til å forhindre sosial dumping ved å støtte opp under FNs arbeidsorganisasjons konvensjoner (ILO).

Arbeidstakerrettigheter og samarbeid

Arbeidstakerrettigheter er regulert gjennom lover, forskrifter og sentrale og lokale tariffavtaler. Forhandlings- og samarbeidsforhold mellom arbeidsgivere og arbeidstakere ivaretas på konsernnivå og i virksomhetene. De ansattes medbestemmelsesrett, arbeids- og lønnsvilkår og andre arbeidsforhold sikres gjennom etablerte samarbeidsarenaer. Eidsivas ansatte er i stor grad fagorganiserte. Alle virksomhetsområder i konsernet har egne samarbeidsutvalg som avholder møter minimum fire ganger i året. Det legges vekt på et godt samarbeid og involvering av konsernets ansatte og de tillitsvalgte.

Styrets kompensasjons- og ledelsesutviklingsutvalg har gjennomført tre møter i 2017. Utvalget evaluerer årlig retningslinjen for avlønning av ledende ansatte.

Ytre miljø

Eidsiva produserte i 2017 3 636 GWh vannkraft og leverte i tillegg 410 GWh fjernvarme, industrivarmer og -damp samt biokraft. Selskapets utbygging og distribusjon av fornybar energi bidrar i betydelig grad til at myndighetenes klimamål om redusert CO₂-utslipp, økt fornybar energiproduksjon og energieffektivisering blir oppnådd.

Ved Trehørningen Energisentral ble det energigjenvunnet 78 500 tonn restavfall.

Eidsiva har et sterkt fokus på å minimere miljøbelastningen som følger med virksomheten. Det er også viktig å ha åpen kommunikasjon og godt samarbeid med kommuner, grunneiere og lokalbefolkning.

Eidsivas virksomhet påvirker det ytre miljø gjennom aktiviteter i forbindelse med utbygging, drift og vedlikehold. Dette gjelder spesielt innen vannkraft, nett, bioenergi, vindkraft og fiberutbygging. Gjennom systematisk forebyggende arbeid reduserer Eidsiva risikoen for miljøskader.

Konsernet har seks miljøsertifikater, det vil si enten Miljøfyrtårn eller ISO 14001-sertifikater. Eidsiva Bioenergi har utslippstillatelse for drift av forbrenningsanlegg for rene brensler på Børstad i Hamar kommune, avfallsforbrenning på Trehørningen i Hamar kommune og forbrenningsanlegg for returtre på Gjøvik og Elverum. Utslippstillatelsene er gjenstand for egenrapportering av registrerte utslipp.

Eidsivas virksomheter har i 2017 registrert enkelte miljøavvik. Blant annet har det vært en mindre oljelekkasje ved Braskereidfoss kraftverk og ett tilfelle med for lav vannføring ved Strandfossen kraftverk. Avvikene søkes håndtert og lukket fortløpende.

Antikorrupsjonsarbeid

Eidsiva har nulltoleranse for korrupsjon. Regler for god etisk adferd i Eidsiva-konsernet skal bidra til god forretningsskikk og ansvarlig adferd av alle ansatte i selskapet, og de som opptre på vegne av Eidsiva. Det etiske regelverket stiller krav til medarbeidere, men også til leverandører og samarbeidspartnere. Konsernet har spesielt fokus på å redusere korrupsjonsrisiko i tilknytning til innkjøp og i relasjon til leverandører. Regelverket omhandler også viktigheten av åpenhet og hvordan kritikkverdige forhold skal varsles av ansatte. Det gjennomføres årlig opplæring i det etiske regelverket.

Forskning og utvikling

For Eidsiva er forskning og utvikling (FoU) og innovasjon viktig for å sikre konsernets utvikling og strategiske verdi, og konsernet har et særlig fokus på anvendelse av nye digitale teknologier innenfor sine virksomheter.

Eidsivas virksomhetsområder deltar aktivt i flere FoU-prosjekter. Noen prosjekter er eid og drevet av Eidsiva, mens andre er samarbeidsprosjekter med blant andre Energi Norge og SINTEF. Dette er prosjekter som eksempelvis er knyttet til fremtidens energisystem (Smartgrid, AMS, ny vannkraftteknologi, elektronisk tilstandsovervåkning), nye materialtyper og miljø. FoU-aktivitetene dekker hele spekteret fra tidligfase kompetanseprosjekt og høy forskningsgrad, til innovasjonsprosjekt med pilotering av konkrete komponenter og løsninger.

Regional utvikling

Ett av Eidsivas tre hovedformål er at selskapet skal være en aktiv pådriver for vekst og utvikling i Innlandet. Dette oppnår Eidsiva først og fremst gjennom sin kjernevirksomhet innen produksjon, overføring og salg av fornybar energi og bredbånd.

Eidsivas største satsing innen regional utvikling i 2017 var knyttet til utbygging av fiberinfrastruktur i Innlandet. Eidsiva tar regionalt samfunnsansvar ved å bygge ut minst like mye i spredtbebygde områder som i tettbebygde områder. Dette gjøres blant annet gjennom Eidsivas egen utbyggingsmodell «Dugnadsfiber». Modellen tilrettelegger for fiberutbygging i spredtbebygde områder bestående av minst 20 husstander. Grunntanken ved konseptet er et tre-parts samarbeid mellom en ildsjel/et grendelag – en kommune – og Eidsiva bredbånd. Utbygging kan også gjøres gjennom et to parts spleiselag mellom ildsjel/grendelag og Eidsiva bredbånd.

Sammen med kommunene Elverum, Hamar, Sør-Odal, Grue, Tynset, Rendalen og Alvdal, Nord-Østerdal Kraftlag og Elverum Energi, har Eidsiva deltatt i etableringen av selskapet Nordavind DC Sites AS. Formålet med selskapet er å legge til rette for datasenter-lokasjoner i Innlandet.

Eidsiva initierte i 2017 et samarbeid med Miljøstiftelsen Bellona for utarbeidelse av et mulighetsstudie for å kartlegge potensialet for storskala batteriproduksjon i Innlandet. Mulighetsstudiet var ved utgangen av 2017 mottatt positivt av potensielle vertskommuner, NTNU Gjøvik og industriklyngen på Raufoss.

Eidsivas sponsorvirksomhet skal bidra til et bredt og mangfoldig idretts- og kulturliv i Innlandet som igjen skal øke attraktiviteten til Innlandet som bosted. Eidsiva sponser løpende frivillig aktivitet for barn og unge innen idrett og kultur i Innlandet. I tillegg inngår Eidsiva enkelte større kommersielle sponsoravtaler innen toppidrett og større kulturelle satsinger.

Eidsiva er en aktivt medeier i Energisenteret AS. Undervisnings- og opplevelsessenteret for vannkraft og annen fornybar energi ligger i Hunderfossen familiepark og underviser nær 80 prosent av alle elever fra grunnskolene i Innlandet. Senteret har cirka 140 000 besøkende årlig.

Eidsiva bidrar med cirka en halv milliard kroner i offentlig velferd til Innlandet årlig, i form av skatter, avgifter og utbytte. Selskapet bidrar betydelig til regional utvikling gjennom kjøp av varer og tjenester i regionen.

Styringsprinsipper og tilsyn

Konsernets styringsprinsipper er basert på reglene i «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». Eierstyringsdokumentet ble sist oppdatert og godkjent på generalforsamlingen 12. mai 2016.

Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) har ikke anbefalt endringer fra forrige versjon datert 30. oktober 2014. I henhold til interne regler skal konsernets eierstyringsdokument legges fram for generalforsamlingen hvert år. Gjeldende dokument vil således bli lagt fram på Generalforsamling 3. mai 2018.

Bedriftsforsamlingen er eiernes og de ansattes organ for styring, kontroll og oppfølging av konsernet. Bedriftsforsamlingens oppgave er å føre tilsyn med styrets og daglig leders forvaltning av selskapet. I bedriftsforsamlingen presenteres beslutningssaker som tilhører bedriftsforsamlingen, og konsernets rapportering og status for alle større utbyggingsprosjekter. Ekstern revisor (Ernst & Young AS) og intern revisor møter også i bedriftsforsamlingen. Bedriftsforsamlingen har 20 medlemmer som er valgt av generalforsamlingen og ti ansattvalgte medlemmer. Leder av bedriftsforsamlingen i 2017 var Ivar Odnes, fylkesvaraordfører i Oppland fylkeskommune.

Den operative styringen av virksomhetene baseres på konsernets overordnede strategi, selskapets etiske regelverk og selskapenes styre- og lederinstruksjoner. Konsernet har beskrevet Eidsivas viktigste prinsipper i

konsernets styrende dokumenter, og utarbeidet policyer for de områdene som er vurdert som de mest sentrale for ensartet behandling i konsernet.

Eidsivas målstyringssystem benyttes for å styre gjennomføringen av konsernets strategier. Målstyringssystemet bygger på at lønnsomhet og konkurransekraft avgjøres av både finansielle og ikke-finansielle faktorer. Det fokuserer på de verdier bedriften utvikler i egen organisasjon og i markedet.

Styrets arbeid

Styret i Eidsiva Energi AS består av seks aksjonærvalgte medlemmer og to medlemmer valgt av og blant de ansatte. I tillegg har de ansatte valgt en observatør. Det fant sted et skifte blant de ansattvalgte styremedlemmene i mai 2017, mens det for øvrig ikke har vært endringer i styret i 2017.

Styrets tilsynsansvar ivaretas gjennom rapportering av utvikling i styringsparameterne. I tillegg rapporteres økonomisk og finansiell status mer detaljert i forbindelse med offentliggjøring av kvartalstall. Styret har etablert Revisjonsutvalg, Kompensasjons- og lederutviklingsutvalg og Personell- og etikkutvalg. Revisjonsutvalget består av fire medlemmer, som er valgt av og blant styrets medlemmer. De to andre utvalgene består av tre medlemmer valgt av og blant styrets medlemmer. Revisjonsutvalget har vært i funksjon siden 2011, mens de to andre utvalgene ble etablert i 2015. Alle utvalgene er saksforberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret i Eidsiva Energi AS.

Styret og Revisjonsutvalget har avholdt syv møter i 2017. Personellsikkerhet- og etikkutvalget og Kompensasjons- og lederutviklingsutvalget har avholdt to møter i 2017. Frammøtet i styremøtene og utvalgsmøtene har vært god.

Risikostyring og internkontroll

Eidsivas virksomhet er i tillegg til operasjonell risiko utsatt for sentrale risikoområder som regulatoriske, politiske, juridiske, konsesjonsmessige, markedsmessige og finansielle forhold. Ansvar for risikostyringen og intern kontroll ligger hos det enkelte virksomhetsområde og er en integrert del av forretningsaktivitetene. Styrene i konsernets selskaper er delaktige i prosesser knyttet til strategisk risikoanalyse og følger opp øvrige risikokategorier.

Konsernet setter rammer og retningslinjer for intern kontroll av konsernets virksomheter. Virksomhetene skal følge disse rammene, eventuelt med godkjente selskapstilpassede endringer. Konsernet følger opp intern kontroll på konsernnivå via konsernets kontrollere, og innleid internrevisjon.

Som følge av utviklingen i kraftpris de senere årene har det i 2017 vært spesiell fokus på konsekvenser av lavere kraftprisnivå. Simulering av ulike alternativer er foretatt, spesielt rettet mot konsernets soliditet, finansielle nøkkeltall, investeringer, kostnadsnivå og finansiering. For å redusere risiko for store prisvariasjoner og sikre kontantstrømmene, er finansielle prissikringsinstrumenter benyttet i 2017.

Innen kraftsalg er konsernet eksponert for valutarisiko som følge av at alt kjøp og salg på kraftbørsen foregår i euro. Valutasikringer er foretatt av inngåtte prissikringer på kraft. Eidsivas vannkraftproduksjon påvirkes av volumrisiko som følge av variasjon i hydrologi og meteorologi. Geografisk spredning av kraftverkene reduserer imidlertid volumrisikoen.

Konsernet har kredittrisiko siden alt salg skjer med kreditt. Tilnærmet all fysisk handel med kraft foregår på kraftbørsen Nord Pool, mens finansiell handel foregår på kraftbørsen Nasdaq OMX Nordic. Begge disse børsene er vurdert som finansielt solide. Salg til sluttbrukere i regi av Innlandskraft og underliggende

selskaper er fordelt på et betydelig antall kunder. Plassering av overskuddslikviditet er styrt av vedtatte rammer. Samlet sett er dette vurdert å gi lav kredittrisiko.

Belåning, inntekter fra nettvirksomheten og bioenergivirksomheten og friinntekt ved beregning av grunnrenteinntekt påvirkes av endringer i rentenivået. Konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Målet for styring av renterisiko er å begrense konsernets resultatssvingninger fra endringer i rentenivået. Som instrumenter benyttes kombinasjonen fastrente og flytende rente på lån og rentebytteavtaler. I konsernets finansstrategi er det satt grenser for låneporteføljens løpetid, rentebinding og fordeling mellom fast og løpende rente. Ved fastsettelse av grensene for låneporteføljen er det lagt vekt på at belåning og inntekter med variabel rente normalt skal være tilnærmet like store over tid.

Konsernets likviditetsrisiko er vurdert som lav. Konsernet har en solid egenkapital og stabile kontantstrømmer fra drift. Scope Ratings offisielle rating av Eidsiva i 2017 ga kredittkarakter BBB- med stabile utsikter. Finansinstitusjonene og investorene vurderer kredittverdigheten som god, noe som har sikret tilgang til likviditet på kort og lang sikt.

Konsernet har en finansieringsstrategi med relativt lang investeringshorisont og likviditetsreserver i kommitterte trekkrettigheter. Dette gir konsernet tilfredsstillende finansiell fleksibilitet.

Konsernet har etablert et eget risikoforum som møtes regelmessig med formål å vurdere tiltak i kraft, valuta og rentemarkedet i forhold til konsernets risikobærende evne.

Konsernet er også utsatt for risiko knyttet til virksomhetenes rammebetingelser og effekten av politiske beslutninger. Bransjeforeningen Energi Norge benyttes som observatør og talerør i saker som gjelder bransjen, i tillegg til at Eidsiva selv aktivt deltar i forbindelse med utvikling av rammebetingelser.

Operasjonell risiko vurderes kontinuerlig. En av konsernets viktigste oppgaver er å sikre effektivitet og kvalitet i alle industrielle ledd. Dette sikres med langsiktige investeringsplaner, optimalt nivå for drift og vedlikehold, sterkt kundefokus, samt høy kompetanse og motivasjon i organisasjonen. Tilgjengelighet i konsernets produksjonsanlegg og leveringssikkerhet knyttet til infrastruktur vurderes som spesielt viktig. Det legges ned et betydelig arbeid og kostnader i konsernets beredskapsorganisering og beredskapsøvelser for å unngå eller begrense konsekvensene av større, uønskede hendelser som påvirker konsernets ansatte, leveranser og omdømme.

Regnskap 2017

Konsernregnskapet er avlagt i henhold til de internasjonale regnskapsprinsippene IFRS (International Financial Reporting Standards). Morselskapet Eidsiva Energi AS følger reglene for forenklet IFRS.

Konsernets driftsinntekter for 2017 ble 3 956 millioner kroner. Dette er 49 millioner kroner lavere enn i 2016. Hovedårsaken til reduksjonen er at omsetningen til konsernets markedsvirksomhet inngår for første halvår 2016, mens den for 2017 er en del av Innlandskraft AS, et 50/50 eid selskap sammen med Gudbrandsdal Energi Holding, som presenteres etter egenkapitalmetoden som tilknyttet selskap.

Sammenlignet med året før økte kraftproduksjonen i 2017 med 385 GWh, hvorav 20 GWh gjaldt Bioenergi. Kraftprisene i prisområdet NO1 økte med i overkant av 11 prosent. Eidsiva oppnådde en kraftpris i 2017 på 31,1 øre/kWh når realiserte kraftpris- og valutasingringer inkluderes.

Driftsresultatet for 2017 ble 1 034 millioner kroner. Det er økning på 36 millioner kroner fra 2016. «Underliggende» driftsresultat (driftsresultat korrigert for urealiserte verdiendringer og engangsposter) øker med 212 millioner kroner. Økt produksjonsvolum og –priser er hovedårsaken til bedret resultat, men god

drift i alle virksomheter med effektene av konsernets resultatforbedringsprogram bidrar også på en solid måte.

Konsernets nettvirksomhet regnskapsfører tariffinntekter som driftsinntekt. Faktureringen av nettkundene i 2017 er blitt 101 millioner kroner lavere enn tildelt inntektsramme fra NVE og har redusert opparbeidet «merinntekt» tilsvarende.

Netto finanskostnader utgjorde 344 millioner kroner. Dette er 57 millioner kroner høyere enn i 2016, hvorav 20 millioner kroner skyldes negativ markedsutvikling på konsernets eurolån.

Et tilknyttet selskap, Energy Future Invest AS, er klassifisert som «Selskap holdt for salg» og har i 2017 hatt en verdireduksjon på 41 millioner kroner. Resultatandelen fra Moelven Industrier utgjør 70 millioner kroner.

Resultat før skatt ble 720 millioner kroner, som er 11 millioner kroner lavere enn i 2016.

Skattekostnaden i 2017 ble 214 millioner kroner, mens den i 2016 utgjorde 224 millioner kroner. Skatten utgjør 30 prosent, og må sees i sammenheng med at grunnrenteskatt i vannkraftvirksomheten utgjør 34,3 prosent i tillegg til ordinær selskapsskatt på 24 prosent i 2017. Framtidig skattekostnad, utsatt skatt/skattefordel, er også påvirket av at skatteprosenten fra og med 2018 reduseres til 23 prosent for selskapsskatt, men økes for grunnrenteskatten til 35,7 prosent.

Konsernet oppnådde et årsresultat på 506 millioner kroner, som er identisk med 2016.

Styret er tilfreds med resultatet for 2017. Styret bekrefter at grunnlaget for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2017 er utarbeidet i samsvar med dette.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Konsernets bokførte totalkapital per 31. desember 2017 var 18,9 milliarder kroner. Dette er en økning på en milliard kroner fra 2016. Bokført egenkapital var 5,9 milliarder kroner, og utgjorde 31,4 prosent av bokført totalkapital og 39,5 prosent når eiernes ansvarlige lån regnes som egenkapital.

Årets resultat etter skatter på 506 millioner kroner og postene under «utvidet resultat», er tilført egenkapitalen. Under «utvidet resultat» er verdiendring på en industrikraftkontrakt og omregningsdifferanser i tilknyttede selskaper de største postene.

Utbytte fra Eidsiva Energi AS for regnskapsåret 2016 på 175 millioner kroner er utbetalt og belastet egenkapitalen i 2017. I tillegg er utbytte på to millioner kroner til minoritetsinteresser i et datterselskap også belastet egenkapitalen.

Netto kontantstrøm fra driften var 1 691 millioner kroner. Dette er en økning fra 2016 med 1 190 millioner kroner. I overkant av 450 millioner kroner skyldes tre større fordringer oppstått i desember 2016 som er innbetalt i januar/februar 2017. Av- og nedskrivningene utgjorde 458 millioner kroner, mens investeringer i driftsmidler utgjorde 1 206 millioner kroner. I 2017 er det utbetalt 210 millioner kroner til finansiering av drift og investeringer i tilknyttede selskaper, hovedsakelig til dekning av utbyggingskostnader i tilknytning til vannkraftutbygginger.

Netto låneopptak i 2017 ble i overkant av 500 millioner kroner og konsernets likviditetsbeholdning er økt med 169 millioner kroner. Likviditetsbeholdningen utgjorde 291 millioner kroner per 31. desember 2017. Konsernet hadde 1 497 millioner kroner i ubenyttede trekkrettigheter per 31. desember 2017.

Resultat – disponering – utbytte

Eidsivakonsernets forvaltning av kapital og industrielle aktiva skal, sammen med resultatforbedringer og strukturelle tiltak, gi tilfredsstillende avkastning gjennom årlig utbytte og økt aksjeverdi. Målet er at eierne oppnår minst like god avkastning på investert kapital i Eidsiva som ved alternative finansielle plasseringer.

Morselskapet Eidsiva Energi AS fikk et driftsresultat på 3,9 millioner kroner som er ti millioner kroner bedre enn i 2016.

Det er gjennomført kapitaltransaksjoner med enkelte av datterselskapene i 2017 hvor nedsettelse av kapital i datterselskaper inntektsføres i morselskapet, selv om kapitalen umiddelbart er tilbakeført til datterselskapene. Dette medfører at finansinntektene i morselskapet for 2017 er unormalt høye dette året. I tillegg til kapitaltransaksjonene er det inntektsført konsernbidrag med 476 millioner kroner fra datterselskaper, noe som er 181 millioner kroner høyere enn fjoråret.

Resultat før skatt ble 4 974 millioner kroner. Etter en skattekostnad på 43,7 millioner kroner ble resultat etter skatt 4 931 millioner kroner i 2017.

Styret foreslår for generalforsamlingen å følge eiermøtets beslutning om et utbytte for 2017 på 150 millioner kroner og resterende overskudd på 4 781 millioner kroner overføres til annen egenkapital. Morselskapets egenkapital etter disponeringer utgjør 7 460 millioner kroner per 31. desember 2017.

Framtidsutsikter

Eidsiva har de seneste årene gjennomført store lønnsomme investeringer i fornybar energiproduksjon, strømnett og bredbåndsinfrastruktur. Det høye investeringsnivået vil fortsette de neste årene.

Siden 2011 er kraftprisen nærmest halvert, og har dermed redusert konsernets kontantstrøm fra driften. Eidsivas investeringer setter derfor press på konsernets finansielle nøkkeltall. Derfor jobber konsernet målrettet med sitt resultatforbedringsprogram med mål om å styrke selskapets finansielle plattform.

Kraftprisen er fortsatt den enkeltfaktoren som har størst innvirkning på Eidsivas lønnsomhet og verdiutvikling. Innfasing av cirka 28 TWh ny fornybar energi i Norge og Sverige fra 2020 uten vesentlig forbruksvekst, gjør situasjonen for kraftpris usikker framover. Samtidig ser vi utviklingstrekk som tyder på at kraftprisen på sikt kan styrke seg. Deler av svensk kjernekraft fases ut tidligere enn antatt. Statnett har vedtatt bygging av mellomlandsforbindelser til Storbritannia og Tyskland. Videre forventes økt bruk av elektrisitet knyttet til for eksempel transportsektoren, datalagring og annen kraftkrevende produksjon. Fokus på reduserte klimagassutslipp mot 2030 og en forsterking av EUs system for omsetning av CO₂-kvoter gir grunn til å tro at lønnsomheten i fornybar energiproduksjon vil øke.

Energisystemene er i endring. Regulatoriske krav, utvikling av teknologi, og nye forbruksmønstre kan forandre måten energi produseres, transporteres, omsettes og forbrukes.

Innen 1. januar 2021 innføres krav til selskapsmessig skille for alle nettselskaper, og funksjonelt skille for alle nettselskaper i Norge med over 30 000 kunder.

Mange av endringene i energibransjen er også teknologidrevet. Dette omfatter digitalisering av kjernefunksjoner, nye og distribuerte produksjonsformer som sol og vind, nye lagringsformer og ny forbrukerteknologi. Nye teknologier vil utløse endringer av forretningsmodeller, produktporteføljer og kundeopplevelser, og digital transformasjon forventes å endre spillereglene, driverne og konkurransesituasjonen også i energibransjen. Eidsiva vil derfor fortsette å bygge digital kompetanse, og

fortsatt jobbe med ulike forretningsmuligheter og teknologiområder som kan gi ny lønnsom forretning og regional utvikling på sikt.

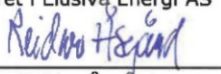

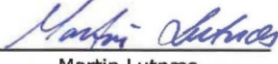
Kundens ønsker og behov er i rask utvikling og gode kjerneprodukter vil være avgjørende for gode kundeforhold. God kundeservice, høyhastighets bredbånd og stabil strømforsyning vil være grunnlaget for Eidsivas kundeforhold fremover. Samtidig vil effektive digitale løsninger være avgjørende for vekst og lønnsomhet. Tilpassede produkter gir også flere muligheter for å ta differensierte posisjoner hvor priskonkurranse er mindre avgjørende.

Behovet for høyhastighets bredbånd for alle innbyggere i Innlandet vil fortsette å øke. Dette vil gi gode kommersielle muligheter for Eidsiva, men representerer også betydelige investeringer. Opprusting og forsterking av strømmettet i Hedmark og Oppland krever også større årlige investeringer. Samtidig vil det være behov for nye investeringer innen nye prosjekter og oppgradering/rehabilitering innen vannkraftproduksjon. Vekstdrevet effektivitet vil derfor være en fellesnevner for konkurransedyktighet i alle Eidsivas virksomhetsområder. Dette er en viktig og påvirkbar driver for lønnsomhet i Eidsiva.

Aksjonærenes langsiktige avtale fram til 2036 stiller krav til resultater og forutsigbarhet, og er en styrke for styrets og administrasjonens fokus på langsiktig verdiskaping. Styret vil fortsatt ha stor oppmerksomhet rettet mot selskapets finansieringsevne, prosjektrisiko, prosjektprioriteringer og eierforhold.

Gjennom flere betydelige utbygginger innen vann- og vindkraft bidrar Eidsiva til å sikre økt energiproduksjon. Eidsiva er sentral i utbyggingen av vannkraft i Rosten (192 GWh) og Nedre Otta (315 GWh), som settes i drift i henholdsvis 2018 og 2020, og deltar også i vindkraftutbyggingen på Raskiftet (368 GWh), som er planlagt satt i drift ved utgangen av 2018.

Styret vil i samarbeid med administrasjonen legge til rette for at konsernet opprettholder et konkurransedyktig utbytte og avkastning på eierkapitalen innen en forsvarlig ramme.

	Hamar, 20. mars 2018 Styret i Eidsiva Energi AS	
Øystein Løseth Styreleder		Sigmund Thue
	Reidar Åsgård Styrets nestleder	
Monica Håugan		Kari Andreassen
	Sylvia Brustad (varamedlem)	
Leo Sørbye		Øistein Andresen Konsernsjef
	Martin Lutnæs	

Balanse

Eiendeler

(Alle tall i millioner kroner)

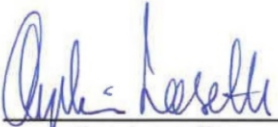
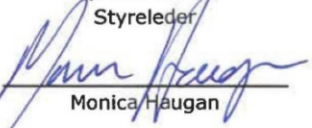
	Noter	31.12.2017	31.12.2016
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	7	11 174	10 456
Immaterielle eiendeler	8	780	751
Investeringer i tilknyttede selskaper	9	4 445	4 118
Andre finansielle anleggsmidler	10, 11	1 029	1 140
Sum anleggsmidler		17 429	16 465
Omløpsmidler			
Varer	15	14	16
Kundefordringer og andre fordringer	10, 12	953	1 142
Derivater	10, 13	-	47
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	10, 14	209	7
Kontanter og kontantekvivalenter	10, 16	291	122
Sum omløpsmidler		1 466	1 334
Selskap holdt for salg	9	-	41
Sum eiendeler		18 895	17 840

Egenkapital og gjeld

(Alle tall i millioner kroner)

	Noter	31.12.2017	31.12.2016
Egenkapital			
Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer			
Aksjekapital	17	346	346
Overkurs	17	1 503	1 503
Opptjent egenkapital		4 022	3 719
Sum egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer		5 870	5 567
Minoritetsinteresser	3	71	68
Sum egenkapital		5 942	5 635
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Lån	10, 18	6 810	5 560
Utsatt skatt	19	1 657	1 621
Pensjoner	20	575	573
Andre avsetninger og forpliktelser	21	101	71
Derivater	10, 13	193	220
Ansvarlig lånekapital	10, 27	1 519	1 519
Sum langsiktig gjeld		10 855	9 565
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	10, 22	1 244	1 061
Derivater	10, 13	46	34
Betalbar skatt	25	144	106
Lån	10, 18	663	1 439
Sum kortsiktig gjeld		2 098	2 640
Sum gjeld		12 953	12 205
Sum gjeld og egenkapital		18 895	17 840

Hamar, 20. mars 2018
Styret i Eidsiva Energi AS

 Øystein Løseth Styreleder	 Reidar Åsgård Styrets nestleder	 Sigmund Thue
 Monica Haugan	 Sylvia Brustad (varamedlem)	 Kari Andreassen
 Leo Sørbye	 Martin Lutnæs	 Øistein Andersen Konsernsjef

Resultatregnskap

(Alle tall i millioner kroner)

	Noter	2017	2016
Salgsinntekter		3 956	4 005
Kjøp varer og energi		-1 424	-1 623
Personalkostnader	20, 23	-867	-846
Aktiverte egne investeringsarbeider	7	317	300
Avskrivninger og nedskrivninger	7, 8	-458	-432
Andel resultat i tilknyttede selskaper	9	58	45
Andre (tap)/gevinster – netto	24,	41	141
Andre driftskostnader	12, 23	-590	-592
Driftsresultat		1 034	998
Finansinntekter	24	40	70
Finanskostnader	24	-384	-358
Netto finanskostnader		-344	-287
Andel resultat i tilknyttede selskaper	9	29	20
Resultat før skattekostnad		720	731
Skattekostnad	25	-214	-224
ÅRSRESULTAT		506	506
Årsresultat tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		499	501
Minoritetsinteresser		7	5
Sum		506	506
Resultat per aksje som er tilordnet aksjonærene i morselskapet (NOK per aksje)			
Resultat per aksje/utvannet resultat per aksje		1,44	1,45
UTVIDET RESULTAT			
Årsresultat		506	506
Verdiendring sikringskontrakter (netto etter skatt)		-23	51
Omregningsdifferanser i tilknyttet selskap		19	-15
Sum andre innregnede inntekter og kostnader som vil reklassifiseres til resultat		-4	36
Endring estimat knyttet til pensjoner (netto etter skatt)		-8	4
Sum andre innregnede inntekter og kostnader som ikke vil reklassifiseres til resultat		-8	4
Årets totalresultat		494	547
Totalresultat tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		487	542
Minoritetsinteresser		7	5
Årets totalresultat		494	547

Oppstillinger over endringer i egenkapital

(Alle tall i millioner kroner)	Noter	Aksje- kapital	Over- kurs	Kontant -strøm- sikring *1)	Øvrige opptjent egen- kapital	Sum opptjent egen- kapital	Sum	Minori- tets- inter- esser	Sum egen- kapital
Egenkapital per 01.01.2016		346	1 503	7	3 371	3 378	5 227	64	5 291
Årets resultat					501	501	501	5	506
Utvidet resultat:									
Omregningseffekter i tilknyttet selskap	9				-15	-15	-15		-15
Verdiendringer sikringskontrakter	11			117		117	117		117
Skatt på verdiendring sikringskontrakter	19			-66		-66	-66		-66
Estimatavvik pensjoner i tilknyttet selskap	9				2	2	2		2
Brutto estimatavvik pensjoner	20				5	5	5		5
Andel av estimatavvik som tilføres tj.kjøpere	11				-3	-3	-3		-3
Skatt på estimatavvik	19				-1	-1	-1		-1
Transaksjoner med eierne:									
Utdelt utbytte	17				-200	-200	-200	-1	-201
Egenkapital per 31.12.2016		346	1 503	58	3 660	3 718	5 567	68	5 635
Årets resultat					499	499	499	7	506
Utvidet resultat:									
Omregningseffekter i tilknyttet selskap	9				19	19	19		19
Estimatavvik pensjoner i tilknyttet selskap	9				-1	-1	-1		-1
Verdiendringer sikringskontrakter	11			-53		-53	-53		-53
Skatt på verdiendring sikringskontrakter	19			30		30	30		30
Brutto estimatavvik pensjoner	20				-8	-8	-8		-8
Andel av estimatavvik som tilføres tj.kjøpere	11				1	1	1		1
Transaksjoner med eierne:									
Utdelt utbytte	17				-175	-175	-175	-2	-177
Utløsning av minoritetsinteresser					-8	-8	-8	-2	-10
Egenkapital per 31.12.2017		346	1 503	35	3 987	4 022	5 871	71	5 942

*1) Et av selskapene i konsernet inngikk i 2015 en langsiktig kraftsalgavtale. Avtalen innebærer en årlig leveranse på 300 GWh i ti år fra 01.01.2021.

Kontrakten behandles som et derivat og er utpekt som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring.

Beløp som er ført over utvidet resultat og mot egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskap når sikringsobjektet går til levering i leveranseperioden.

Kontantstrømoppstilling

(Alle tall i millioner kroner)

	Noter	2017	2016
Kontantstrømmer fra driften			
Kontantstrømmer fra driften	26	1 800	580
Betalte skatter		-109	-79
A: Netto kontantstrømmer fra driften		1 691	501
Likvider tilført/brukt på investeringer:			
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler	7	-1 206	-968
Innbetalinger ved salg av driftsmidler	26	58	21
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler		-5	-4
Innbetalinger ved salg av aksjer		-	27
Utbetalinger ved utlån og sikkerhetsstillelser		-245	-73
Innbetalinger ved langsiktige fordringer		121	-
Mottatt utdeling fra tilknyttet selskap	9	29	14
Utbetalinger til tilknyttet selskap	9	-210	-90
Netto kontanteffekt ved ned salg		-	104
Mottatte finansinntekter		33	47
B: Netto likviditetsendring fra investeringer		-1 425	-922
Likvider tilført/brukt på finansiering:			
Endring trekk på kassekreditt		-48	46
Opptak av nye lån		2 100	1 793
Avdrag på gjeld		-1 598	-1 065
Betalte finanskostnader		-364	-358
Utbetalt utbytte til selskapets aksjonærer		-177	-200
Utbetalt utbytte til minoritetsaksjonærer		-10	-1
C: Netto likviditetsendring fra finansiering		-97	215
A+B+C: Netto likviditetsendring i året		169	-206
Kontanter og kontantekvivalenter per 01.01	16	122	328
Kontanter og kontantekvivalenter per 31.12 *1)	16	291	122
Kontanter og kontantekvivalenter per 31.12		291	122

*1) Av bankbeholdningen per 31.12.2017 er 94 millioner kroner bundet til betaling av skattetrekk og øvrige garantistillelser (2016: 53 millioner kroner).

Kontantstrømdringer

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2016	Kontanstrøm- endring	Valuta endring	2017
Langsiktige lån	7 079			
Opptak av nye lån		2 100		
Avdrag på gjeld		-870		
Valutaendring			20	
				8 329
Kortsiktige lån 1)	1 367			
Avdrag på gjeld		-728		
				639
Sum avdrag på gjeld		-1 598		
	8 446	502	20	8 968

1) I balansen inngår også øvrig kortsiktig gjeld.

Valutaendring er vist under kontantstrømmer fra drift note 26 i netto finanskostnader.

Noter til konsernregnskapet

Note 1 Generell informasjon

Eidsiva Energi AS (morselskapet) og dets datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger (konsernet) produserer, distribuerer og selger hovedsakelig energi og bredbåndtjenester. Konsernet har sitt kjerneområde i Hedmark og Oppland fylker.

Eidsiva Energi AS har sitt hovedkontor i Vangsveien 73, Hamar. Selskapet har obligasjoner notert på Oslo Børs.

Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre den 20. mars 2018.

Note 2 Sammendrag av regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle regnskapsperioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet til Eidsiva Energi AS er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomite (IFRIC), som fastsatt av EU.

Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak:

- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat.
- Finansielle eiendeler holdt for handelsformål og finansielle derivater er vurdert til virkelig verdi over resultatet.
- Derivater som inngår som en del av en kontantstrømsikring vurderes til virkelig verdi, og den effektive delen av verdiendringen føres over utvidet resultat.
- Forpliktelser knyttet til erstatninger og erstatningskraft inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet.
- Fordring knyttet til krav på erstatningskraft er vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

Fra 1. januar 2017 er følgende standarder tatt i bruk som påvirker regnskapet i større grad:

IAS 7 Oppstilling over kontantstrømmer. Endringen innebærer at et foretak gir noteopplysninger som gjør brukerne av regnskapet i stand til å forstå endringer i forpliktelser som stammer fra finansieringsaktiviteter, herunder endringer med og uten kontantstrømeffekt. Endringene skal implementeres prospektivt, og ikrafttredelsestidspunkt var 1. januar 2017

Øvrige endringer som trådte i kraft for regnskapsåret 2017 var ikke aktuelle for konsernet.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse.

En rekke nye standarder, endringer til standardene og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke tidlig anvende, er de vesentligste opplyst nedenfor.

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 vil erstatte IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. De delene av IAS 39 som ikke er endret som ledd i dette prosjektet er overført og tatt inn i IFRS 9. Standarden skal implementeres retrospektivt, med unntak av sikringsbokføring, men det er ikke et krav å utarbeide sammenligningstall. Reglene for sikringsbokføring skal hovedsakelig implementeres prospektiv med noen få unntak. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidliganvendelse er tillatt. Konsernet bedømmer at IFRS 9 ikke vil få noen vesentlige virkninger ettersom man ikke tillemper sikringsbokføring og vurderer ikke å gjennomføre det.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter omhandler inntektsføring. Standarden erstatter alle eksisterende standarder og fortolkninger for inntektsføring. Kjerneprinsippet i IFRS 15 er at inntekter innregnes for å reflektere overføringen av avtalte varer eller tjenester til kunder, og da til et beløp som gjenspeiler vederlaget selskapet forventer å ha rett til i bytte for disse varene eller tjenestene. Standarden gjelder med noen få unntak, alle innteksbringende kontrakter med kunder og inneholder en modell for innregning og måling av salg av enkelte ikke-finansielle eiendeler for eksempel salg av eiendom, anlegg og utstyr. Konsernet er i prosess med implementering av IFRS 15 og foretar en vurdering etter en femtrinns modell. IFRS 15 vil anvendes fra 1. januar 2018 med en modifisert retrospektiv metode tilnærming. Den samlede implementeringseffekten tas mot annen egenkapital per 1 januar 2018. Det forventes at anvendelsen av IFRS 15 ikke vil ha vesentlig effekt. Det er foreløpig konkludert med at cirka 11 millioner kroner i inntekter fra lovpålagte konsesjonskraftforpliktelser blir å klassifisere som andre driftsinntekter i stedet for salg av energi.

Nettselskap kan etter forskrift velge å kreve anleggsbidrag ved nye nettilknytninger og ved kundeutløste nettførsterkninger. Konsernet har i regnskapene valgt å tillempe en metode der anleggsbidraget reduserer kostnaden for investeringen, og vises i resultatet som en inntekt og en nedskrivning av investering. Konsernet har vurdert denne praksisen opp mot IFRS 15 men har ikke foretatt en endelig konklusjon da det pågår diskusjoner i bransjen og hos revisorene. Anleggsbidraget utgjør i konsernet 61 millioner kroner i 2017. En alternativ behandling av anleggsbidraget som en forpliktelse og øket avskrivningsunderlag bedømmes ikke å være vesentlig i konsernet.

IFRS 16 Leiekontrakter erstatter eksisterende IFRS standard for leieavtaler, IAS 17 Leieavtaler. IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, det vil si kunden (leietaker) og tilbyder (utleier). Den nye standarden krever at leietaker innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra dagens prinsipper. For utleier viderefører IFRS 16 i det alt vesentlige eksisterende prinsipper i IAS 17. I tråd med dette skal en utleier fortsette å klassifisere sine leieavtaler som operasjonelle eller finansielle leieavtaler, og regnskapsføre

disse to typene leieavtaler forskjellig. Standarden forventes å ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019 og skal implementeres enten ved bruk av full retrospektiv eller modifisert retrospektiv metoden. Konsernet er i ferd med å vurdere virkningen av IFRS 16. Konsernet hadde i 2017 årlige kostnader for kontorlokaler på 22 millioner kroner. Kontraktene har ulik varighet, hvor siste leieforholdet går ut år 2024. I tillegg leier konsernet tilgang til bredbåndsinfrastruktur hovedsakelig fra andre nettselskaper der den årlige kostnaden i 2017 utgjorde 26 millioner kroner, men varighet frem til 2050.

2.2 Konsolideringsprinsipper og regnskapsmessig behandling av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger

(a) Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter (inkludert strukturerte enheter) som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører.

Konsernet vurderer også om det foreligger kontroll der man ikke har mer enn 50 % av stemmerettene, men likevel i praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll). Faktisk kontroll kan oppstå i situasjoner hvor øvrige stemmeretter er spredt på et stort antall eiere som ikke realistisk er i stand til å organisere sin stemmegivning. I vurderingen av faktisk kontroll tillegges det faktum at konsernet kan velge det styret de ønsker avgjørende vekt.

Ved oppkjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles mot virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Minoritetsinteresser i det oppkjøpte foretaket måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler.

Utgifter knyttet til oppkjøp kostnadsføres når de påløper.

Når oppkjøpet skjer i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingede vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres dersom det betingede vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld.

Det foretas ikke ny verdimåling av betingede vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av minoritetsinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender, inntekter og kostnader elimineres. Gevinst- og tapselement i en balanseført eiendel oppstått som følge av en konsernintern transaksjon, elimineres også. Regnskapene til datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

(b) Endring i eierinteresser i datterselskaper uten tap av kontroll

Transaksjoner med minoritet i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til minoritet føres tilsvarende mot egenkapitalen.

(c) Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Inntektsført gevinst knyttes til den delen av gevinsten som er realisert ved salg fra konsernet. Urealisert gevinst føres til fradrag på investeringen og inntektsføres i samme takt som merverdiene i det underliggende selskapet kostnadsføres. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat omklassifiseres til resultatet.

(d) Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på regnskapslinjen "Andel resultat i tilknyttede selskaper".

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

I balansen presenterer konsernet sine eierinteresser i tilknyttede selskaper under regnskapslinjen "investeringer i tilknyttede selskaper".

I resultatregnskapet har konsernet en todelt presentasjon. Siden en vesentlig del av konsernets virksomhet utøves gjennom tilknyttede selskaper, inkluderes resultatandelen fra selskaper med sterk tilknytning til konsernets kjernevirksomhet i driftsresultatet under regnskapslinjen "andel resultat i tilknyttede selskaper". Øvrige eierinteresser er en del av investeringsaktivitetene til konsernet og presenteres etter finansposter under regnskapslinjen "andel resultat i tilknyttede selskaper". Under utvidet resultat har konsernet tatt inn sin andel av utvidet resultat i de tilknyttede selskapene.

(e) Felles kontrollerte ordninger

Konsernet har tatt i bruk IFRS 11 for alle felleskontrollerte ordninger. Etter IFRS 11 skal investeringer i felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollerte driftsordninger eller felleskontrollerte virksomheter avhengig av de avtalemessige rettighetene og forpliktelsene til hver enkelt investor.

Fellesordninger kjennetegnes av at det foreligger en kontraktsordning, samt at denne ordningen gir to eller flere parter felleskontroll. Vilkåret felleskontroll er tilfredsstillt dersom de relevante aktivitetene som utføres krever enstemmighet av de partene som deler kontroll.

Det prinsipielle skillet mellom felleskontrollerte driftsordninger og felleskontrollerte virksomheter fremkommer ved at partene under felles driftsordninger har rettigheter og forpliktelser i underliggende eiendeler og gjeld, mens partene under felleskontrollerte virksomheter har rettigheter i netto eiendelene.

Felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden. Ved bruk av egenkapitalmetoden regnskapsføres felleskontrollerte virksomheter opprinnelig til anskaffelseskost. Deretter reguleres det balanseførte beløpet for å innregne andelen av resultater, samt andel av utvidet resultat. Når konsernets andel av tap i en felleskontrollert virksomhet overstiger balanseført beløp (inkludert andre langsiktige investeringer som i realiteten er en del av konsernets nettoinvestering i virksomheten) innregnes ikke ytterligere tap, med mindre det er pådratt forpliktelser eller det er gjennomført utbetalinger på vegne av de felleskontrollerte virksomhetene.

Urealisert gevinst på transaksjoner mellom konsernet og dets felleskontrollerte virksomheter elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapportert fra felleskontrollerte virksomheter omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til konsernet.

I balansen presenterer konsernet sine eierinteresser i felleskontrollert virksomhet under regnskapslinjen "investeringer i tilknyttede selskaper".

Siden en vesentlig del av konsernets virksomhet utøves gjennom felleskontrollert virksomhet, inkluderes resultatandelen fra selskaper med sterk tilknytning til konsernets kjernevirksomhet i driftsresultatet under regnskapslinjen "andel resultat i tilknyttede selskaper". Under utvidet resultat har konsernet tatt inn sin andel av utvidet resultat.

(f) Særskilte vurderinger

Det henvises til note 28 for en fullstendig oversikt over konsernets eierinteresser i juridiske enheter. I det følgende er det gitt en nærmere beskrivelse av de regnskapsmessige klassifiseringsvurderingene som konsernet har foretatt for et utvalg av enhetene.

Deleide kraftverk

Konsernet har andeler i deleide kraftverk. Kraftleveransen fra de deleide kraftverkene forvaltes i en produksjonsportefølje sammen med kraftleveransen fra selskapets heleide kraftverk.

Oppland Energi AS er organisert som et aksjeselskap. Konsernets vurdering er at det foreligger felles kontroll, samt at konsernet har rettigheter i de underliggende netto eiendelene. Konsernet klassifiserer dermed eierinteressen som felleskontrollert virksomhet.

Konsernet har andeler i vindkraftselskapene Austri Vind DA og Austri Raskiftet DA. Konsernet vurderer det slik at det foreligger felles kontroll samt at konsernet har rettigheter i de underliggende netto eiendelene. Konsernet klassifiserer dermed eierinteressen som felleskontrollert virksomhet.

Øvrige andeler i deleide kraftverk er strukturert som deltakerlignede selskaper. Konsernets vurdering er at disse eierinteressene må anses som tilknyttede selskaper, da det for regnskapsmessige formål ikke anses å foreligge felles kontroll.

Øvrige eierinteresser

Konsernets andel i vassdragsreguleringsforening er klassifisert som tilknyttede selskaper, da konsernets vurdering er at det ikke foreligger felleskontroll.

2.3 Driftssegmenter i årsregnskapet rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker.

Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av fremmed valuta

(a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta).

Konsernregnskapet er presentert i norske kroner som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet og presentasjonsvalutaen til konsernet.

(b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskurs. Valutagevinst eller – tap ved oppgjør og omregning av pengeposter (eiendeler og gjeld) i fremmed valuta til kursen på balansedagen, resultatføres.

Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Alle andre valutagevinster og -tap presenteres på linjen Andre (tap)/gevinster – netto.

Valutavirkningen på ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

2.5 Varige driftsmidler

Kraftanlegg og reguleringer består hovedsakelig av dammer, rørledninger, kraftstasjoner med maskinutrustning, samt nettanlegg for produksjon av strøm. Nettanlegg består av linjer, kabler, transformatorstasjoner for fremføring av strøm i distribusjons- og regionalnettet.

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Egne investeringsarbeider gjelder lønnskostnader og direkte kostnader ved eget arbeid på investeringsprosjekter.

Låneutgifter knyttet til kvalifiserende eiendeler blir balanseført som en del av den aktuelle eiendelens anskaffelseskost.

I noen tilfeller mottas kontanter (anleggsbidrag) fra kunden som må benyttes til å anskaffe eller tilvirke eiendom, anlegg og utstyr, som igjen skal knytte kunden til et nettverk eller gi kunden løpende tilgang til varer og/eller tjenester. Anleggsbidrag mottatt fra kunder knyttet til nettvirksomheten inntektsføres direkte i henhold til fortolkningen IFRIC 18 Overføring av eiendeler fra kunder. Det kostnadsføres en tilsvarende andel som driftskostnad fra og med det tidspunkt kunden knyttes til strømforsyningen.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20-150 år
Nettanlegg	10-45 år
Bygninger	20-50 år
Maskiner	10-15 år
Kjøretøy	8 år
Inventar og utstyr	3-8 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp, se note 2.7.

Gevinst ved avgang resultatføres under driftsinntekter og tap ved avgang resultatføres under andre driftskostnader.

2.6 Immaterielle eiendeler

(a) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap klassifiseres som immateriell eiendel. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill på den solgte virksomheten.

For senere nedskrivningstest blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet.

(b) Vassdragsrettigheter

Ved anskaffelse av vannkraftproduksjonskonsesjoner avtales det ytelser til grunneiere og staten tilsvarende verdien av de rettigheter konsesjonen gir. Som immateriell eiendel er innregnet i balansen kjøpte vannfallsrettigheter.

Vannfallsrettighetene er bokført til historisk anskaffelseskost. Produksjonsvirksomheten har evigvarende konsesjoner og kjøpte rettigheter er derfor vurdert til å være tidsubegrenset og avskrives dermed ikke.

Erstatningsutbetalinger knyttet til utbetalinger eller avgivelse av gratis kraft gjøres opp årlig med grunneiere. Motverdien av disse forpliktelsene er klassifisert som immateriell eiendel ved første års innregning. Rettigheten er tidsubegrenset og avskrives ikke.

Merverdier ved oppkjøp av produksjonsvirksomhet utover merverdier tilordnet andre eiendeler og gjeldsposter er henført til vassdragsrettigheter.

(c) Andre immaterielle eiendeler

Andre immaterielle eiendeler består av merverdier ved oppkjøp av nettvirksomhet og sluttbrukerkunder.

Merverdier ved oppkjøp av nettvirksomhet er balanseført til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Konsernets nettvirksomhet er i en regional monopolsituasjon, administrert av NVE. Forventede fremtidige rammebetingelser muliggjør en økt verdiskapning over en lang tidshorisont og det benyttes derfor samme avskrivningstid som nettinvesteringer for øvrig; dvs. 35 år. Merverdiene avskrives lineært.

Merverdier ved kjøp av kundeporteføljer er balanseført til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Kundeporteføljene forventes å ha en begrenset utnyttbar levetid og avskrives derfor lineært over 10 - 20 år.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte verdi.

Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke finansielle eiendeler, med unntak for goodwill som ikke kan reverseres.

2.8 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier:

- a) Til virkelig verdi over resultatet
- b) utlån og fordringer og
- c) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg

Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Klassifisering

(a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi

fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler.

(b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer vises som kundefordringer og andre fordringer i balansen, se note 2.13.

(c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De klassifiseres som anleggsmiddel så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonsutgiftene resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Utlån og fordringer måles i senere perioder til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som "finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet", inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under "Andre (tap)/gevinster – netto" i den perioden de oppstår.

Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet som "Andre (tap)/gevinst – netto".

Utbytte på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg føres over resultatet under andre inntekter når konsernets rett til utbyttet er fastslått.

2.9 Verdifall på finansielle eiendeler

(a) Eiendeler balanseført til amortisert kost

Konsernet ser ved hver balansedato om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Tap ved verdifall av en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler innregnes bare dersom det er objektive indikasjoner på verdifall som et resultat av en eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangsinnregningen (en tapshendelse) og denne tapshendelsen påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig.

Kriterier som konsernet benytter for å avgjøre om det er objektivt belegg for et tap ved verdifall inkluderer:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller debitor
- Kontraktsbrudd, for eksempel misligholdt kontrakt eller manglende betaling

- Konsernet gir, av økonomiske eller juridiske grunner knyttet til låntakers finansielle vanskeligheter, låntaker en innrømmelse som långiver ellers ikke ville ha vurdert
- Det blir sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller gjennomgå en finansiell restrukturering
- Negative endringer i betalingsstatus for låntakere eller kundegrupper

Størrelsen på tapet måles til differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av fremtidige estimerte kontantstrømmer. Eiendelens balanseførte verdi reduseres og tapsbeløpet innregnes i det konsoliderte resultatregnskapet. Dersom verdifall senere reduseres blir det tidligere tapet tilbakeført i det konsoliderte regnskapet.

(b) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Konsernet vurderer ved hver balansedato om det finnes objektive indikatorer på at en finansiell eiendel eller grupper av finansielle eiendeler har falt i verdi. For egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg vil en vesentlig eller en langvarig reduksjon i virkelig verdi av instrumentet under anskaffelseskost også være en indikasjon på at eiendelen er utsatt for verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner og verdireduksjonen tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det samlede tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til det konsoliderte resultatregnskapet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Tap ved verdifall innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet for en investering i et egenkapitalinstrument reverseres ikke over det konsoliderte resultatregnskapet.

Nedskrivningstest på kundefordringer beskrives i note 12.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontraktene inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument.

(a) Derivater som ikke inngår som del av sikring

Eidsiva har inngått kraft-, valuta- og rentederivater som klassifiseres som holdt for handelsformål regnskapsmessig. Ingen av derivatene inngår som en del av regnskapsmessig sikring. Endring i virkelig verdi på disse derivatene resultatføres som «Andre (tap)/gevinster – netto».

(b) Derivater som inngår som del av sikring

Konsernet inngikk i juni 2015 en langsiktig kraftavtale med en årlig leveranse på 300 GWh kraft i 10 år fra 1.1.2021.

Eget bruk unntaket er ikke ansett oppfylt for denne fastpriskontrakten og den faller dermed inn under virkeområdet til IAS 39 og behandles som et derivat. Kontrakten er utpekt som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring. Dette innebærer at den effektive delen av verdiendringene på kontrakten løpende vil føres over utvidet resultat frem til leveranseperioden starter i 2021. Sikringsgevinster eller –tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet i leveranseperioden.

Virkelig verdi av kontrakten klassifiseres som anleggsmiddel, da gjenværende løpetid på kontrakten er lenger enn 12 måneder.

(c) Innebygde derivater

Derivater innebygd i andre finansielle instrumenter eller i andre ikke-finansielle vertskontrakter regnskapsføres som separate derivater når de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen ved

det innbygde derivatet ikke er nært relatert til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til vertskontrakten, og vertskontrakten ikke er balanseført til virkelig verdi.

2.11 Varelager og vannmagasinbeholdning

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO - metoden (først inn - først ut). Netto realisasjonsverdi er estimert salgpris fratrukket variable kostnader for ferdigstilling og salg.

Magasinbeholdning av vann er ikke inntatt i regnskapet hverken i den konsoliderte balanse eller i form av periodisering av inntekter eller kostnader i resultatregnskapet. Vesentlige endringer i vannmagasinbeholdningen over årsskiftet vil indirekte påvirke regnskapsresultatet. I note 15 gis opplysning om magasinbeholdningen i GWh.

2.12 Anleggskontrakter

Kostnader vedrørende anleggskontrakter resultatføres når de påløper. Dersom utfallet av en anleggskontrakt ikke kan måles pålitelig, settes kontraktsinntekten lik kontraktskostnaden i den utstrekning det er sannsynlig at kostnadene blir gjenvunnet.

Dersom kontraktsfortjeneste på en anleggskontrakt kan estimeres pålitelig, regnskapsføres inntektene og kostnadene over kontraktsperioden. Dersom det er sannsynlig at kontraktskostnadene vil overskride kontraktsinntekten, regnskapsføres det forventede tapet umiddelbart.

Kontraktsendringer er inkludert i kontraktsinntektene i den grad de er avtalt med kunden og kan måles pålitelig.

Konsernet anvender løpende avregning. Fullføringsgraden beregnes ved å ta utgangspunkt i påløpte timer for anleggskontrakten på balansedagen i forhold til totalt estimert timer.

For kontrakter hvor kontraktsinntekten overstiger løpende fakturerte beløp, balanseføres det overstigende som kundefordringer. Såfremt a konto fakturerte beløp overstiger kontraktsinntektene balanseføres det overstigende som annen kortsiktig gjeld.

2.13 Kundefordringer

Kundefordringer oppstår ved omsetning av varer eller tjenester som er innenfor den ordinære driftssyklusen. Hovedregel er at dersom oppgjør forventes innen ett år eller mindre, klassifiseres fordringene som omløpsmidler. Dersom dette ikke er tilfelle klassifiseres fordringene som anleggsmidler.

Kundefordringer måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fratrukket avsetning for inntruffet og påregnelig tap.

2.14 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, trekk på kassekreditt samt andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid. I balansen er trukket kassekreditt inkludert i linje for lån under kortsiktig gjeld.

Kontantstrømpoppstillingen er satt opp etter den indirekte metode og viser kontantstrømmer fra henholdsvis operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter og forklarer periodens endring i "Kontanter og kontantekvivalenter".

2.15 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital.

Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer med fradrag for skatt, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.

2.16 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld er forpliktelser til å betale for varer eller tjenester som er levert fra leverandørene til den ordinære driften. Hovedregel er at leverandørgjeld er klassifisert som kortsiktig dersom den forfaller innen ett år eller kortere. Dersom det ikke er tilfelle klassifiseres det som langsiktig.

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.17 Lån

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid som del av effektiv rente.

Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.18 Betalbar og utsatt inntektsskatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endringer i utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet blir skatten også ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld.

Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Beskatning av vannkraftproduksjonsvirksomheten

Utover alminnelig inntektsskatt er vannkraftproduksjonsvirksomheten underlagt grunnrenteskatt og naturressursskatt.

Grunnrenteskatten utgjør 34,3 prosent (35,7 prosent fra og med 2018) av hvert enkelt kraftverks beregnede grunnrenteinntekt. Grunnrenteinntekten er lik skattemessig driftsresultat fratrukket en beregnet friinntekt. Friinntekten skal fritas en avkastning lik risikofri rente fra grunnrentebeskatning. Ny positiv grunnrenteinntekt ved et kraftverk motregnes mot eventuell fremførbare negativ grunnrenteinntekt oppstått før 2007 ved samme kraftverk. Ny negativ grunnrenteinntekt kan trekkes fra i ny positiv grunnrenteinntekt ved et annet kraftverk som skatteyteren eier. Hvis sum grunnrenteinntekt for en skatteyter blir negativ, betaler staten ut 33 prosent av dette grunnrenteskattegrunnlaget. Resterende fremførbare negativ grunnrenteinntekt fra før 2007 kan fremføres med rente.

Utsatt skatt/skattefordel i grunnrenteskattesammenheng er knyttet til to forhold. For det første beregnes utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller i eiendeler og gjeldsposter. For det andre beregnes en skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt, basert på en 10 års horisont. Det vil si at avsatt utsatt skattefordel er begrenset til den delen av den fremførbare negative grunnrenteinntekten som estimeres oppbrukt i en 10 års periode. Ved estimering av bruk av fremførbare negativ grunnrenteinntekt forutsettes en kraftproduksjon på nivå med normalproduksjon, samt forventede kraftpriser i forwardmarkedet.

Vannkraftverk blir ilagt en særskilt naturressursskatt. Skatten er ikke overskuddsavhengig, men beregnes ut fra produksjonen i det enkelte kraftverk. Skattesatsen er 1,3 øre per kWh beregnet ut i fra gjennomsnittsproduksjonen for kraftverket de siste 7 år. Naturressursskatten anses som en skattekostnad, da den kan motregnes i ordinær overskuddsskatt. Naturressursskatten kan fremføres med rentegodtgjørelse.

2.19 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

(a) Pensjonsforpliktelser

Ansatte i konsernet har pensjonsopptjening gjennom ytelsesordning eller innskuddsordning. Konsernet lukket dagens ytelsesordningen fra 1.7.2016 og innførte innskuddspensjon for alle nyansatte. I tillegg valgte et antall ansatte frivillig overgang til innskuddspensjon.

Nedenfor beskrives hovedtrekkene i de to ordningene.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til livsforsikringselskap, med unntak av noen få usikrede ordninger.

Et kjennetegn på en ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet, levealderjustering og lønn. Ved full opptjening yter selskapet en pensjon lik 66 % av sluttlønn.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av livselskapets aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger. Dersom det foreligger et dypt marked for høykvalitets foretaksobligasjoner med løpetid konsistent med

pensjonsforpliktelsen, og med valuta lik pensjonsforpliktelsen, så krever IAS 19 at diskonteringsrenten skal fastsettes basert på markedsrenten på slike obligasjoner. Dersom det ikke foreligger et dypt marked for slike obligasjoner skal diskonteringsrenten basere seg på renten på statsobligasjoner med lang løpetid. Konsernet vurderer at obligasjoner med fortrinnsrett (OMFer) som er rated AA eller bedre, tilfredsstillende kravet til å være høykvalitets foretaksobligasjoner.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik i beregningsforutsetningene (estimatavvik) innregnes direkte i utvidet resultat.

Forbedring, innskrenkning eller andre endringer av nåværende ytelsesplan medfører endringer i pensjonsforpliktelsen. Såfremt forbedringen er opptjent ved regnskapsavleggelsen, kostnadsføres virkningen umiddelbart. Innføring av nye ordninger eller endringer i eksisterende ordninger som skjer med tilbakevirkende kraft, slik at de ansatte umiddelbart har en oppsatt rettighet, resultatføres umiddelbart. Gevinst eller tap knyttet til innskrenkninger eller avslutning av pensjonsplaner resultatføres når dette skjer.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Konsernet innførte innskuddspensjon for alle nyansatte fra 1. juli 2016 og lukket den ytelsesbaserte pensjonsordningen. En innskuddsbasert pensjonsordning er en ordning hvor det betales faste innskudd til et fond hvor konsernet ikke har en juridisk eller underforstått plikt til å betale ytterligere innskudd. Det innregnes derfor ingen ytterligere forpliktelse i regnskapet. Pliktig innskudd innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

(b) Sluttvederlag

Sluttvederlag kommer til utbetaling når ansettelsesforholdet blir avsluttet av konsernet før normal pensjonsalder, eller når ansatte frivillig godtar nedbemanning mot en kompensasjon. Konsernet innregner sluttvederlaget på det tidligste av de følgende tidspunkter: a) når tilbud om sluttvederlag ikke lenger kan trekkes tilbake; eller b) når selskapet innregner kostnadene i forbindelse med restrukturering slik dette er definert i IAS 37 og restruktureringen inkluderer sluttvederlag. I tilfeller der tilbud om sluttvederlag gis for å oppmuntre til frivillig avgang, måles forpliktelsen basert på antall ansatte som forventes å akseptere tilbudet. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen diskonteres til nåverdi.

(c) Overskuddsdeling og bonusplaner

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse for bonuser og overskuddsdeling basert på kontraktsmessige forpliktelser eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selvpålagt forpliktelse.

2.20 Avsetning for konsesjonsbetingede forpliktelser

Erstatningsutbetalinger og eller gratiskraft betales eller gjøres opp årlig med grunneiere. Verdien av disse ytelsene er klassifisert som immateriell eiendel. Forpliktelsen knyttet til de samme erstatningsutbetalingene klassifiseres som "Avsetning for konsesjonsbetingede forpliktelser". Forpliktelsen verdivurderes hvert år og endring i forpliktelsen resultatføres. Løpende årlige utbetalinger kostnadsføres når de utbetales.

Konsesjonsavgifter betales årlig til stat og kommune i konsesjonsperioden for retten til å utnytte vannfallet. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper.

2.21 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige og andre utbedringer, restrukturering og rettslige krav når:

- Det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser

- Det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av overføring av økonomiske ressurser og
- Forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Avsetning for restrukturingskostnader omfatter blant annet sluttvederlag til ansatte. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsene vil komme til oppgjør ved å vurdere forpliktelser av denne typen under ett. Det gjøres derfor en avsetning selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til det enkelte forhold kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen.

2.22 Offentlig tilskudd

Offentlige tilskudd regnskapsføres til virkelig verdi når det foreligger rimelig sikkerhet for at tilskuddet vil bli mottatt og selskapet vil oppfylle betingelser knyttet til tilskuddet.

Offentlige tilskudd knyttet til kjøp av varige driftsmidler balanseføres til fradrag på anskaffelseskostnad og resultatføres således lineært over forventet brukstid på eiendelen tilskuddet vedrører.

Konsernet mottar offentlig tilskudd fra ENOVA ved investering i og utbygging av infrastruktur for fjernvarme.

Selskapet har mottatt elsertifikater fra og med 2014. Mottatte elsertifikater innregnes første gang til nominell verdi kr 0 og klassifiseres som varelager. Inntektsføring skjer først ved realisering av elsertifikatene.

2.23 Inntektsføring

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og avslag. Konserninternt salg elimineres.

Salg resultatføres når inntekten kan måles pålitelig og det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte konsernet. Konsernet baserer estimatene for inntektsføring på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon samt eventuelle spesielle forhold knyttet til den enkelte transaksjonen.

(a) Salg av varer

Konsernet produserer og selger energi både til den nordiske kraftbørsen og til slutt kunder. Energisalg omfatter både fjernvarme og strøm. Salget resultatføres når energien er levert.

Salg av produsert energi vises som brutto salgsinntekter. Tilsvarende blir innkjøp av energi ført brutto mot varekjøp. Det foretas ikke netting da salg og kjøp foretas uavhengig av hverandre og av ulike selskap i konsernet.

Salg regnskapsføres basert på oppnådde priser som enten er kontrakts- eller spot priser, men som også kan være prissikret for leveranseperioden. Det vurderes å ikke foreligge finansieringselementer i salgene. Betalingsbetingelsene for øvrig samsvarer med vanlige betingelser i markedet.

(b) Salg av tjenester

Konsernet driver kontraktsarbeid knyttet til utbygging og drift av nett og vannkraftproduksjonsrelatert virksomhet. Disse tjenestene ytes basert på medgått tid og materialforbruk eller som fastpriskontrakter med varighet fra under ett år til tre - fire år. Salg av tjenester knyttet til kontraktsarbeid resultatføres i henhold til

kontraktsfestede betingelser etter hvert som timene påløper eller materialene inngår i leveransen. Fastpriskontrakter resultatføres i den perioden tjenesten utføres basert på fullføringsgraden.

(c) Nettleie

Nettleien inntektsføres på faktureringstidspunktet. Årlig inntektsført beløp tilsvarer periodens leverte volum og fastbeløp avregnet til den til enhver tid fastsatte pristariff. Årlig inntektsført nettleie kan avvike fra inntektsramme gitt fra monopolregulator (NVE). Avvik mellom fakturert og gitt inntektsramme benevnes mer/mindreinntekt, men kvalifiserer ikke til balanseføring i IFRS. Pristariffen, som utarbeides av virksomheten, utarbeides med det formål at årlig inntekt skal være i samsvar med tillatt inntektsnivå.

(d) Renteinntekter

Renteinntekter resultatføres proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rente metoden. Ved nedskrivning av fordringer reduseres fordringens balanseførte verdi til virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert fremtidig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektive rente. Etter nedskrivning resultatføres renteinntekter basert på amortisert kost og opprinnelig effektiv rentesats.

(e) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår. Det vil si etter generalforsamlingsvedtak i avgivende selskap.

2.24 Utbytte

Utbyttebetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen. Innen den tid klassifiseres utbytte som del av egenkapitalen.

2.25 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskapet fortsatt ligger hos utleier klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler kostnadsføres lineært over leieperioden. Konsernet har ikke finansielle leieavtaler.

Note 3 Sammenstillingstall

I forbindelse med skifte av regnskapssystem for et av selskapene i konsernet i 2017 er det gjort enkelte presentasjonsmessige endringer i resultat og balanse. Som følge av dette er sammenligningstallene for 2016 omarbeidet som vist i underliggende tabell.

Endringer i resultat og balanse vises i underliggende oversikt.

Foretatte endringer av sammenligningstall tidligere år.

Balanse	Avlagt	Omarbeidet	
<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	31.12.2016	31.12.2016	Endring
Immaterielle eiendeler	744	751	7
Varige driftsmidler	10 368	10 456	88
Investeringer i tilknyttede selskap	4 216	4 118	-98
Andre finansielle anleggsmidler	1 137	1 140	3
Sum anleggsmidler	16 465	16 465	0
Resultat	Avlagt	Omarbeidet	
<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2016	2016	Endring
Personalkostnader	-844	-846	-2
Avskrivninger og nedskrivninger	-432	-432	0
Andel resultat i tilknyttede selskap	44	45	1
Andre driftskostnader	-593	-592	1
Sum driftskostnader	-1 825	-1 825	0

Note 4 Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige. Konsernet utarbeider estimater og gjør forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall.

Estimater og forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

Estimert verdifall på materielle og immaterielle eiendeler

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på balanseført goodwill og immaterielle eiendeler, jamfør note 2.6. Vesentlige oppkjøpte immaterielle eiendeler i konsernet omfatter goodwill. Det gjøres nedskrivning så fremt bokført verdi overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp fra kontantstrømgenererende enheter er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Bruksverdi fastsettes ved diskontering av kontantstrømmer i evighetens perspektiv. Dette er beregninger som krever bruk av forutsetninger som vurderes å være rimelige men som har en iboende usikkerhet, noe som kan medføre at de faktiske resultatene avviker fra beregningene.

Konsernet har gjennomført nedskrivningstest for goodwill for virksomhetsområdene. Det vises til note 8 for verdifallstester.

Konsernet vurderer også balanseførte verdier på materielle driftsmidler mot estimert gjenvinnbart beløp. Så fremt bokført verdi er høyere foretas det nedskrivninger til gjenvinnbart beløp. Det vises til note 8 for verdifallstester og til note 7 for resultatet av årets tester.

Pensjoner

Netto pensjonsforpliktelse fastsettes ved bruk av estimater og er utarbeidet av aktuar. Estimatenes er basert på selskapets spesifikke forhold og det legges til grunn anbefalte forutsetninger som fremgår av veiledning fra Norsk RegnskapsStiftelse om bruk av beregningsforutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsordninger etter IAS 19 "ytelser til ansatte". Ved beregning av beste estimat 2017 er det lagt til grunn en diskonteringsrente som er 0,1 prosent lavere enn anbefalt fra Regnskapsstiftelsen. Endringer i benyttede forutsetninger vil kunne ha stor betydning på beregnet pensjonsforpliktelse og egenkapital. Note 20 viser konsernets anvendte forutsetninger og sensitivitetsberegninger.

Virkelig verdi på derivater og andre finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked for eksempel unoterte derivater fastsettes ved å benytte verdsettelsesteknikker. Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på balansedagen. For finansielle eiendeler som ikke handles i aktive markeder benytter konsernet en modell med neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer som verdsettelsesmetode. Det vises til note 6 hvor verdsettelsene er utdypet. Ved vurdering av hvilke kontrakter som vil falle inn under definisjonen av et finansielt instrument og hvilke kontrakter som faller utenfor som følge av eget bruk unntaket, benyttes beste skjønn basert på kriteriene i IAS 39. Det vises til note 13 for ytterligere informasjon.

Utsatt skattefordel på negativ fremførbar grunnrenteinntekt

Konsernet har regnskapsført utsatt skattefordel på fremførbar negativ grunnrenteinntekt. Regnskapsføring skjer med bakgrunn i at positiv grunnrenteinntekt kan motregne fremførbar negativ grunnrenteinntekt og således redusere fremtidig betalbar grunnrenteskatt. Det er derfor beregnet grunnrenteinntekt i et 10 års perspektiv, og såfremt kraftverket har positive grunnrenteinntekter i denne perioden er den utsatte skattefordel balanseført. Det er benyttet 35,7 prosent grunnrenteskatt ved beregningen. Maksimal avsetning oppad begrenses til negativ fremførbar grunnrenteinntekt ved årsavslutningen. Metoden krever at konsernet foretar skjønnsmessige vurderinger av viktige forutsetninger som for eksempel forventet produksjon, utvikling i forwardpriser og driftskostnader, investeringer, friinntektsrente og fremføringsrente i et 10 års perspektiv. Enhver endring i disse forutsetningene kan få betydning for hvor mye av den negative grunnrenteinntekten til fremføring som kan balanseføres. En økning i terminprisene på 30 prosent første år og 15 prosent deretter reduserer balanseført utsatt skatt med 30 millioner kroner og gir en tilsvarende reduksjon av årets skattekostnad.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over driftsmidlenes forventede brukstid. Forventet brukstid estimeres på bakgrunn av historiske erfaringer samt skjønnsmessige vurderinger knyttet til fremtidig teknisk bruk og lønnsomheten til anleggene. Det gjennomføres endringer i avskrivningsplanene dersom det oppstår endringer i disse estimatene. Det vises til note 7 hvor konsernets benyttede avskrivningstider fremgår.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjonen er presentert i samsvar med rapporteringen til konsernledelsen (foretakets øverste beslutningstaker). Segmentrapporteringen er konsistent med den finansielle informasjonen som blir brukt av konsernledelsen til å allokere ressurser og vurdere inntjening. Eidsiva rapporterer virksomhetsområder som driftssegmenter. Segmentene styres etter driftsresultat, siden finansiering og skatteoptimalisering styres sentralt i konsernet.

Størstedelen av konsernets inntekter kommer fra energikunder i Hedmark og Oppland, hvor også de fleste av konsernets eiendeler er lokalisert. Ingen ekstern kunde bidrar med mer enn ti prosent av foretakets driftsinntekter.

Nøkkeltall pr virksomhetsområde

Produksjon

Fra 1. januar 2016 utgjør virksomheten i Eidsiva Vannkraft og Eidsiva Bioenergi, med datterselskaper og tilknyttet virksomhet, virksomhetsområdet Produksjon, under en felles ledelse.

Eidsiva Vannkraft produserer kraft i 21 hel- og 25 deleide anlegg, og drifter 47 vannkraftverk i Hedmark og Oppland gjennom tjenestekjøpsavtaler med ulike aktører. Til sammen produserer de 47 kraftverkene mer enn sju TWh hvert år. Eidsiva Vannkrafts andel av denne kraftproduksjonen er på rundt 3,4 TWh, og selskapet er dermed en av Norges 10 største kraftprodusenter. Vannkraft leverer cirka 90 prosent av produksjonen i prisområdet NO1.

Nøkkeltall, Vannkraft		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA	mkr	669	537	440	548	569
Urealiserte verdiendringer kraftkontrakter	mkr	-40	67	8	-23	-23
EBITDA underliggende	mkr	708	470	433	571	592
Faktisk produksjon	GWh	3 636	3 271	3 621	3 787	3 363
Magasinnivå pr. 31.12	%	60	56	65	70	68
Kraftpris i område NO1	øre/kWh	27,1	24,3	17,7	22,9	29,2
Kraftpris i område NO3	øre/kWh	27,5	26,6	19,0	26,4	39,0
Realisert kraftpris	øre/kWh	29,6	26,2	23,5	26,3	29,5
Driftskostnad/kWh	øre/kWh	4,5	4,6	4,5	4,4	4,4

Eidsiva Bioenergi har bygget ut en vesentlig portefølje av fjernvarmeanlegg i Hedmark og Oppland. Selskapets oppgave er nå primært å drive disse anleggene effektivt og videreutvikle fjernvarmelevanser og infrastruktur.

Nøkkeltall, Bioenergi		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA	mkr	146	114	60	58	53
Urealiserte verdiendringer kraftkontrakter	mkr	1	1	1	1	3
EBITDA underliggende	mkr	145	113	59	58	50
Levert volum	GWh	410	390	347	265	-
Andel fornybart brensel	%	99	99	99	-	-

Nett

Eidsiva Nett drifter og vedlikeholder regionalnett og distribusjonsnett dels i egen regi, men også gjennom innkjøp fra andre interne og eksterne virksomheter. Nett prosjekterer og bygger nye anlegg i tillegg til å rehabilitere eksisterende anlegg. Nett ivaretar fortsatt eier- og byggherrefunksjoner i eget nett. Dette

omfatter forvaltning av eierskap, plan- og bestillerfunksjon for bygging, samt drift og vedlikehold av anlegg i både sentral, regional og distribusjonsnettet. Virksomheten drives i henhold til rammer gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Denne reguleringen omfatter økonomiske rammer for tariffing og inntekter.

Nett har også utført oppdrag for eksterne kunder innenfor relevante områder, for eksempel bygging og drift av veilysanlegg og utbygging av bredbånd. Som en tilpasning til nye rammevilkår, ble mye av denne øvrige virksomheten i løpet av 2016 overført til et eget entreprenørselskap, Laje Entreprenør AS.

Nøkkeltall, Nett		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA	mkr	486	543	573	648	632
Antall nettkunder	tusen	159 000	159 000	155 000	145 200	144 935
Leverert energi	GWh	4 345	4 236	4 092	3 718	3 878
Nettkapital (NVE)	mkr	4 580	4 100	3 386	3 098	2 974
NVE effektivitet (distribusjonsnett)	%	108	103	111	102	107
KILE-kostnad	mkr	63	50	55	70	37

Marked

Fra 1. juli 2016 består Eidsivas virksomhetsområde Marked av Eidsivas eierandel i det tilknyttede selskapet Innlandskraft AS, hvor Eidsiva eier 50 prosent av aksjene. Innlandskraft eier fra samme tidspunkt 100 prosent av aksjene i Eidsiva Marked AS og Gudbrandsdal Energi AS. De sistnevnte selskapene kjøper og selger kraft primært til kunder i konsernets konsesjonsområde og nasjonalt.

Følgende tabell viser konsernresultatet i Innlandskraft AS for den samlede aktiviteten til Eidsiva Marked og Gudbrandsdal Energi i 2017.

<i>(Tall i millioner kroner)</i>		2017
Brutto driftsinntekter		1 734
Varekostnad		-1 474
Personalkostnad		-51
Avskrivninger og nedskrivninger		-21
Annen driftskostnad		-108
Driftsresultat		80
Netto finanskostnader		-5
Resultat før skattekostnad		75
Skattekostnad		-16
Resultat etter skatt		59

Nøkkeltallene i tabellen er hentet fra konsernregnskapet til Innlandskraft, og tilpasset for vår eierandel.

Nøkkeltall, Marked		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA	mkr	50	49	54	57	39
Urealiserte verdiendringer kraftkontrakter	mkr	1	-2	3	4	3
EBITDA underliggende	mkr	49	51	51	53	36
EBITDA-margin underliggende	%	6	5	7	7	4
Strømsalg	GWh	2 286	2 755	2 630	2 449	2 450

Bredbånd

Bredbåndsvirksomheten forestår hovedsakelig salg og drift av bredbåndstjenester til husholdninger og bedrifter i Oppland, Hedmark og på Romerike. De lokale nettselskapene i Hedmark og Oppland eier bredbåndsinfrastrukturen, som leies av Eidsiva bredbånd. Utbygging av fiber er et strategisk satsningsområde i Eidsiva.

Nøkkeltall, Bredbånd		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA	mkr	115	102	81	56	50
EBITDA-margin	%	23	23	21	16	16
Antall kunder		62 900	56 400	54 200	51 100	48 400

Morselskapet (inklusive andre)

Alle administrative fellestjenester, herunder regnskap, kapitalforvaltning, IT, HR, HMS og administrative innkjøp utføres av morselskapet. Morselskapets kostnader faktureres datterselskapene etter bruk. Eierkostnader og enkelte felleskostnader for konsern blir ikke viderefakturert.

Fra 2016 rapporteres også virksomheten i de heleide datterselskapene Eidsiva Vekst AS og Laje Entreprenør AS som del av morselskapet. Dette innebærer at også Eidsiva Veksts datterselskaper og tilknyttede virksomhet rapporteres som del av Morselskapet. Resultatandel i Moelven Industrier ASA og Energy Future Invest AS inngår ikke i morselskapets driftsresultat, men er innarbeidet etter Netto finanskostnader i oppstillingen nedenfor.

Resultat 2017

(Tall i millioner kroner)

	Produksjon	Nett	Marked	Bredbånd	Mor	Eliminering	Konsern
Brutto driftsinntekter	1 962	1 432	0	490	554	-482	3 956
- herav salg mellom segmenter	4	64	0	0	414	-482	0
Varekostnad	-713	-436	0	-195	-199	119	-1 424
Personalkostnad	-200	-128	0	-89	-203	70	-550
Avskrivninger og nedskrivninger	-127	-244	0	-73	-14	0	-458
Annen driftskostnad	-274	-382	0	-91	-127	285	-590
Andre tap/gevinster netto	13	0	0	0	28	0	41
Andel resultat i tilknyttede selskaper	25	0	33	0	0	0	58
Driftsresultat	686	242	33	42	39	-7	1 034
Finansinntekter							40
Finanskostnader							-384
Netto finanskostnader							-344
Andel resultat i tilknyttede selskaper							29
Resultat før skattekostnad							720
Skattekostnad							-214
Resultat etter skatt							506
EBITDA	813	486	33	115	53	-7	1 492

EBITDA defineres som Driftsresultat + Avskrivninger og nedskrivninger

Resultat 2016

(Tall i millioner kroner)

	Produksjon	Nett	Marked	Bredbånd	Mor	Eliminering	Konsern
Brutto driftsinntekter	1 684	1 442	515	448	253	-337	4 005
- herav salg mellom segmenter	15	57	70	0	0	-142	0
Varekostnad	-622	-392	-435	-182	-11	19	-1 623
Personalkostnad	-197	-106	-23	-91	-140	11	-546
Avskrivninger og nedskrivninger	-132	-225	-1	-61	-13	0	-432
Annen driftskostnad	-278	-401	-33	-72	-107	299	-592
Andre tap/gevinster netto	36	0	85	0	21	-1	141
Andel resultat i tilknyttede selskaper	28	0	16	0	0	1	45
Driftsresultat	519	318	124	42	3	-8	998
Finansinntekter							70
Finanskostnader							-358
Netto finanskostnader							-287
Selskap holdt for salg							-14
Resultat før skattekostnad							731
Skattekostnad							-224
Resultat etter skatt							506
EBITDA	651	543	125	103	16	-8	1 430

EBITDA defineres som Driftsresultat + Avskrivninger og nedskrivninger

Balanse 2017

(Tall i millioner kroner)

	Produksjon	Nett	Marked	Bredbånd	Mor	Eliminering	Konsern
Immaterielle eiendeler	475	312	0	0	76	-82	780
Varige driftsmidler	4 791	5 661	0	686	36	0	11 174
Investeringer i TS og FKV	3 794	0	146	0	504	1	4 445
Finansielle anleggsmidler	707	3	0	171	15 204	-15 056	1 029
Omløpsmidler	753	471	0	185	1 675	-1 618	1 466
Sum eiendeler	10 520	6 447	146	1 042	17 495	-16 755	18 895
Egenkapital	7 386	3 224	146	445	7 808	-13 068	5 942
Utsatt skatt	1 314	407	0	16	3	-83	1 657
Langsiktig gjeld	767	1 346	0	266	8 422	-1 603	9 198
Kortsiktig gjeld	1 053	1 470	0	315	1 262	-2 002	2 098
Sum egenkapital og gjeld	10 520	6 447	146	1 042	17 495	-16 755	18 895
Investering i varige driftsmidler	109	711	0	384	9	-9	1 204

Balanse 2016

(Tall i millioner kroner)

	Produksjon	Nett	Marked	Bredbånd	Mor	Eliminering	Konsern
Immaterielle eiendeler	435	314	0	0	87	-85	751
Varige driftsmidler	4 812	5 196	0	378	70	0	10 456
Investeringer i TS og FKV	3 553	0	128	0	437	0	4 118
Finansielle anleggsmidler	828	3	0	170	10 148	-10 009	1 140
Omløpsmidler	597	464	0	163	1 776	-1 666	1 334
Holdt for salg	0	0	0	0	41	0	41
Sum eiendeler	10 225	5 977	128	711	12 559	-11 760	17 840
Egenkapital	7 323	2 953	128	409	3 446	-8 624	5 635
Utsatt skatt	1 352	345	0	12	0	-88	1 621
Langsiktig gjeld	512	1 348	0	16	7 276	-1 208	7 944
Kortsiktig gjeld	1 038	1 331	0	275	1 837	-1 840	2 640
Sum egenkapital og gjeld	10 225	5 977	128	711	12 559	-11 760	17 840
Investering i varige driftsmidler	153	678	0	118	19	0	968

Note 6 Finansiell risikostyring i konsernet

I Eidsiva Energi vil markedsrisikoen i hovedsak være knyttet til priser på energi, samt renter og valuta.

Eidsiva Energi er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med produksjon og handel med energi ved at omsetningen i produksjonsvirksomheten er utsatt for kraftpris- og valutarisiko.

Innenfor finansaktivitetene i konsernet eksponeres Eidsiva Energi for renterisiko, valutarisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko.

Det er etablert rammer for tidshorison og volum for hvor stort salg som kan utføres for å sikre kraftsalgsinntektene. Videre er det etablert retningslinjer for finansaktiviteten knyttet til andelen av flytende lån i renteporteføljen, rentebinding for låneporteføljen og gjenværende løpetid for låneporteføljen. Videre er det etablert ramme for opptak av lån i valuta og tillatt plassering av overskuddslikviditet på motparts-kategorier.

Renterisiko

Renterisiko er i hovedsak knyttet til gjeldsporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i fordeling mellom flytende og fastrente. Flytende renteandel skal utgjøre 25-75% av den samlede låneporteføljen. Låneporteføljen skal ha en gjenværende rentebinding på mellom 2 og 6 år. Rentebindingen oppnås ved en kombinasjon av rentebinding på lån og rentebytteavtaler.

Strategien for rentebinding er utformet med formål å utnytte den naturlige risikoreduksjonen som oppstår i et vertikalintegreert energikonsern. Eidsiva Energi har økonomisk eksponering mot kortsiktig og mellomlang rente utover låneporteføljen gjennom inntektsrammen i nettvirksomheten, skjermingsrente i beregning av grunnrenteskatten i produksjonsvirksomheten, i bioenergivirksomheten gjennom innslaget av nettleie i salgsprisen til kunde, i avtaler med leie av fiber til bredbåndsvirksomheten hvor leibeløpet av avhengig av rentenivået og i diskontering av verdi i evigvarende langsiktige kraftrettigheter og erstatningskraftforpliktelser.

Effekt på resultat ved endring i rentenivå:

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	Endring i rentenivå	
	-1%-poeng	1%-poeng
Effekt på rentebytteavtaler	-90	90
Effekt på langsiktig kraftavtale i tilknyttet selskap	0	0
Effekt på kontrakter handlet på NASDAQ	0	0
Effekt på langsiktig kraftrettighet	30	-30
Effekt på erstatningskraftforpliktelse	-4	4
Effekt på valutasikringsavtaler	0	0
Effekt på lån i valuta	0	0
Sum endring i resultat før skatt	-64	64
Verdiendring på sikringsinstrument, kontantstrømsikring	9	-8
Sum endring i utvidet resultat før skatt	-56	56

Tabellen over viser en partiell endring av hvordan konsernets resultat før skatt påvirkes ved et parallelt skift i rentekurven med pluss/minus 1%-poeng. En endring i rentenivået på pluss/minus 1% poeng vurderes som sannsynlig for en periode på 1 år. Alle effekter er før skatt og omfatter verdiendring på rentebytteavtaler, kraftderivater, langsiktige kraftrettigheter og langsiktig erstatningskraftforpliktelse som regnskapsføres til virkelig verdi etter IAS 39. Kraftrettigheten (fordring) er evigvarende. Erstatningskraftforpliktelsen (gjeld) er evigvarende.

Konsernet er også eksponert for renteendringer på sine lån med flytende rente. Ved inngangen til 2017 hadde selskapet lån med flytende rente pålydende 3,6 milliarder kroner. Ved en renteendring på +/- 1%-poeng ville årets påløpte rentekostnad på disse lånene vært 36 millioner lavere/høyere.

Rentebinding låneportefølje

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	0-1 år	1-3 år	4-5 År	> 5 år	Sum
Lån i norske kroner	2 467	150	2 100	2 350	7 067
Lån i euro	256	0	0	0	256

Tabellen over viser perioden hvor avtalt rentebinding utløper på banklån, obligasjonslån, sertifikatlån og rentebytteavtaler. Både pålydende på fastrentelån og pålydende på rentebytteavtaler som bytter fra flytende rente til fastrente inngår i tabellen.

Per 31. desember 2017 var flytende renteandel 37 %. Rentebindingen i låneporteføljen var på 3,7 år målt som modifisert durasjon. Begge størrelser er eksklusive ansvarlig lån pålydende 1 519 millioner kroner.

Markedsrisiko kraftpris

Eidsiva Vannkraft og Eidsiva Bioenergi er eksponert for både pris- og mengderisiko fordi fremtidig pris og volum er ukjent. For å redusere usikkerhet til energipris benyttes ulike avtaler og instrumenter.

Som vannkraftprodusent har Eidsiva Vannkraft inngått fysiske kraftsalgsavtaler med fiksert pris til industrikunder i Norge. Disse avtalene bidrar til å stabilisere Eidsivas inntekter. De langsiktige avtalene har ulik varighet, hvor den lengste gjelder til 2030. I tillegg avstår vannkraftvirksomheten konsesjonskraft hvor prisen bestemmes utfra kraftverkenes produksjonskostnader. Konsesjonskraftforpliktelsene utgjør mindre enn 10% av normalproduksjonen.

Eidsiva har en kraftsikringsportefølje med definert volumgrense og en tidshorisont på 5 år. Formålet med porteføljen er å sikre kraftsalgsinntektene, og det legges vekt både konsernets risikoholdning og kraftprisforventning ved transaksjoner i porteføljen.

Innen konsernets bioenergivirksomhet vil inntektene i hovedsak påvirkes av kundenes alternativpris på energi. Kundens alternativpris bestemmes av elkraftpris, nettleie og avgifter. Avfall, biomasse og gass er viktige innsatsfaktorer i produksjonen av fjernvarme. Selskapet har langsiktige fastprisavtaler med store kunder, både offentlige og private som avdemper prisrisikoen. Virksomheten har langsiktige avtaler for avfall og returte, med lokale og regionale aktører.

Effekt på resultat av verdiendringer på eiendeler og gjeld til virkelig verdi ved endring i kraftpriser

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	Endring i kraftpris	
	-15%/-30%	15%/30%
Effekt på rentebytteavtaler	0	0
Effekt på langsiktig kraftavtale i tilknyttet selskap	2	-2
Effekt på kontrakter handlet på NASDAQ	91	-91
Effekt på langsiktig kraftrettighet	-36	36
Effekt på erstatningskraftforpliktelse	0	0
Effekt på valutasikringsavtaler	0	0
Effekt på lån i valuta	0	0
Sum endring i resultat før skatt	57	-57
Verdiendring på sikringsinstrument, kontantstrømsikring	96	-96
Sum endring i utvidet resultat før skatt	154	-154

Tabellen viser en partiell endring av hvordan konsernets resultat før skatt påvirkes av verdiendringer på eiendeler og gjeld som følge av et parallelt skift i terminprisene/langsiktig kraftpris på kraft med minus/pluss 30 % for førstkomende år og minus/pluss 15% for de påfølgende år. Endringene i forutsetning for kraftpris vurderes som sannsynlig for en periode på ett år. Alle effekter er før skatt. Analysen omfatter kun eiendeler og gjeld som etter IAS 39 er vurdert til virkelig verdi.

Netto utestående kraftkontrakter viste et finansielt salg av 1 498 GWh per 31. desember 2017 (netto 0 GWh salg per 31. desember 2016). Per 31. desember 2017 har de langsiktige kraftavtalene med industri et gjenværende volum på 6,6 TWh (7,1 TWh i 2016), hvorav gjenværende volum for kontrakten utpekt som kontantstrømsikring utgjør 3 TWh per 31. desember 2017, samme volum som per 31. desember 2016.

Valutarisiko

Eidsiva har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter, investeringer og varekjøp.

Eidsiva har balanserisiko knyttet til finansiering i valuta.

Oppgjørsvalutaen på den organiserte markedsplass og kraftbørsen som Eidsiva benytter er euro. Alle kontrakter som inngås over markedsplassen Nord Pool og kraftbørsen NASDAQ gjøres opp i euro og Eidsiva har således en eksponering mot euro. Dersom det gjøres transaksjoner i forvaltningsporteføljen for å redusere markedsrisikoen for elkraft skal det samtidig vurderes valutasikring av forhåndssalget. Valutasikring blir ikke foretatt uavhengig av sikring av kraftpris. Bioenergivirksomhetens inntekter av avhengig av alternativprisen på energi, hvor referanseprisen kvoteres i euro. Transaksjonsvalutaen for bioenergivirksomheten er i all hovedsak norske kroner.

Vannkraftvirksomheten har en industrikraftkontrakt med fiksert pris i norske kroner som utløper i 2024. Denne kontrakten er med på å redusere vannkraftvirksomhetens valutarisiko.

Konsernet har et lån i euro knyttet til finansiering av utbygging av bioenergianlegg. Lånet er med på å redusere eksponeringen mot euro for inntekter i produksjonsvirksomheten. Lånet er å anse som en økonomisk sikring, men tilfredsstillende ikke kravene til regnskapsmessig sikring.

Gjennom deltakelse i vindkraftverket Austri Raskiftet DA har konsernet forpliktelse til å delta i finansieringen av utbyggingen. Betalingsplanen er i euro.

Effekt på resultat av verdiendringer på eiendeler og gjeld til virkelig verdi ved endring i valutakurser

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	Endring i valutakurs	
	-10%	+10%
Effekt på rentebytteavtaler	0	0
Effekt på langsiktig kraftavtale i tilknyttet selskap	1	-1
Effekt på kontrakter handlet på NASDAQ	0	0
Effekt på langsiktig kraftrettighet	-23	23
Effekt på erstatningskraftforpliktelse	0	0
Effekt på valutasikringsavtaler	28	-28
Effekt på lån i valuta	26	-26
Sum endring i resultat før skatt	32	-32
Verdiendring på sikringsinstrument, kontantstrømsikring	-10	10
Sum endring i utvidet resultat før skatt	22	-22

Tabellen viser en partiell endring av hvordan konsernets resultat før skatt påvirkes av verdiendringer på eiendeler og gjeld som følge av et parallelt skift for norske kroner med minus/pluss 10% i forhold til euro. En endring på minus/pluss 10% vurderes som sannsynlig for en periode på ett år. Alle effekter er før skatt. Analysen omfatter kun eiendeler og gjeld som etter IAS 39 er vurdert til virkelig verdi.

Nominelt beløp på utestående valutaterminkontrakter per 31.12.2017 viste et netto salg av 37 millioner euro (2016: netto salg av 0 millioner euro). Gjenværende volum i industrikraftkontrakt som har fiksert pris i norske kroner er 3,6 TWh per 31. desember 2017 (4,1 TWh per 2016). Gjenværende lån i euro er 26 millioner euro (30 millioner euro per 31. desember 2016). Kraftrettigheten er evigvarende.

Likviditetsrisiko

Eidsiva har likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke sammenfaller med den kontantstrøm som eiendelene generer. I tillegg kan det oppstå likviditetsrisiko ved sikkerhetsstillelse i forbindelse med finansiell krafthandel.

Eidsiva har som målsetning å ha en gjenværende løpetid på låneporteføljen på minst 5 år for å sikre forutsigbarhet ved refinansieringer og forfall. I tillegg har Eidsiva en avtale om kommitert kredittramme i bank på 1 200 millioner kroner for å understøtte låneprogrammet ved uroligheter i finansmarkedene. Videre har Eidsiva en avtale med bank om kassakredittramme om 275 millioner kroner. Ubenyttet samlede kredittrammer var således ved årsskiftet 1 475 millioner kroner.

Gjenværende løpetid på den samlede låneporteføljen var per 31. desember 2017 5,2 år (4,6 år per 31. desember 2016). Løpetiden er eksklusive ansvarlig lån på 1 519 millioner kroner.

Forfallsplan forpliktelser:

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2018	2019	2020	2021	Etter 2021
Avdrag på banklån	539	454	718	112	950
Avdrag på obl./sert.lån	0	550	700	600	2 700
Avdrag på banklån i døtre	2	14	1	1	10
Rentebetalinger	189	180	146	96	394
Rentederivater	42	39	43	52	150
Energiderivater	-15	0	0	0	0
Øvrig kortsiktig gjeld	122	0	0	0	0
Sum	879	1 238	1 608	861	4 204

Tabellen over viser udiskontert verdi fordelt på de tidsperioder hvor forpliktelsen forfaller. Tabellen er eksklusiv ansvarlig lån på 1 519 millioner kroner, men inklusive lån i datterselskap.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en part i en fysisk eller finansiell handel vil påføre den annen part et økonomisk tap ved å ikke innfri sine forpliktelser. Eidsiva påtar seg kredittrisiko ved salg av kraft, distribusjon av kraft (nettleie), salg av bredbåndstjenester og andre transaksjoner hvor oppgjør skjer senere enn overføring av eierskap til varen/gjenstanden.

Ved krafthandel på organisert markeds plass (Nord Pool) og ved finansiell handel ved NASDAQ vurderes kredittrisikoen til å være svært lav. Ved distribusjon av kraft (nettleie) og ved salg av bredbåndstjenester representerer kundene både privat- og bedriftsmarkedet. Antall kunder og segmenteringen av kundemassen, medfører at konsernets kredittrisiko reduseres.

Det er etablert rammer for plassering av overskuddslikviditet på flere institusjoner og motparter med høy kredittverdighet.

I forbindelse med salget av Ventelo til PE-fondet EQT ble det ytt selgerkreditt på 7 år per 20. desember 2011. Per 31. desember 2017 er pålydende beløp 135 millioner kroner inkludert renter.

For bilaterale kraftkontrakter, herunder langsiktige kraftkontrakter med industrikontrakter, er det normalt å ikke stille sikkerhet. For å redusere motpartsrisikoen i industrikraftavtalene er det for en kontrakt definert krav til egenkapitalnivå hos kjøper av kraften.

For å redusere kredittrisikoen i forbindelse med investeringer benyttes i noen tilfeller bankgarantier ved inngåelse av en avtale. Bankene som utsteder garantien må være en internasjonal forretningsbank med krav til minimumsrating.

Note 7 Varige driftsmidler

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Kraft- anlegg og reguleringer	Infrastruktur-anlegg	Bygg og tomter	Maskiner, utstyr, driftsløsøre, inventar	Anlegg under utførelse	Sum
Pr. 1. januar 2016						
Anskaffelseskost	4 222	9 614	837	1 574	956	17 203
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-1 598	-4 881	-160	-623	0	-7 262
Balanseført verdi 01.01.16	2 623	4 733	677	952	956	9 941
Regnskapsåret 2016						
Balanseført verdi 01.01.16	2 623	4 733	677	952	956	9 941
Netto avgang datter	0	0	0	-4	-3	-7
Korrigeringer fra tidligere år	6	0	0	0	0	6
Tilgang	370	565	41	195	-204	968
Avgang	0	0	-14	-9	0	-23
Årets av og nedskrivninger 1)	-48	-222	-27	-131	0	-428
Balanseført verdi 31.12.16	2 951	5 076	677	1 003	750	10 456
Pr. 31. desember 2016						
Anskaffelseskost	4 597	10 179	864	1 757	749	18 146
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-1 646	-5 103	-187	-754	0	-7 690
Balanseført verdi 31.12.16	2 951	5 076	677	1 003	749	10 456
Regnskapsåret 2017						
Balanseført verdi 01.01.17	2 951	5 076	677	1 003	749	10 456
Tilgang	34	1 094	23	129	-76	1 204
Avgang	0	0	-29	-4	0	-33
Årets avskrivninger	-51	-265	-20	-117	0	-453
Balanseført verdi 31.12.17	2 933	5 905	650	1 012	673	11 174
Pr. 31. desember 2017						
Anskaffelseskost	4 631	11 274	858	1 882	673	19 318
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-1 698	-5 368	-207	-870	0	-8 144
Balanseført verdi 31.12.17	2 933	5 905	650	1 012	673	11 174
Avskrivningsprosent	0,67-5	2,5-10	2-5	7-30		
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

1) Det er i 2016 gjort nedskrivning på seks millioner kroner i forretningsområdet Bioenergi.

Saldo anlegg under utførelse er i hovedsak knyttet til nettvirksomheten med 466 millioner kroner (2016: 616 millioner kroner), vannkraftvirksomheten med 28,7 millioner kroner (2016: 42,5 millioner kroner) og bredbåndvirksomheten med 145,9 millioner kroner (2016: 42,5 millioner kroner).

Aktivering egne investeringsarbeider for 2017 utgjør 317 millioner kroner (2016: 300 millioner kroner).

Aktivering byggelånsrenter for 2017 utgjør tre millioner kroner (2016: 17 millioner kroner). Det er benyttet en kapitaliseringsrente på 3,5 %.

Offentlig investeringstilskudd 2017 fra ENOVA utgjør 17 millioner kroner (2016: 50 millioner kroner).

Leieavtaler

Konsernet leier kontorlokaler hvor samlet leiekostnad i 2017 utgjorde 21 millioner kroner (2016: 21 millioner kroner). Kontraktene har ulik varighet, hvor den siste leiekontrakten utgår i 2024.

Konsernet leier tilgang til bredbåndsinfrastruktur, hovedsakelig fra andre nettselskaper. Samlet kostnad utgjorde i 2017 26 millioner kroner (2016: 22 millioner kroner). Leieforholdet er regulert i samarbeidsavtaler som har varighet frem til 2050.

Operasjonelle leieavtaler

(tall i millioner kroner)

	Sum
Ikke mer enn ett år	48
Mer enn ett år og ikke mer enn fem år	188
Mer enn fem år	803
	1 039

Note 8 Immatrielle eiendeler

(tall i millioner kroner)	Vannfalls-rettigheter	Goodwill	Tidsavhengige andre immaterielle eiendeler	Tidsuavhengige andre immaterielle eiendeler	Sum
Per 1.januar 2016					
Anskaffelseskost	94	912	191	1	1 199
Akkumulerte av- og nedskrivninger		-243	-101	-1	-345
Balanseført verdi 01.01.16	94	669	90	0	854
Regnskapsåret 2016					
Balanseført verdi 01.01.16	94	669	90	0	854
Avgang av datterselskap		-99			-99
Korrigerings balanse (note3)	7				7
Tilgang	-7				-7
Årets avskrivninger			-4	(0)	-5
Årets nedskrivninger					0
Balanseført verdi 31.12.16	95	570	86		751
Per 31. desember 2016					
Anskaffelseskost	95	813	191	1	1 101
Akkumulerte av- og nedskrivninger		-243	-106	-1	-350
Balanseført verdi 31.12.16	95	570	86		751
Regnskapsåret 2017					
Balanseført verdi 01.01.17	95	570	86		751
Tilgang	32		2		34
Årets avskrivninger			-5		-5
Årets nedskrivninger					0
Balanseført verdi 31.12.17	127	570	83		780
Per 31. desember 2017					
Anskaffelseskost	127	813	193	1	1 135
Akkumulerte av- og nedskrivninger		-243	-110	-1	-354
Balanseført verdi 31.12.17	127	570	83		780

Nedskrivningstest for immaterielle og materielle eiendeler:

Goodwill og andre immaterielle eiendeler er i all hovedsak ervervet ved virksomhetssammenslutninger og er allokert til konsernets kontantgenererende enheter i hver virksomhet.

Et sammendrag av goodwill og vannfallsrettigheter per virksomhet viser:

(tall i millioner kroner)	Vannkraft						Konsern
	Goodwill	Vannfalls-rettigh.	Nett	Bioenergi	Marked	Andre	
Året 2017	239	127	263	68	0	1	698
Året 2016	239	95	263	68	0	1	666
Året 2015	239	94	263	68	99	1	763
Året 2014	239	94	261	58	99	1	752

Grunnlag for testing

Balansførte verdier er testet for nedskrivning. Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten (bruksverdi). Som kontantgenererende enhet i Vannkraft- og Fjernvarmevirksomheten vurderes hvert kraftanlegg og fjernvarmeanlegg for seg. For nettvirksomheten vurderes hele nettanlegget som en kontantgenererende enhet. For å teste rimeligheten av verdiene er det foretatt sammenligninger mot eksterne verdivurderingsrapporter og multipler for sammenlignbare selskaper innen energibransjen. Dette gjelder særlig innenfor virksomhetsområdene Nett, Vannkraft og Bioenergi.

Nøkkelforutsetninger

Underliggende beregninger tar utgangspunkt i prognoser godkjent av ledelsen. Kontantstrømmer utover prognoseperioden anslås ved hjelp av stabile vekstrater.

Fremtidige kontantstrømmer bygger på en rekke forutsetninger. Konsernet baserer sine vurderinger på interne historiske data og informasjon, men maksimerer bruken av eksterne observerbare data der det er tilgjengelig. Viktige forutsetninger i beregningen av bruksverdien er følgende for de ulike forretningsområdene:

Vannkraft

Nivå og utvikling i kraftpris og valutakurs er sentral for lønnsomheten i forretningsområdet. For kraft og el-sertifikatpriser benyttes markedspris til og med 2022, deretter er Eidsiva`s gjeldende veiledning om langsiktig prisnivå lagt til grunn. For valuta benyttes markedspris for 2018 og Eidsiva`s langsiktige syn fra og med 2021 på 9 EUR/NOK. I årene mellom er det lagt opp til en interpolering mellom spot til langsiktig vurdert kurs. For vurdering av volum legges det til grunn produksjonsprognoser, hensyntatt kjente kapasitetsøkninger. Det er benyttet en prognoseperiode på 5 år. Deretter er kontantstrømmene fremskrevet i 70 år med beregning av terminalverdi deretter. Øvrige sentrale forutsetninger er driftskostnader og skattenivå.

Nett

Lønnsomheten i forretningsområdet er avhengig av inntektsrammemodellen, herunder langsiktig utvikling i effektivitet, investeringer, kapitalkostnad og NVE-rente. Det er forutsatt at dagens inntektsrammemodell videreføres frem til terminalåret. I beregningene er det lagt til grunn en avtrapping av nåværende effektivitetsskår slik at effektiviteten fra 2033 er vurdert lik 100 %, som er gjennomsnittet i bransjen. Prognoseperioden er 5 år, deretter er kontantstrømmene fremskrevet i 10 år med tillegg av terminalverdi deretter.

Bioenergi

Nøkkelforutsetningene for forretningsområdet er produksjonsvolum med påkobling av nye kunder, kraftpriser, nettleie (herunder energi- og effektledd), reinvesteringer og avfallspriser. Det er benyttet en prognoseperiode på 5 år, deretter er kontantstrømmene fremskrevet i 50 år uten tillegg av terminalverdi.

Diskonteringsrente

Diskonteringsrentene er basert på en vektet gjennomsnittlig kapitalkostnad (WACC) metodikk. Benyttet diskonteringsrente er etter skatt og reflekterer den spesifikke risikoen til den enkelte resultatenhets. Diskonteringsrenten etter skatt varierer fra 5,4 % til 7,4 %.

Nedskrivninger

Det har ikke vært nedskrivning av immaterielle eller materielle eiendeler i 2017. Goodwill som er oppstått gjennom oppkjøp og sammenslåinger er tilordnet konkrete kraftverk- og fjernvarmeanlegg og inngår således i nedskrivningsvurderingen per kontantgenererende enhet.

Sensitivitet

En økning av diskonteringsrenten på 0,5 prosentenheter etter skatt, mens øvrige forutsetninger ligger fast, vil ikke resultere i nedskrivning av immaterielle eiendeler. Det vil imidlertid øke nedskrivningsbehovet for varige driftsmidler med 12 millioner kroner knyttet til et fjernvarmekraftverk i segmentet for Produksjon.

En reduksjon i kraftprisbanen med 10 %, mens øvrige forutsetninger ligger fast, vil ikke medføre nedskrivning av immaterielle eiendeler. Derimot vil det øke nedskrivningsbehovet for varige driftsmidler på 13 millioner kroner. Nedskrivningene vil være knyttet til et fjernvarmekraftverk i segmentet for Produksjon.

Note 9 Investeringer i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet

(tall i millioner kroner)

	2017	2016
Spesifikasjon av balanseførte beløp		
Betegnelse		
Tilknyttede selskaper inkludert i driftsresultatet	1 993	1 914
Øvrige tilknyttede selskaper	504	437
Felleskontrollerte virksomheter	1 948	1 767
Balanseført verdi 31.12	4 445	4 118
Spesifikasjon av resultatførte beløp inkludert i driftsresultatet		
Betegnelse		
Tilknyttede virksomheter	-47	-36
Felleskontrollerte virksomheter	105	80
Ordinært resultat	58	44
Andel av utvidet resultat	7	2
Årets totalresultat	65	46
Spesifikasjon av resultatførte beløp i øvrige tilknyttede selskaper		
Betegnelse		
Andel av ordinært resultat	29	20
Ordinært resultat	29	20
Andel av utvidet resultat	11	-15
Årets totalresultat	40	5

Det vises til note 28 hvor konsernets tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er spesifisert. Regnskapsføring av investeringer i tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og investeringsforetak skjer etter egenkapitalmetoden.

Investeringer i tilknyttede selskaper

I oppstillingen nedenfor vises sammendratt finansiell informasjon for vesentlige tilknyttede selskaper som er inkludert i driftsresultatet.

Tallene er hentet fra selskapsregnskapene. I de tilfeller hvor selskapsregnskapene er tilpasset konsernets regnskapsprinsipper er dette spesifisert.

Det er ingen betingede forpliktelser knyttet til konsernets investeringer i tilknyttede selskaper

Konsernet har eierinteresser i kraftforetak som er strukturert som deltakerlignende selskaper. I regnskapet er disse inntatt etter egenkapitalmetoden som tilknyttet selskap over driften. Kraftleveransen fra kraftforetakene forvaltes i en produksjonsportefølje sammen med kraftleveransen fra selskapets heleide kraftverker. Inntekter fra vannkraftproduksjonen er derfor ikke fordelt og spesifisert på kraftforetakene. De regnskapsførte tallene inkluderer heller ikke skatter da beskatningen skjer i eierselskapet Eidsiva Vannkraft AS.

Holdt for salg

Konsernet har en eierandel på 50 % i Energy Future Invest AS (EFI). EFI er et investeringselskap som inntas til virkelig verdi. Investeringene i selskapet er lagt ut for salg, noe vi forventer er gjennomført i løpet av 2018. Det har medført at selskapet er omklassifisert i balansen fra investering i tilknyttede selskap til selskap holdt for salg. Andel i EFI er i 2017 nedskrevet til null, og belastet konsernresultatet med 41 millioner kroner i 2017. Resultat etter omklassifiseringen fremgår av linje andel resultat i tilknyttede selskap.

Spesifikasjon av tilknyttede selskaper inkludert i driftsresultatet

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Tilknyttede kraftforetak DA	Oplandske bioenergi AS	Sum
2017			
Sammendratt resultat			
Salgsinntekter	316	39	355
Ordinært årsresultat etter skatt	-142	1	-141
Konsernets andel av ordinært resultat	-33	0	-33
Effekt av omregning til konsernets regnskapsprinsipper	-15	0	-15
Andel av omregnet ordinært resultat *1)	-48	0	-48
Andel årets totalresultat fra tilknyttede selskaper *1)	-48	0	-48
Sammendratt balanse			
Omløpsmidler	176	16	192
Anleggsmidler	3 841	124	3 965
Annen kortsiktig gjeld	137	10	147
Annen langsiktig gjeld og forpliktelser	47	83	130
Netto eiendeler i selskapsregnskapet	3 833	47	3 880
Omgjort verdi av netto eiendeler til verdier benyttet i konsernregnskapet *1)	5 131	0	5 131
Netto eiendeler benyttet i konsernoppstillingen *1)	8 964	47	9 011
Avstemming mot regnskapet			
Andel netto eiendeler 01.01	1 898	16	1 914
Andel ordinært årsresultat	-43	1	-42
Kapitalinnskudd	127	0	127
Korreksjoner	-1	0	-1
Andel netto eiendeler 31.12.	1 981	17	1 998
Andelen av netto eiendeler er beregnet etter en eierandel på	12-27 %	36%	

*1) Selskapsregnskapet omarbeidet til konsernets regnskapsprinsipper

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Tilknyttede kraftforetak DA	Oplandske bioenergi AS	Sum
2016			
Sammendratt resultat			
Salgsinntekter	331	32	363
Ordinært årsresultat etter skatt	-135	1	-134
Konsernets andel av ordinært resultat	-33	0	-33
Effekt av omregning til konsernets regnskapsprinsipper	-3	0	-3
Andel av omregnet ordinært resultat *1)	-36	0	-36
Andel utvidet resultat *1)	1	0	1
Andel årets totalresultat fra tilknyttede selskaper *1)	-35	0	-35
Sammendratt balanse			
Omløpsmidler	166	17	183
Anleggsmidler	3 718	117	3 835
Annen kortsiktig gjeld	305	41	346
Annen langsiktig gjeld og forpliktelser	48	48	96
Netto eiendeler i selskapsregnskapet	3 531	45	3 576
Omgjort verdi av netto eiendeler til verdier benyttet i konsernregnskapet *1)	5 213	0	5 213
Netto eiendeler benyttet i konsernoppstillingen *1)	8 744	45	8 789
Avstemming mot regnskapet			
Andel netto eiendeler 01.01	2 000	16	2 016
Andel ordinært årsresultat	-36	0	-36
Kapitalinnskudd	30	0	30
Glomma Lågen korreksjon	-96	0	-96
Korreksjoner	-1	0	-1
Utvidet resultat(omregningsdiff. og estimatavvik pensjon)	1	0	1
Andel netto eiendeler 31.12.	1 898	16	1 914
Andelen av netto eiendeler er beregnet etter en eierandel på	12-27 %	36%	

*1) Selskapsregnskapet omarbeidet til konsernets regnskapsprinsipper

Spesifikasjon av øvrige tilknyttede selskaper

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Moelven Industrier ASA	Energy Future Invest AS	Øvrige tilknyttede selskaper *1)	Sum
2017				
Sammendratt resultat				
Salgsinntekter	10 768	0	42	10 810
Ordinært årsresultat etter skatt	293	0	3	296
Konsernets andel av ordinært resultat	70	0	1	71
Andel av omregnet ordinært resultat	70	0	1	71
Andel utvidet resultat	-15	0	0	-15
Andel årets totalresultat fra tilknyttede selskaper	55	0	1	56
Sammendratt balanse				
Omløpsmidler	3 198	0	16	3 214
Anleggsmidler	1 847	0	8	1 855
Annen kortsiktig gjeld	1 920	0	9	1 929
Annen langsiktig gjeld og forpliktelser	1 032	0	1	1 033
Netto eiendeler i selskapsregnskapet	2 093	0	14	2 107
Avstemming mot regnskapet				
Andel netto eiendeler 01.01	430	0	8	437
Andel ordinært årsresultat	70	0	0	70
Andel mottatt utbytte	-15	0	0	-15
Utvidet resultat (omregningsdiff. og estimatavvik pensjon)	12	0	0	12
Andel netto eiendeler 31.12.	496	0	7	503
Andelen av netto eiendeler er beregnet etter en eierandel på	23,70%	50,00%	Note 28	

*1) Regnskapførte tall er dels basert på foreløpig regnskap for 2016

*2) Selskapet ble overført fra investeringer i tilknyttede selskap til holdt for salg etter tredje kvartals rapportering 2016.

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Moelven Industrier ASA	Energy Future Invest AS	Øvrige tilknyttede selskaper *1)	Sum
2016				
Sammendratt resultat				
Salgsinntekter	10 309	0	42	10 351
Ordinært årsresultat etter skatt	179	-93	3	89
Konsernets andel av ordinært resultat	43	-46	1	-2
Andel av omregnet ordinært resultat	43	-46	1	-2
Andel utvidet resultat	-15	0	0	-15
Andel årets totalresultat fra tilknyttede selskaper	28	-46	1	-17
Sammendratt balanse				
Omløpsmidler	3 048	82	16	3 146
Anleggsmidler	1 718	0	8	1 726
Annen kortsiktig gjeld	1 856	0	9	1 865
Annen langsiktig gjeld og forpliktelser	1 097	0	1	1 098
Netto eiendeler i selskapsregnskapet	1 813	82	14	1 909
Avstemming mot regnskapet				
Andel netto eiendeler 01.01	415	64	8	487
Andel ordinært årsresultat	43	-24	1	20
Nedskrivninger	-14	0	-1	-15
Andel mottatt utbytte	0	-41	0	-41
Utvidet resultat(omregningsdiff. og estimatavvik pensjon)	-15	0	0	-15
Andel netto eiendeler 31.12.	429	0	8	437
Andelen av netto eiendeler er beregnet etter en eierandel på	23,70%	50,00%	Note 28	

Investeringer i felleskontrollerte virksomheter

Det vises til note 28 som viser eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter.

Konsernet har eierinteresser i et felleskontrollerte kraftforetak Oppland Energi AS, som er organisert som et aksjeselskap. Regnskapsmessig inntas kraftforetaket etter egenkapitalmetoden som en felleskontrollerte virksomhet. Investeringer i de felleskontrollerte vindselskapene Austri Vind DA og Austri Raskiftet fer fra og med 2015 inntatt etter egenkapitalmetoden som felleskontrollerte virksomheter.

Fra og med 1.7.2016 er medtatt vår investering i den felleskontrollerte virksomheten Innlandskraft.

I tabelloppstillingen nedenfor vises sammendratt finansiell informasjon fra de felleskontrollerte virksomhetene innregnet etter egenkapitalmetoden. Tallene er hentet fra selskapsregnskapet. I de tilfeller hvor selskapsregnskapet er tilpasset konsernets regnskapsprinsipper er dette spesifisert.

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Oppland Energi AS	Innlands-kraft AS	Vind -selskap	Sum 2017	Sum 2016
Sammendratt resultat					
Salgsinntekter	613	1 740	0	2 353	2 287
Avskrivninger	-73	-21	0	-94	-84
Netto finansinntekter (-kostnader)	-11	-5	-2	-18	-24
Skattekostnad	-114	-18	0	-132	-103
Ordinært årsresultat etter skatt	245	26	-3	268	211
Konsernets andel av ordinært resultat	95	28	-2	121	85
Effekt av omregning til konsernets regnskapsprinsipper	-26	5	0	-21	-12
Andel av omregnet ordinært resultat *1)	69	33	-2	100	73
Andel utvidet resultat *1)	0	-1	0	-1	2
Andel totalresultat fra felleskontrollert virksomhet *1)	69	32	-2	99	75
Sammendratt balanse					
Kontanter og kontantekvivalenter	204	116	25	345	832
Sum øvrige omløpsmidler	17	585	167	769	681
Sum anleggsmidler	2 854	590	100	3 544	3 380
Annen kortsiktig gjeld inkl. leverandørgjeld	222	486	9	717	930
Langsiktig finansiell gjeld	644	300	0	944	1 250
Annen langsiktig gjeld	49	93	0	142	134
Netto eiendeler i selskapsregnskapet	2 160	412	283	2 855	2 579
Omgjort verdi av netto eiendeler til verdier benyttet i konsernregnskapet *1,2)	2 109	-120	0	1 989	2 179
Netto eiendeler etter konsernets regnskapsprinsipper	4 269	292	283	4 844	4 758
Avstemming mot regnskapet:					
Andel netto eiendeler 01.01	1 584	128	55	1 767	1 543
Andel ordinært årsresultat	73	33	-1	105	80
Kjøp og salg av eierandeler -korrigeringer	0	0	3	3	-96
Kapitalinnskudd	0	0	82	82	239
Andel utvidet resultat	0	-1	8	7	1
Andel netto eiendeler 31.12	1 657	146	147	1 950	1 768
Andelen netto eiendeler er beregnet etter en eierandel på	38,7 %	50%	20-62,5 %		38,7 %

*1) Selskapsregnskapet omarbeidet til konsernets regnskapsprinsipper

*2) Avvik mellom selskapsregnskapenes verdier og konsernets verdier kan i all hovedsak henføres til at ved overgangen til bruk av internasjonale regnskapsregler IFRS. I konsernregnskapet ble driftsmidlene i selskapsregnskapene rekalkulert til gjenanskaffelseskost samt vurdert på nye levetider.

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2018	2017
Innskuddsforpliktelse i tilknyttede og felles kontrollerte virksomheter	300	400

Som innskuddsforpliktelse er medtatt de kapitalinnskudd som konsernet forventes å måtte utbetale for å dekke de tilknyttede og felleskontrollerte selskapenes prosjektbudsjetterte investeringer i påkommende år. Det er ingen betingede forpliktelser knyttet til konsernets andel i disse selskapene.

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter har blitt anvendt for finansielle instrumenter i balansen. Prinsippene er utfyllende beskrevet i note 2.

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Utlån og for- dringer	Tilgjenge- lig for salg	Sum finansielle eiendeler	Øvrige (*)	Sum
Per 31.12.2017								
Eiendeler								
Andre finansielle anleggsmidler	11	235	81	659	55	1 029		1 029
Kundefordringer og andre fordringer	12			543		543	410	953
Derivater	13					-		-
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	14	209				209		209
Kontanter og kontantekvivalenter	16			291		291		291
Sum		444	81	1 492	55	2 072	410	2 481

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Forpliktelses- virkelig verdi over resultatet	Finansielle forpliktelses- amortisert kost	Sum finansielle forpliktelses-	Øvrige (*)	Sum
Forpliktelses						
Lån	18		7 473	7 473		7 473
Ansvarlig lånekapital	18		1 519	1 519		1 519
Andre avsetninger for forpliktelses	21	25	72	97	4	101
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	22		360	360	884	1 244
Derivater	13	239		239		239
Sum		264	9 425	9 689	888	10 577

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Utlån og for- dringer	Tilgjenge- lig for salg	Sum finansielle eiendeler	Øvrige (*)	Sum
Per 31.12.2016								
Eiendeler								
Andre finansielle anleggsmidler	11	229	134	727	50	1 140		1 140
Kundefordringer og andre fordringer	12			551		551	591	1 142
Derivater	13	47				47		47
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	14	7				7		7
Kontanter og kontantekvivalenter	16			122		122		122
Sum		283	134	1 400	50	1 867	591	2 458

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	Finansielle forpliktelser til amortisert kost	Sum finansielle forpliktelser	Øvrige (*)	Sum
Forpliktelser						
Lån	18		6 999	6 999		6 999
Ansvarlig lånekapital	18		1 519	1 519		1 519
Andre avsetninger for forpliktelser	21	28	39	67	4	71
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	22		268	268	793	1 061
Derivater	13	254		254		254
Sum		282	8 825	9 107	797	9 904

(*) I kolonnen øvrige inngår forskuddsbetalinger, periodiseringer, offentlige avgifter mv.

Note 11 Andre finansielle anleggsmidler

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Andre finansielle anleggsmidler		
Fordring knyttet til krav på erstatningskraft	235	229
Langsiktige fordringer på tjenestekjøpere	78	80
Langsiktig utlån	249	367
Industrikraftkontrakt	81	134
Andre fordringer	332	280
Investering i aksjer og andeler	55	50
Sum andre finansielle anleggsmidler	1 029	1 140

Lån til tilknyttet selskap, langsiktige fordringer på tjenestekjøpere og langsiktig utlån

For en nærmere beskrivelse av finansielle anleggsmidler knyttet til tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet henvises det til note 27 Nærstående parter.

Fordring knyttet til krav på erstatningskraft

Eidsiva har en langsiktig fordring knyttet til krav på erstatningskraft. Fremtidige innbetalinger neddiskonteres til virkelig verdi og reguleres ved hver regnskapsrapportering som følge av forventninger om fremtidig utvikling i strømpriser, prisindekser og diskonteringsrente.

Industrikraftkontrakt

Eidsiva Vannkraft AS inngikk i juni 2015 en langsiktig kraftavtale med en årlig leveranse på 300 GWh kraft i 10 år fra 1.1.2021. Virkelig verdi av kontrakten klassifiseres som langsiktig eiendel eller forpliktelse, da gjenværende løpetid på kontrakten er lenger enn 12 måneder.

Andre fordringer

Vederlaget ved salget av Ventelo til PE-fondet EQT besto delvis av kontantoppgjør, dels med en selgerfinansiering og med en gevinstdeling utover et salgsvederlag EQT eventuelt oppnår ved et salg. Selgerfinansieringen inngår i posten andre fordringer med 135 millioner kroner.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er klassifisert i kategorien tilgjengelig for salg og består av følgende investeringer:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Unoterte verdipapirer:		
- Egenkapitalinnskudd i KLP	53	48
- Øvrige aksjeposter	2	2
Sum	55	50

Investeringer i aksjer og andeler er notert i følgende valutaer:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Norske kroner	0	12
<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Balanseført verdi 01.01	50	46
Tilgang	5	4
Balanseført verdi 31.12	55	50

Note 12 Kundefordringer og andre fordringer

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Kundefordringer	546	554
Nedskrivning for tap på kundefordringer	-3	-3
Kundefordringer netto	543	551
Opptjente, ikke fakturerte inntekter, energi og nettleie	292	282
Andre fordringer	118	309
Sum kundefordringer og andre fordringer	953	1 142

Alle kundefordringer og andre fordringer er i norske kroner. De balanseførte verdier er lik eller tilnærmet lik virkelig verdi.

Pr. 31. desember 2017 var kundefordringer på 154 millioner kroner (2016: 132 millioner kroner) over forfall, men ikke nedskrevet. Disse relaterer seg til en rekke uavhengige kunder som erfaringsvis ikke har hatt problemer med mislighold. Aldersfordelingen av disse kundefordringene er som følger:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Opptil 3 måneder	147	123
3 til 6 måneder	2	2
Over 6 måneder	5	7
Sum	154	132

Bevegelse i avsetning for nedskrivning på kundefordringer er som følger:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Per 1. januar	3	6
Eidsiva Marked's avsetning ut av konsern	-	-3
Fordringer som er avskrevne for tap i løpet av året	-2	-7
Innkomet på tidligere avskrevne fordringer	-	7
Nye avsetninger i løpet av året	2	-1
Per 31. desember	3	3

Fordringer som er avskrevne for tap i løpet av året, innkommet på tidligere avskrevne fordringer og endring i avsetning er inkludert i andre driftskostnader i resultatregnskapet. De øvrige klasser innen kundefordringer og andre fordringer inneholder ikke nedskrevne eiendeler.

Note 13 Derivater

(tall i millioner kroner)

	2017	2016
Eiendeler		
Industrikraftkontrakt	81	134
Sum anleggsmidler	81	134
Eiendeler		
Valutaterminkontrakter	0	1
Finansielle kraftkontrakter	0	45
Sum omløpsmidler	0	47
Forpliktelser		
Renteswapper	193	220
Sum langsiktig gjeld	193	220
Forpliktelser		
Renteswapper	32	34
Valutaterminkontrakter	14	0
Sum kortsiktig gjeld	46	34

Note 14 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Pengemarkedsfond	200	0
Sum fond	200	0
Aksjer i Norge	7	6
Sum aksjer i ventureportefølje	7	6
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	207	6

Aksjer i ventureportefølje

Aksjer i ventureportefølje inngår i segmentrapporteringen for morselskapet. Virkelig verdi av egenkapitalinstrumentene er basert på tilgjengelig kursinformasjon, diskonterte kontantstrømmer, emisjonspris/transaksjonsverdi eller multipelbasert vurdering.

Virkelig verdi

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå

I tabellene under benyttes følgende nivåinndeling:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler og forpliktelser

Nivå 2: Verdsettelse som baserer seg på (1) noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler med utsatt oppgjør og som må diskonteres, (2) direkte eller indirekte observerbare priser for identiske eiendeler eller forpliktelser i et marked som ikke er aktivt, (3) modeller som benytter priser og variabler som fullt ut er hentet fra observerbare markeder eller transaksjoner og (4) prising i et aktivt marked av en tilsvarende, men ikke identisk eiendel eller forpliktelse

Nivå 3: Vurderinger som baserer seg på faktorer som ikke er observerbare eller eksternt verifiserbare

Selskapets verdsettelsesmetoder maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig og belager seg minst mulig på selskapets egne estimater.

Følgende tabell viser selskapets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi per 31.12.2017

(tall i millioner kroner)

	Note	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Derivater benyttet til sikring					
- Industrikraftkontrakt	11, 13			81	81
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
- Egenkapitalinstrumenter	14	200		8	209
- Derivater holdt for handelsformål	13				0
- Fordringer knyttet til krav på erstatningskraft	11			235	235
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg					
- Egenkapitalinstrumenter	11			55	55
Sum		200		379	580
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet					
- Virkelig verdi av forpliktelser til konsesjonsavgift og erstatninger	21			97	97
- Derivater holdt for handelsformål	13		239		239
Sum			239	97	337

Følgende tabell viser selskapets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi per 31.12.2016

(tall i millioner kroner)

	Note	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Derivater benyttet til sikring					
- Industrikraftkontrakt	11, 13			134	134
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
- Egenkapitalinstrumenter	14			7	7
- Derivater holdt for handelsformål	13		47		47
- Fordringer knyttet til krav på erstatningskraft	11			229	229
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg					
- Egenkapitalinstrumenter	11			50	50
Sum			47	420	467
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet					
- Virkelig verdi av forpliktelser til konsesjonsavgift og erstatninger	21			67	67
- Derivater holdt for handelsformål	13		254		254
Sum			254	67	321

Tabellen under viser på hvilket nivå i virkelig verdi hierarkiet de instrumentene hvor det kun gir noteinformasjon om virkelig verdi befinner seg per 31.12.2017

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle forpliktelser					
- Lån	18		6 986	1 519	8 505
Sum			6 986	1 519	8 505

Tabellen under viser på hvilket nivå i virkelig verdi hierarkiet de instrumentene hvor det kun gir noteinformasjon om virkelig verdi befinner seg per 31.12.2016

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Note	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle forpliktelser					
- Lån	18		5 629	1 519	7 148
Sum			5 629	1 519	7 148

Verdsettelsesteknikker for instrumenter i nivå 2

Derivater

Virkelig verdi på rentebytteavtaler er innhentet fra handelsmotpartene og kontrollert forventende neddiskonterte kontantstrømmer.

Kontrakter handlet på NASDAQ vedsettes etter til balansedagens sluttkurs. Kontrakter med fremtidig oppgjør neddiskonteres.

Valutaterminer er verdsatt med utgangspunkt i valutakursen på balansedagen og tilhørende valutaforwardkurve.

Lån

Selskapets lån er vurdert til amortisert kost i balansen. Virkelig verdi av selskapets lån er oppgitt i note 18. Virkelig verdi er beregnet basert på innhentede ligningskurser fra Norges fondsmeglerforbund og kontrollert mot forventede neddiskonterte kontantstrømmer.

Verdsettelsesprosess, verdsettelsesteknikker, vesentlige forutsetninger og sensitivitet for instrumenter i nivå 3

De ulike virksomhetsområdene har utpekt kvalifiserte personer som er ansvarlige for å utarbeide verdsettelsene som ligger til grunn for konsernets virkelig verdi estimerer på nivå 3. Rimelighet og konsistens knyttet til forutsetninger og metoder blir vurdert av konsernets finans- og controllerfunksjon.

Egenkapitalinstrumenter

Virkelig verdi av ikke børsnoterte verdipapirer er i vesentlig grad basert på tilgjengelig kursinformasjon, diskonterte kontantstrømmer, emisjonspris/transaksjonsverdi eller multippelbasert vurdering.

Betinget vederlag

Betinget vederlag er knyttet til en del av vederlaget ved salget av Ventelo til PE-fondet EQT. Vederlaget besto delvis av kontantoppgjør, dels med en selgerfinansiering og med en gevinstdeling utover et salgsvederlag EQT eventuelt oppnår ved et salg.

Det betingede vederlaget ble nedskrevet til null i regnskapet for 2014.

Forpliktelser konsesjonsavgift og erstatningskraft

Fra og med 2016 beregnes det ikke lenger noen forpliktelse knyttet til konsesjonsavgifter, mens verdiendring av forpliktelse knyttet til erstatninger/erstatningskraft nå føres over resultatet som «Andre gevinster og tap» eller som «Andel kraftforetak etter EK-metoden» for forpliktelser knyttet til deleide selskap. Forpliktelse og eiendel knyttet til Eidsiva Vannkrafts andel i selskapene Opplandskraft DA, Vinstra Kraftselskap DA, Kraftverkene i Orkla DA har tidligere vært balanseført som gjeld og som immateriell eiendel, sammen med Eidsiva Vannkrafts tilsvarende forpliktelser og eiendel (knyttet til heleide kraftverk). Fra 2016 er forpliktelse (og eiendel) vedr. erstatninger/erstatningskraft knyttet til andel i alle deleide selskap ført som «Andel kraftforetak etter EK-metoden» både i resultat og balanse.

Neddiskontering av fremtidige utbetalinger benyttes som verdsettelsesteknikk.

For sensitivitetsinformasjon henvises det til tabellen i note 6.

Forpliktelsene reguleres ved hver regnskapsrapportering som følge av forventninger om fremtidig utvikling i strømpriser, prisindekser og diskonteringsrente. Den vesentligste uobserverbare faktoren er fremtidige kraftpriser utover prisene som kan observeres på Nasdaq OMX, samt tilhørende valutakurser. Eidsiva legger i verdsettelsen til grunn en langsiktig kraftpris og valutakurs basert på innhentet informasjon fra anerkjente kraft- og valutaanalytikere.

Industrikraftkontrakt

Konsernet inngikk i juni 2015 en langsiktig kraftavtale med en årlig leveranse på 300 GWh kraft i 10 år fra 1.1.2021.

Verdien på industrikraftkontrakten er fastsatt ved bruk av en verdsettelsesmodell hvor kraftprisforventningene, utover prisene som kan observeres på Nasdaq OMX, er basert på interne forutsetninger. Eidsiva legger i verdsettelsen til grunn kraftpriser basert på informasjon innhentet fra anerkjente kraftanalytikere.

Industrikraftkontrakten hadde på tidspunktet for avtaleinngåelse en regnskapsmessig gevinst. Under IFRS er det ikke tillatt å ta inn såkalte dag 1 gevinster i de tilfeller verdsettelsen baserer seg på ikke-observerbare forutsetninger. Dag 1 gevinsten vil periodiseres i takt med at det blir observerbare priser på NASDAQ for de relevante leveranseperiodene i kontrakten. Periodiseringen av dag 1 gevinsten ble påbegynt i 2016.

Avstemming av endringer i virkelig verdi for instrumenter klassifisert i nivå 3

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Fordring erstatnings- kraft	Forpliktelse erstatninger	Derivater	Egenkapital- instrumenter	Industrikraft -kontrakt	Sum
Eiendeler						
31.12.2015	196		8	52	17	273
Investeringer i perioden				4		4
Gevinst/tap ført mot utvidet resultat					117	117
Fraregnet avgang datterselskap			-8			-8
Gevinst/tap inkludert i linjen andre (tap)/gevinster - netto	33			1		34
31.12.2016	229		0	57	134	420
Gevinst/tap ført mot utvidet resultat					-53	-53
Gevinst/tap inkludert i linjen andre (tap)/gevinster - netto	6			-6		0
31.12.2017	235		0	52	81	367
Forpliktelse						
31.12.2015		64				64
Gevinst/tap inkludert i linjen andre (tap)/gevinster - netto		4				4
31.12.2016		67				67
Gevinst/tap inkludert i linjen andre (tap)/gevinster - netto		30				30
31.12.2017		97				97

Note 15 Varelager og utvikling i magasinfylling

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Lager av varer	14	16
Magasinfylling i GWh per 31.12	818	773
Magasinfylling i prosent	60%	56%

Magasinfylling gjelder estimert produksjonsytelse av oppmagasinert vann per 31.12. Verdi av magasinbeholdningen er ikke inntatt i balansen.

Note 16 Kontanter og kontantekvivalenter

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Kontanter og bankinnskudd med positive saldi innenfor/utenfor konsernkonto	291	122
Sum kontanter og kontantekvivalenter i balansen	291	122

Av bankinnskudd utenfor konsernkonto er 53 millioner kroner stillet som sikkerhet for krafthandelvirksomheten (15 millioner kroner i 2016). Andre garantistillelser er på 19 millioner kroner. Øvrige bundne midler, herunder stillet sikkerhet for betaling av skattetrekk, utgjør 41 millioner kroner (38 millioner kroner i 2016). Heleide datterselskap i konsernet inngår i en konsernbankkontoordning. Selskap som inngår i denne ordningen har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk på konsernbankkontoen begrenset oppad til 275 millioner kroner som er trekkrammen. Kredittrisiko vurderes til å være lav.

Note 17 Aksjekapital og overkurs

Aksjekapitalen i Eidsiva Energi AS består av følgende aksjeklasser:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	A-aksjer	B-aksjer	C-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31.12.2015	114	56	176	345	1 502	1 848
Per 31.12.2016	114	56	176	345	1 502	1 848
Per 31.12.2017	114	56	176	346	1 502	1 848

Eidsiva Energi AS har 28 aksjonærer per 31.12.2017.

Det oppstilles ingen krav for å være eier av A-aksjene. Det kan være inntil 33 % A-aksjer i Selskapet, basert på stemmer og kapital. B-aksjene kan bare eies av norske kommuner, fylkeskommuner, staten og selskaper som anses som 100 % offentlig eid i konsesjonsrettslig sammenheng i henhold til konsesjonsreglene slik de gjelder til enhver tid.

C-aksjene tilsvarer B-aksjene, men kan bare eies av nåværende kommuner i Hedmark eller Oppland fylke, av fylkeskommuner i Hedmark og Oppland, eller av holdingselskap som er minst 67 % eid og kontrollert av

nåværende kommuner og/eller fylkeskommuner i Hedmark og Oppland. C-aksjenes samlede pålydende skal utgjøre minst 51 % av Selskapets kapital og stemmer til og med 31.12.2026, hvor C-aksjeklassen reduseres til 34 % av Selskapets kapital og stemmer. Dette skjer ved at en andel av C-aksjene automatisk konverteres til B-aksjer fra samme tidspunkt. Konvertering skal skje forholdsmessig mellom Aksjonærene, basert på deres andel av C-aksjene i Selskapet.

Den 31.12.2036 konverteres C-aksjeklassen i sin helhet til B-aksjer i Selskapet. Ved enhver form for eierskifte har de øvrige aksjeeiere forkjøpsrett. Det er ingen generell forkjøpsrett for aksjonærer i samme aksjeklasse.

	2016	2017	Forslag 2018
Totalt utbytte (tall i millioner kroner)	200	175	150
Utbetalt utbytte per aksje (likt for alle aksjeklasser)	kr 0,58	kr 0,51	kr 0,43

Aksjonæroversikt i Eidsiva Energi AS per 31.12.2017:

(tall i millioner kroner)	A-aksjer	B-aksjer	C-aksjer	Sum aksjer	Eierandel
Hedmark Fylkeskraft AS	24 872 152	12 059 225	38 438 782	75 370 159	21,802 %
Hamar Energi Holding AS	24 872 152	12 059 225	38 438 780	75 370 157	21,802 %
LGE Holding AS	18 888 261	9 157 945	29 190 949	57 237 155	16,556 %
Ringsaker kommune	16 704 601	8 099 201	25 816 202	50 620 004	14,642 %
Oppland Fylkeskraft AS	10 577 253	5 128 365	16 346 663	32 052 281	9,271 %
Gjøvik kommune	3 731 908	1 809 410	5 767 494	11 308 812	3,271 %
Løten kommune	2 197 973	1 065 684	3 396 868	6 660 525	1,927 %
Østre Toten kommune	2 024 465	981 559	3 128 717	6 134 741	1,775 %
Elverum Energi AS	1 426 052	691 419	2 203 898	4 321 369	1,250 %
Åmot kommune	1 356 095	657 501	2 095 783	4 109 379	1,189 %
Trysil kommune	1 353 633	656 307	2 091 977	4 101 917	1,187 %
Engerdal Energi Holding AS	1 181 283	572 743	1 825 620	3 579 646	1,035 %
Nord-Fron kommune	1 062 322	515 065	1 641 770	3 219 157	0,931 %
Ringebu kommune	865 505	419 639	1 337 598	2 622 742	0,759 %
Øyer kommune	801 815	388 759	1 239 169	2 429 743	0,703 %
Stor-Elvdal kommune	678 048	328 750	1 047 892	2 054 690	0,594 %
Nord-Odal kommune	385 500	186 909	595 772	1 168 181	0,338 %
Øystre Slidre kommune	370 586	179 678	572 724	1 122 988	0,325 %
Vestre Slidre kommune	349 666	169 535	540 392	1 059 593	0,306 %
Vang kommune	83 683	40 574	129 329	253 586	0,073 %
Lesja kommune	64 681	31 360	99 961	196 002	0,057 %
Kongsvinger kommune	59 064	28 637	91 281	178 982	0,052 %
Åsnes kommune	32 339	15 679	49 978	97 996	0,028 %
Eidskog kommune	30 713	14 891	47 466	93 070	0,027 %
Sør-Odal kommune	29 513	14 309	45 611	89 433	0,026 %
Grue kommune	29 532	14 319	45 640	89 491	0,026 %
Våler kommune	29 532	14 319	45 640	89 491	0,026 %
Skjåk kommune	25 811	12 514	39 893	78 218	0,023 %
Totalt antall aksjer (á kr. 1)	114 084 138	55 313 521	176 311 849	345 709 508	100,000 %

Eiersammensetningen er den samme som per 31.12.2016.

Note 18 Lån

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Langsiktige lån		
Banklån flytende rente	2 233	2 103
Obligasjonslån fast rente	3 200	2 700
Obligasjonslån flytende rente	1 350	600
Lån i datterselskap	27	157
Ansvarlig lån	1 519	1 519
Sum langsiktige lån	8 329	7 079
Kortsiktige lån		
Banklån flytende rente	539	917
Sertifikatlån	0	450
Lån i datterselskap	2	28
Øvrig kortsiktig gjeld	122	44
Sum kortsiktige lån	663	1 439
Sum lån	8 992	8 518

Avdragsprofil rentebærende lån

År	2018	2019	2020	2021	2022	Deretter	Sum
Millioner kroner	663	1 018	1 419	713	613	4 566	8 992

1. års avdrag langsiktig gjeld er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Sertifikat- og obligasjonslån pr 31.12.2017

Verdipapirnummer <i>(tall i millioner kroner)</i>	Børs-ticker	Type	Rente-regulering	Forfall	Beløp
NO0010650419	EIEN10	Obligasjoner	Fixed	27.06.2019	550
NO0010291040	EIEN03	Obligasjoner	Fixed	17.11.2020	700
NO0010756703	EIEN18	Obligasjoner	FRN	04.02.2021	600
NO0010736572	EIEN14	Obligasjoner	Fixed	27.05.2022	500
NO0010806862	EIEN24 G	Obligasjoner	FRN	05.10.2023	750
NO0010792849	EIEN23	Obligasjoner	Fixed	23.05.2024	500
NO0010737109	EIEN15	Obligasjoner	Fixed	27.05.2025	150
NO0010751274	EIEN19	Obligasjoner	Fixed	06.11.2025	150
NO0010704414	EIEN11	Obligasjoner	Fixed	26.02.2029	500
NO0010736580	EIEN16	Obligasjoner	Fixed	11.06.2030	150
Sum					4 550

Sertifikat- og obligasjonslån med fast rente

Sertifikat- og obligasjonslån med fast rente har en gjennomsnittlig kupongrente på 3,85 prosent.

Ansvarlig lån med gjennomsnittlig fast rente på 6,96 % frem til 2026, jfr. note 27.

Eidsiva Energi har negativ pantsettelsesklausul i flere av låneavtalene. I tillegg har enkelte avtaler krav til verdijustert egenkapital på minst 35 prosent. Lån inkluderer sikrede banklån på totalt 28,8 millioner kroner (2016: 35,4 millioner kroner). Banklån er sikret i deler av konsernets eiendom og festeretter, samt i kundefordringer (note 12). Det er også etablert bankgarantier pålydende 18 millioner kroner knyttet til entreprenør- og bredbåndsvirksomheten. Disse bankgarantiene er i all vesentlighet pantet i kundefordringer, varelager og driftstilbehør.

Balansført verdi og virkelig verdi på langsiktige lån:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Balansført verdi		Virkelig verdi	
	2017	2016	2017	2016
Banklån	2 260	2 260	2 260	2 260
Obligasjonslån	4 550	3 300	4 726	3 502
Ansvarlig lån	1 519	1 519	1 519	1 519
Sum	8 329	7 079	8 505	7 281

Virkelig verdi av kortsiktige lån tilsvarer balansført verdi ettersom effekt av diskontering ikke er vesentlig. Virkelig verdi av langsiktige lån er beregnet basert på innhentede ligningskurser fra Norges fondsmeglerforbund. Konsernet har et lån på 26 millioner euro, mens resten er lån i norske kroner.

Per 31.12.17 har konsernet ubenyttede trekkfasiliteter på 1 497 millioner kroner (2016: 1 292 millioner kroner).

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Flytende rente:		
– Utløper etter mer enn ett år	3 610	2 860
Fast rente		
– Utløper etter mer enn ett år	4 719	4 219
Sum	8 329	7 079

Note 19 Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt i balansen og dersom den utsatte skatten er til samme skattemyndighet. Følgende beløp har blitt nettoført:

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Utsatt skattefordel:		
– Utsatt skattefordel som reverseres om mer enn 12 måneder	307	317
– Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	193	136
Sum utsatt skattefordel	500	453
Utsatt skatt:		
– Utsatt skatt som reverseres om mer enn 12 måneder	2 146	2 063
– Utsatt skatt som skal betales innen 12 måneder	11	11
Sum utsatt skatt	2 157	2 074
Netto utsatt skatt	1 657	1 621
Endring i balanseført utsatt skatt:		
Balanseført verdi 01.01	1 621	1 446
Resultatført over OCI i perioden	-30	66
Utsatt skatt fra oppkjøpt virksomhet	0	-7
Resultatført over ordinært resultat i perioden	66	116
Balanseført verdi 31.12	1 657	1 621

Endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt (uten nettoføring innen samme skatteregime):

Utsatt skatt <i>(tall i millioner kroner)</i>	Driftsmidler	Immaterielle eiendeler	Fordringer	Andre forskjeller	Sum
31.12.2015	1 789	36	91	9	1 925
Resultatført i perioden	94	-2	3	0	95
Ført over utvidet resultat i perioden	0	0	0	68	68
Utsatt skatt fra oppkjøpt virksomhet	0	-14	0	0	-14
31.12.2016	1 883	20	94	77	2 074
Resultatført i perioden	112	-1	-2	4	113
Ført over utvidet resultat i perioden	0	0	0	-30	-30
Utsatt skatt fra oppkjøpt virksomhet	0	0	0	0	0
31.12.2017	1 995	19	92	51	2 157

Utsatt skattefordel	Avsetning for forpliktelser	Negativ fremfør grunnrente-inntekt	Pensjonsforpliktelse	Andre forskjeller	Sum
<i>(tall i millioner kroner)</i>					
31.12.2015	4	153	188	134	479
Resultatført i perioden	32	-19	-15	-19	-21
Ført over utvidet resultat i perioden	0	0	2	0	2
Utsatt skattefordel fra oppkjøpt virksomhet	0	0	-7	0	-7
31.12.2016	36	134	168	115	453
Resultatført i perioden	1	20	-3	29	47
Ført over utvidet resultat i perioden	0	0	0	0	0
Utsatt skattefordel fra oppkjøpt virksomhet	0	0	0	0	0
31.12.2017	37	154	165	144	500

Utsatt skatt er beregnet med ordinær skattesats på 23 % og grunnrenteskattesats på 35,7 % per 31.12.2017. Per 31.12.2016 ble utsatt skatt beregnet med ordinær skattesats på 24 % og grunnrenteskattesats på 34,3 %.

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbar negativ grunnrenteinntekt er balanseført for den del av totalen som forventes å kunne nyttiggjøres i løpet av en 10 års periode. Dette innebærer at skattevirkningen av et underskudd på 211 millioner kroner (2016: 376 millioner kroner) ikke er balanseført. Med en nominell skattesats for grunnrenteskatt på 35,7 % utgjør dette 76 millioner kroner (2016: 129 millioner kroner).

Note 20 Pensjoner og lignende forpliktelser

Selskapene i konsernet har offentlig tjenstepensjonsordning etter tariffavtale og følger i hovedsak reglene i henhold til statens pensjonskasse. Konsernets pensjonsforpliktelser er finansiert gjennom en flerforetaks tjenstepensjonsordning i KLP som gir rett til definerte fremtidige ytelser. I tillegg har konsernet enkelte usikrede ordninger.

De aktuarielle beregninger av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er utført av aktuar tilknyttet pensjonsleverandør og gir vår forholdsmessige andel av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og kostnader tilknyttet pensjonsordningen. Benyttede økonomiske forutsetninger om lønnsendring, diskonteringsrente, avkastning etc. er vurdert opp mot veiledning pensjonsforutsetninger som gis ut av Norsk RegnskapsStiftelse. Ved årets beregning av pensjonsytelsene er det benyttet en diskonteringsrente og avkastningsrente på innestående midler som er 0,1 prosentpoeng lavere enn anbefalt av Stiftelsen per 31.12.2017. Øvrige forutsetninger er like.

Ordningen omfatter 528 aktive og 893 personer med løpende pensjoner, opptalt per 01.01.2018. I tillegg er det opptjent oppsatte rettigheter på et antall personer. Aktive ansatte trekkes for tiden 3,8 prosent av brutto lønn for finansiering av pensjonsordningen.

Konsernet har innført innskuddspensjon for alle nyansatte fra 1.7.2016. Ved overgangen valgte en andel av konsernets nåværende ansatte frivillig overgang til innskuddsordningen. De resterende ansatte fortsetter i ytelsesordningen, men ordningen er lukket for nye ansettelse.

Beløpene for ytelsesordninger i regnskapet fremkommer slik:

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nåverdi av sikrede forpliktelser	2 269	2 131
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-1 732	-1 590
Underdekning i sikrede ordninger	537	541
Nåverdi av usikrede ordninger	38	33
Balanseført pensjonsforpliktelse	575	574

Endringer i netto pensjonsforpliktelse i løpet av året fremkommer slik:

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	Nåverdi av forpliktelsen	Virkelig verdi av pensjonsmidlene	Totalt
Pensjonsforpliktelse 01.01.2016	2 187	-1 553	634
Fraregnet pensjonsforpliktelse ved avgang datterselskap	-86	56	-30
Årets pensjonsopptjening inklusive arbeidsgiveravgift	84	0	84
Rentekostnad og (-inntekt)	56	-42	15
Planendringer *1)	-26	0	-26
Administrasjonskostnader	0	5	5
Sum pensjonskostnader	114	-36	78
Virkning av rekalkulering:			
- Meravkastning midler utover aktuarberegnet og andre avvik	0	-26	-26
- Andre erfaringsavvik	21	0	21
	21	-26	-5
Innbetalt til ordningene:			
- Fra arbeidsgiver	0	-76	-76
- Fra ansatte	0	-14	-14
Utbetalt fra ordningene:			
- Pensjonsutbetalinger	-59	59	0
- Arbeidsgiveravgift	-13	0	-13
	-72	-31	-103
Pensjonsforpliktelse 31.12.2016	2 164	-1 590	574
Årets pensjonsopptjening inklusive arbeidsgiveravgift	70	0	70
Rentekostnad og (-inntekt)	55	-42	14
Administrasjonskostnader	5	0	5
Sum pensjonskostnader	130	-42	88
Virkning av rekalkulering:			
- Faktisk avkastning midler i forhold til resultatført renteinntekt	0	-85	-85
- Andre erfaringsavvik	92	0	92
	92	-85	7
Innbetalt til ordningene:			
- Fra arbeidsgiver	0	-71	-71
- Fra ansatte	0	-11	-11
Utbetalt fra ordningene:			
- Pensjonsutbetalinger	-67	67	0
- Arbeidsgiveravgift	-12	0	-12
	-79	-15	-94
Pensjonsforpliktelse 31.12.2017	2 307	-1 732	575

*1) Ved overgang fra ytelsesordningen til innskuddspensjon er afp forpliktelse og karrieretillegg fraregnet pensjonsforpliktelsen og inntektsført for ansatte som valgte frivillig overgang til innskuddspensjon.

Pensjonskostnader i resultatregnskapet

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Pensjonskostnader etter ytelsesordning	88	78
Pensjonskostnader etter innskuddsordning	18	10
Sum pensjonskostnader inkludert i lønnskostnader (note 23)	106	88

Akkumulerte innregnede estimatavvik i netto pensjonsforpliktelse

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Estimatavvik	112	104	109	457

De aktuariemessige forutsetninger som er lagt til grunn: *1)

	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2016
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%	2,70%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,30%	2,60%	2,70%
Årlig lønnsvekst	2,50%	2,50%	2,50%
Årlig regulering av pensjoner	1,48%	1,48%	1,48%
G-regulering	2,25%	2,25%	2,25%

*1) De to nyeste års oppgitte forutsetninger benyttes ved beregning av virkelig verdi av pensjonsforpliktelse og midler for de angitte år. Mens derimot de to eldste års angitte forutsetninger benyttes ved beregning av pensjonskostnaden for de samme år.

Sensitiviteten i beregningene av brutto pensjonsforpliktelsen ved endring i vektet forutsetning er som følger:

	Endring i forutsetning i %-enhet	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,5 %	-7,0 %	9,0 %
Lønnsvekst	0,5 %	3,0 %	-3,0 %

I oppstillingen er lagt til grunn sensitivitetene basert på erfaringstall fra vår pensjonsleverandør i den felles pensjonsordningen vi tilhører. Sensitivitetsanalysen over er basert på endring i en av forutsetningene, gitt at alle andre forutsetninger holdes konstante. I praksis vil dette neppe skje da endringer i noen av forutsetningene vil samvariere.

Pensjonsmidlenes sammensetning per 31.12.

	2017	2016
Anleggsobligasjoner	27%	27%
Eiendom	12%	13%
Omløpsobligasjoner og sertifikater	19%	20%
Omløpsaksjer	23%	20%
Andre eiendeler inklusive utlån	19%	20%
Total	100%	100%

Bokført (realisert) avkastning på eiendelene ble 3,9 % i 2017, 5,3 % i 2016, 3,6 % i 2015, 4,3 % i 2014 og 6,4 % i 2013.

Forventede bidrag som skal innbetales til ytelsesordningen for regnskapsåret 2018 er estimert til 124 millioner kroner. Finanstilsynet har pålagt livselskapene å bruke nye dødelighetstabeller K2013 ved premieberegningen. Vår pensjonsleverandør opplyser at det er innbetalt tilstrekkelig for å dekke det økte kravet til oppservering som følge av nye dødelighetstabeller.

Note 21 Andre avsetninger og forpliktelser

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Erstatninger	Andre	Sum
Regnskapsåret 2016			
01.01.2016	63	2	65
Resultatført i løpet av året	4	2	6
31.12.2016	67	4	71
Regnskapsåret 2017			
01.01.2017	67	4	71
Resultatført i løpet av året	-2	0	-2
Nye avtaler inngått i året mot	32	0	32
31.12.2017	97	4	101

Klassifikasjon i balansen:

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Andre avsetninger og forpliktelser	101	71

Erstatninger

Erstatninger er avtalte ytelser til grunneiere som følge av mottatte evigvarende vassdragskonsesjoner. Avsetning for forpliktelse er beregnet nåverdi av fremtidige utbetalinger. Ved beregningen er det anvendt en diskonteringsrate på 7,7 % før skatt (7,2 % i 2016). Løpende årlige utbetalinger kostnadsføres når de utbetales.

Andre forpliktelser

Andre avsetninger for forpliktelse er langsiktige forpliktelser inntatt fra mor- og datterselskap. Rest forpliktelse per 31.12.2017 på fire millioner kroner gjelder avsatte husleieforpliktelser.

Restruktureringsavsetninger

Konsernet har vedtatt og gjennomfører et resultatforbedringsprogram som fra og med 2018 skal bedre konsernets resultater med 165 millioner kroner før skatt. Det er inngått avtaler med ansatte om sluttlønsordninger hovedsakelig knyttet til førtidspensjonering. Per 31.12.2017 utgjør sluttlønsavsetninger 15 millioner kroner. Beløpet inngår i linje for "Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld".

Note 22 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Leverandørgjeld	360	268
Offentlige avgifter og trekk (forbruksavgift, skattetrekk, mva, arb.g.avg. etc)	411	412
Skyldige feriepenger og lønnsavsetninger	105	99
Øvrige påløpte kostnader og annen kortsiktig	367	282
Sum	1 244	1 061

Note 23 Lønnskostnader

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Lønn	-658	-662
Arbeidsgiveravgift	-90	-90
Pensjonskostnader – innskudd og ytelse (note 20)	-106	-88
Tjenestekjøperes andel av endring i pensjonskostnader	-3	10
Andre personalkostnader	-10	-16
Sum lønnskostnader	-867	-846

Antall årsverk 31.12 1)	1 018	992
Gjennomsnittlig antall årsverk 1)	1 007	972

1) Ansatte i Eidsiva Marked var inkludert i ansatt i 2016. Disse er tatt vekk i sammenligningstallene i år.

Revisor - spesifikasjon av honorar

<i>(tall i tusen kroner)</i>	2017	2016
Lovpålagt revisjon	1 341	1 776
Andre attestasjonstjenester	230	145
Skatterådgivning	484	189
Andre rådgivningstjenester	93	777
Sum	2 148	2 887

Ytelser til ledende personer 2017

Godtgjørelse til bedriftsforsamling

Godtgjørelse til bedriftsforsamling i 2017 utgjorde 284 000 kroner.

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Styret		Honorar
<i>(tall i tusen kroner)</i>		2017
Øystein Løseth	Styreleder 1)	375
Reidar Åsgård	Styrets nestleder	222
Sigmund Thue	Styremedlem	202
Silvija Seres	Styremedlem	170
Monica Haugan	Styremedlem	184
Kari Andreassen	Styremedlem	179
Martin Lutnæs	Representant ansatte	184
Leo Sørby	Representant ansatte (fra mai 2017)	90
Arild Haugstad	Representant ansatte (til og med april 2017)	129

1) Inklusive godtgjørelse for møter i Bedriftsforsamling og Eiermøter

Honorar til styret inkluderer honorar for deltagelse i Revisjonsutvalg, Personellsikkerhet og etikk utvalg og Kompensasjons- og lederutviklingsutvalget. Utvalgene er nedsatt av og blant styrets medlemmer.

Godtgjørelse til konsernsjef og øvrig konsernledelse

Godtgjørelse til konsernsjef fastsettes av styret.

Godtgjørelse til øvrig konsernledelse fasettes av konsernsjef. Godtgjørelse fastsettes etter retningslinjene for avlønning av ledende ansatte. Hovedprinsippet er "markedsmessig og ikke lønnsledende", "motiverende for måloppnåelse", "forståelig og akseptabel". Med unntak av konsernsjef, kan alle i konsernledelsen oppnå resultatlønn av fastlønn basert på vurdering av oppnådde resultater etter konsernets målstyringsprinsipp. Resultatlønn kan utgjøre inntil 10 prosent av grunnlønn.

Medlemmene av konsernledelsen har enten ytelses- eller innskuddsbaserte pensjonsordninger. Beløpet oppgitt for direktørene i Eidsiva Nett, Eidsiva bredbånd, Direktør HR og HMS og Direktør Konsernutvikling er arbeidsgivers innbetaling til den innskuddsbaserte ordningen. Pensjonskostnad for de øvrige i konsernledelsen som er i den ytelsesbaserte ordningen er beregnet som 9,41 prosent betalt individuell pensjonspremie av lønn med tillegg av 1,67 prosent reguleringspremie begrenset oppad til et grunnlag på 12 G.

Eidsiva Energi AS er omorganisert i 2017. Direktør Konsernstab gikk ut av konsernledelsen per 1. september, mens Direktør Konsernutvikling, HR og HMS og Kommunikasjon og Regional Utvikling ble en del av konsernledelsen fra 1. oktober. Beløpene oppgitt i tabellen for de omtalte tilsvarer godtgjørelse så lenge de har vært en del av konsernledelsen.

Konsernledelsen

<i>(tall i tusen kroner)</i>	Verv	Lønn	Resultat- lønn	Pensjon	Sktgrlag bil	Annet
Øistein Andresen	Konsernsjef	2 750	-	124	150	7
Oddleiv Sæle	Direktør Vannkraft	1 507	110	124	166	7
John Marius Lynne	Direktør Nett	1 518	127	122	174	12
Maren Kyllingstad	Direktør Marked 1)	1 356	102	124	160	10
Trond Skjellerud	Direktør bredbånd	1 547	128	86	182	12
Leif Henning Asla	Direktør økonomi og finans	1 285	106	124	117	11

Fra 1. oktober 2017

Petter Myrvold	Direktør Konsernutvikling	300	-	30		2
Cecilie Dobloug Nyland	Direktør HR og HMS	267	-	28		2
Nils Kristian Myhre	Direktør Kommunikasjon og Regional Utvikling	270	-	29		2

Fratrådt konsernledelsen 1. september

Marit Torgersen	Direktør konsern	847	55	92	99	22
-----------------	------------------	-----	----	----	----	----

1) Direktør Marked er en del av konsernledelsen i Eidsiva og har sitt ansettelsesforhold i Eidsiva Marked AS, men ivaretar også rollen som direktør for selskapet Innlandskraft AS som Eidsiva eier i et 50/50 prosent eierskap med Gudbrandsdal Energi.

Konsernsjef skal fratre sin stilling ved fylte 67 år med 66 prosent av ordinær lønn i pensjon. Pensjonen skal samordnes med andre pensjonsordninger. Ved oppsigelse før fylte 62 år skal pensjonen utregnes linært fra null ved tiltredelse til 16 G ved fylte 62 år. Ved oppsigelse ved 62 år er pensjonen 16 G. Ved oppsigelse mellom 63 år og 67 år utregnes pensjonen lineært mellom disse to tidspunkter. Tilleggspensjonen fra fylte 67 år som ikke er dekket av konsernets pensjonsordning utgjør i 2017 en tilleggs-kostnad på 2,4 millioner kroner. Det er ikke inngått bonus - eller overskuddsdelingsavtaler med konsernsjef. Konsernsjef har 6 måneders oppsigelsestid og 12 måneders etterlønn utover oppsigelsestiden ved oppsigelse fra selskapets side eller egen oppsigelse som skyldes vesentlige endringer i selskapets eierstruktur eller tidligere vedtatt hovedstrategi.

Direktører med innskuddsbasert pensjon har begrensning i beregningsgrunnlaget på 12 G. Direktører med ytelsesbasert pensjon har pensjonsavtaler som gir rett til 66 prosent av sluttlønn begrenset til et beregningsgrunnlag inntil 16 G ved fratredelse etter 65 år. Tilleggskostnaden for pensjon utover 12 G inntil 16 G som ikke dekkes av konsernets sikrede pensjonsordning utgjør i 2017: Direktør Vannkraft 300 000 kroner, Direktør Marked 103 000 kroner og Direktør Økonomi og finans 86 000 kroner. Den usikrede ordningen opptjenes fra ansettelsestidspunktet i konsernet med 1/30 per år. Dette gir store variasjoner i pensjonskostnadene, hovedsakelig på grunn av forskjellige ansettelsestidspunkt og alder. Direktører med ytelsesbasert pensjon har etterlattepensjon som utgjør 39,6 prosent av direktørens pensjonsgrunnlag som samordnes med folketrygdens ytelser.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til konsernsjef, styreleder, konsernledelse eller andre personlige nærstående parter.

Ytelser til ledende personer 2016

Godtgjørelse til bedriftsforsamling

Godtgjørelse til bedriftsforsamling i 2016 utgjorde 475 000 kroner.

Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

I bedriftsforsamling 13. april 2016 ble Silvija Seres ble valgt som nytt styremedlem med virkning fra 12. mai 2016. Kari Broberg fratradte.

Styret

(tall i tusen kroner)

**Honorar
2016**

Øystein Løseth	Styreleder 1)	277
Reidar Åsgård	Styrets nestleder	168
Sigmund Thue	Styremedlem	121
Kari Broberg	Styremedlem (1.01. - 12.05)	56
Silvija Seres	Styremedlem (fra 13.05)	58
Monica Haugan	Styremedlem	114
Kari Andreassen	Styremedlem	136
Martin Lutnæs	Representant ansatte	114
Arild Haugstad	Representant ansatte	137

1) Inklusive godtgjørelse for møter i Bedriftsforsamling og Eiermøter

Honorar til styret inkluderer honorar for deltagelse i Revisjonsutvalg, Personellsikkerhet og etikk utvalg og Kompensasjons- og lederutviklingsutvalget. Utvalgene er nedsatt av og blant styrets medlemmer.

Godtgjørelse til konsernsjef og øvrig konsernledelse

Konsernet ble omorganisert i 2015/2016. Antall virksomhetsområder ble redusert fra syv til fire med tilsvarende reduksjon av antall medlemmer av konsernledelsen.

Godtgjørelse til konsernsjef fastsettes av styret.

Godtgjørelse til øvrig konsernledelse fastsettes av konsernsjef etter drøftelse i kompensasjonsutvalget. Godtgjørelse er basert på en markedsvurdering av tilsvarende stillinger. Med unntak av konsernsjef, kan alle i konsernledelsen oppnå resultatlønn. I løpet av 2016 er dette samordnet for alle i konsernledelsen.

Resultatlønn er basert på vurdering av oppnådde resultater etter konsernets målstyringsprinsipper og utgjør inntil 10 prosent av grunnlønn.

1. juli ble konsernets pensjonsordning endret, se note 20 Pensjon. Endringen har medført forskjellige ordninger for medlemmer av konsernledelsen. Kolonnen "pensjon" viser en beregnet kostnad for den offentlige ytelsesordningen, hva som er betalt av arbeidsgiver til innskuddsordning, eventuelt offentlig ytelsesordning kombinert med arbeidsgivers innskudd for de som har gått over til innskuddsbasert ordning. Ytelsesbasert kostnad er beregnet som 6,88 prosent betalt individuell pensjonspremie av lønn med tillegg av 4,15 prosent reguleringspremie begrenset oppad til et grunnlag på 12 G. Usikret andel av ytelsesordningen framgår under tabellen.

Konsernledelsen

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Verv	Lønn	Resultat- lønn	Pensjon	Sktgrlag bil	Annet
Øistein Andresen	Konsernsjef	2 486	-	122	150	7
Oddleiv Sæle	Direktør Vannkraft	1 473	115	122	166	7
John Marius Lynne	Direktør Nett	1 456	116	122	170	12
Maren Kyllingstad	Direktør Marked	1 294	94	122	160	10
Trond Skjellerud	Direktør bredbånd	1 528	257	85	139	13
Marit Torgersen	Direktør konsernstab	1 256	84	122	148	10
Leif Henning Asla	Direktør økonomi og finans	1 253	103	122	116	10

Konsernsjef skal fratrukke sin stilling ved fylte 67 år med 66 prosent av ordinær lønn i pensjon. Ved oppsigelse før fylte 62 år skal pensjonen utregnes lineært fra null ved tiltredelse til 16 G ved fylte 62 år. Ved oppsigelse ved 62 år er pensjonen 16 G. Ved oppsigelse mellom 63 år og 67 år utregnes pensjonen lineært mellom disse to tidspunktene basert på aktuarielle prinsipper og med de samme forutsetninger som framgår av 20 Pensjoner. Tilleggspensjonen fra fylte 67 år som ikke er dekket av konsernets pensjonsordning utgjør i 2016 en tilleggs-kostnad på 2 210 000 kroner. Det er ikke inngått bonus- eller overskuddsdelingsavtaler med konsernsjef. Før fylte 62 år har konsernsjef 6 måneders oppsigelsestid og 12 måneders etterlønn utover oppsigelsestiden ved oppsigelse fra selskapets side eller egen oppsigelse som skyldes vesentlige endringer i selskapets eierstruktur eller tidligere vedtatt hovedstrategi.

Konsernledelsen har forskjellige pensjonsordninger hvor noen har valgt å bli stående i gammel ordning, mens andre valgte frivillig overgang til innskuddspensjon fra 1. juli. Direktør Eidsiva bredbånd har hatt innskuddsordning i 2016. De som har gått over til innskuddsbasert ordning har beholdt tidligere opparbeidede rettigheter etter ytelsesordningen fram til overgangen. Ytelsesordningen gir rett til 66 prosent av sluttlønn begrenset til et beregningsgrunnlag på inntil 16 G ved fratredelse etter fylte 65 år. Tilleggs-kostnaden utover 12 G er basert på aktuarielle prinsipper og med de samme forutsetninger som framgår av note 20 Pensjoner og utgjør i 2016: Sæle 286 000 kroner, Kyllingstad 96 000 kroner, Torgersen 30 000 kroner og Asla 78 000 kroner. Den usikrede ordningen er opptjent fra ansettelsestidspunktet i konsernet med 1/30 per år. Denne opptjeningen har opphørt for de som har gått over til innskuddsbasert pensjon. Direktører som fortsatt er i offentlig ytelsesordning har etterlattepensjon som utgjør 39,6 prosent av direktørens pensjonsgrunnlag. Denne etterlattepensjonen skal samordnes med tilsvarende ytelse fra Folketrygden

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til konsernsjef, styreleder, konsernledelse eller andre personlige nærstående parter.

Note 24 Andre tap/gevinster, netto finanskostnad

2017 <i>(tall i millioner kroner)</i>	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer	Finansielle forpliktelser til amortisert kost	Øvrige	Sum
Verdiendring aksjer	2					2
Renteswapper - lån	29					29
Valutaterminkontrakter	-14					-14
Finansielle kontrakter kraftkjøp/salg	17					17
Verdiendring erstatningskraft	6					6
Verdiendring konsesjonskraft	2					2
Sum andre (tap)/gevinster - netto	41					41
Rentekostnader lån				-361		-361
Verdiendring valuta				-20		-20
Andre finanskostnader					-3	-3
Sum finanskostnader				-381	-3	-384
Renteinntekter			35			35
Verdiendring valuta						0
Andre finansinntekter					5	5
Sum finansinntekter			35		5	40
Netto finanskostnad			35	-381	2	-344

2016 <i>(tall i millioner kroner)</i>	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer	Finansielle forpliktelser til amortisert kost	Øvrige	Sum
Verdiendring aksjer	0					0
Renteswapper - lån	22					22
Valutaterminkontrakter	7					7
Finansielle kontrakter kraftkjøp/salg	-6					-6
Verdiendring erstatningskraft	33					33
Verdiendring konsesjonskraft	-4					-4
Gevinst ved salg av datterselskap	89					89
Sum andre (tap)/gevinster - netto	141					141
Rentekostnader lån				-352		-352
Andre finanskostnader					-6	-6
Sum finanskostnader				-352	-6	-358
Renteinntekter			45			45
Verdiendring valuta				16		16
Andre finansinntekter					9	9
Sum finansinntekter			45	16	9	70
Netto finanskostnad			45	-336	4	-287

Note 25 Skattekostnad

(tall i millioner kroner)	2017	2016
Betalbar skatt	148	108
Utsatt skatt (Note 19)	66	116
Sum skattekostnad	214	224

Skatten på konsernets resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde fremkommet dersom konsernets veide gjennomsnittlige skattesats hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

(tall i millioner kroner)	2017	2016
Resultat før skatt	720	731
Skatt beregnet med forventet gjennomsnittlig skattesats (25/27 %)	173	183
Grunnrenteskatt med skattesats 33 %	104	108
Effekt av endret skattesats grunnrenteskatt til 34,3/33 %	27	23
Effekt av endret ordinær skattesats til 24/25 %	-46	-41
Resultat tilknyttede selskaper	-33	-27
Gevinst ved nedsalg datterselskap	-	-22
Andre forhold	-11	-
Skattekostnad	214	224
Gjennomsnittlig skattesats	30%	31%

Den veide gjennomsnittlige skattesatsen var 30 % (2016: 31 %).

Den høye skatteprosenten skyldes i hovedsak kostnadsført grunnrenteskatt. Årets grunnrenteskatt utgjør 14 % av resultat før skattekostnad (2016: 15 %). Endring av skattesats fra og med 2017 øker grunnrenteskatten med 27 millioner kroner og reduserer alminnelig skatt med 46 millioner kroner.

Note 26 Kontantstrøm fra drift

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Note	2017	2016
Resultat før skattekostnad		720	731
Justeringer for:			
- Endring i pensjonsforpliktelser		-6	-26
- Avskrivninger	7, 8	458	432
- (Gevinst)/tap ved avgang varige driftsmidler (se nedenfor)		-26	1
- Gevinst ved salg aksjer		-	-89
- Endring urealiserte (gevinst)/tap på derivater	13	32	-56
- Endring urealisert (gevinst)/tap på andre finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		-10	-30
- Netto finanskostnader	24	344	287
- Andel resultat i tilknyttede selskaper	9	-128	-78
- Andel resultat i tilknyttet selskap holdt for salg		41	14
Endring i arbeidskapital og øvrige endringer		375	-606
Kontantstrømmer fra driften		1 800	580

I kontantstrømoppstillingen består inntekt fra salg av varige driftsmidler av:

Balanseført verdi	32	22
Gevinst/(tap) ved avgang varige driftsmidler	26	-1
Vederlag ved avgang varige driftsmidler	58	21

Note 27 Nærstående parter

Alle datterselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet som spesifisert i note 28 er nærstående parter av Eidsiva Energi. Konsernets ledelse og styre er også definert som nærstående. Nærmere opplysninger om ytelser til disse personene er presentert i note 23.

Eiere

Det ble i 2011 etablert et ansvarlig fastrentelån mot eierne til 7 prosent rente og avdragsfrihet i 15 år. Elverum Energi AS kom inn som eier i 2015 og har etablert et ansvarlig fastrentelån på betingelser lik de opprinnelige eierne, men med en markedsrente på avtaletidspunktet. I 2016 ble løpetiden på lånet forlenget med ti år. Ny fastrente skal fastsettes i 2026 på markedsmessige betingelser. Eidsiva skal tilrettelegge for at långiver fritt kan velge å konvertere hele eller deler av lånet til aksjekapital, som alternativ til at lånet innfris den 31.12.2036.

Konverteringen skal skje til markedspris, fastsatt av ekstern rådgiver etter oppdrag fra Eidsiva sitt styre. Eidsiva skal på bakgrunn av fastsatt frist med minst 4 måneders varsel invitere långiver til deltakelse i konverteringen, og generalforsamling som skal treffe vedtak om konverteringen skal avholdes i perioden 31. august - 31. oktober 2036. Utegnede aksjer kan ikke tegnes av øvrige aksjonærer i Eidsiva. Aksjonærene er nærmere spesifisert i note 17.

Flere av konsernets eiere har avtaler om leveranse av netjtjenester og enkelte eiere strømkjøp. Avtalene er inngått på markedsmessige vilkår.

Datterselskap

Eidsiva Energi AS er morselskap og har direkte og indirekte kontroll over 15 selskaper. Direkte og indirekte eide datterselskaper er presentert i konsolideringsoversikten i note 28. Aktiviteten i konsernet er rapportert gjennom segmentinformasjonen i note 5. Transaksjoner med datterselskaper elimineres i konsernregnskapet og representerer ikke transaksjoner med nærstående parter.

Felles kontrollert virksomhet

Konsernet har en langsiktig fordring som utgjør 249 millioner kroner per 31.12.2017 (2016: 367 millioner kroner) mot den felleskontrollerte virksomheten Oppland Energi AS. I henhold til avtale er første nedbetaling av fordringen i 2018. Utlånet er inngått på markedsmessige vilkår.

Tilknyttede selskaper

Eidsiva har eierandeler i tilknyttede selskaper som er spesifisert nærmere i note 28. Salg av tjenester til de tilknyttede selskapene utgjør 804 millioner kroner (2016: 606 millioner kroner).

I forbindelse med kjøpet av Vannkraft Øst AS i 2006 og den senere fusjonen ble det etablert tjenestekjøpsavtaler med de tidligere eierne av Vannkraft Øst AS. Et punkt i disse avtalene er at tjenestekjøperne har en plikt til å betale en relativ andel av løpende pensjonskostnader og bære sin relative andel av den totale pensjonsforpliktelsen såfremt tjenestekjøpsavtalen avsluttes. I regnskapet til Eidsiva Vannkraft AS som er konsolidert inn i konsernregnskapet er 100% av pensjonsforpliktelsen på alle aktive ansatte, oppsatte og pensjonister medtatt, herunder pensjonsforpliktelser knyttet til selskap som tidligere har overført sine ansatte til Vannkraft Øst AS, nå Eidsiva Vannkraft AS. Basert på de langsiktige tjenestekjøpsavtalene med de tidligere eierne er det foretatt en fordeling av den regnskapsmessige pensjonsforpliktelsen basert på fordelingsnøkler. Det er således ført opp en langsiktig fordring på tjenestekjøperne. Fordringen tilsvarer tjenestekjøpernes langsiktige forpliktelser.

Konsernet har inntekter knyttet til kraftsalg og distribusjon av kraft til tilknyttede selskaper. Transaksjonene er basert på vanlige forretningsmessige vilkår og detaljer om slike transaksjoner er ikke inkludert i notene.

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Langsiktige fordringer på tjenestekjøpere	78	80
Langsiktig utlån til Innlandskraft AS	150	150
Langsiktig utlån til Oppland Energi AS	249	367
Kortsiktig likviditetslån til Eidsiva Marked	-	150

Det har ellers ikke forekommet vesentlige transaksjoner med nærstående.

Note 28 Selskap som inngår i konsolideringen

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Eidsiva Energi AS med følgende datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskap inndelt etter virksomhetsområder.

Selskapets navn	Forretningskontor	Eierandel og stemmeandel i %
Følgende datterselskaper inngår i konsernet		
<i>Vannkraft</i>		
Eidsiva Vannkraft AS	Lillehammer	100%
Mesna Kraftselskap DA	Lillehammer	99%
<i>Nett</i>		
Eidsiva Nett AS	Hamar	100%
<i>Anlegg</i>		
Laje entreprenør AS	Hamar	100%
<i>Vekst</i>		
Eidsiva Vekst AS	Gjøvik	100%
Energihuset AS	Gjøvik	100%
Fjellnett AS	Lillehammer	90%
Elsikkerhet Norge AS	Ringsaker	68%
EnergiSmart AS	Ringsaker	68%
<i>Bioenergi</i>		
Eidsiva Bioenergi AS	Gjøvik	100%
Kongsvinger Bioenergi AS	Kongsvinger	66%
Åsnes Fjernvarme AS	Åsnes	74%
Trysil Fjernvarme AS	Trysil	65%
Lena Fjernvarme AS	Østre Toten	51%
<i>Bredbånd</i>		
Eidsiva bredbånd AS	Lillehammer	90%
Eidsiva Fiberinvest AS	Lillehammer	100%
Følgende felleskontrollerte virksomheter inngår i konsernet		
<i>Vannkraft</i>		
Oppland Energi AS	Lillehammer	39%
Austri Vind DA	Gjøvik	63%
Austri Raskiftet DA	Gjøvik	20%
<i>Marked</i>		
Innlandskraft AS	Hamar	50%
Tilknyttede selskap som klassifiseres over driften		
<i>Vannkraft</i>		
Vinstra kraftselskap DA	Nord-Fron	28%
Opplandskraft DA (OK)	Lillehammer	25%
Hunderfossen kraftverk som del av OK	Lillehammer	9%
Kraftverkene i Orkla (KVO) *1)	Rennebu	12%
Glommen og Laagens Brukseierforening	Lillehammer	Variierende
Austri Kvitola DA	Gjøvik	50%

*1) Vurderes som tilknyttet selskap da vi har betydelig innflytelse.

Bioenergi
 Oplandske Bioenergi AS Gjøvik 36%

Selskapets navn	Forretningskontor	Eierandel og stemmeandel i %
------------------------	--------------------------	-------------------------------------

Øvrige tilknyttede selskap

Vekst

Energiråd Innlandet AS	Gjøvik	34%
Raufoss Beredskap AS	Vestre Toten	49%
Prevent Systems AS	Lillehammer	20%
Moelven Industrier ASA	Ringsaker	24%

Holdt for salg

Energy Future Invest AS	Gjøvik	50%
-------------------------	--------	-----

Eidsiva Energi AS

- 100 Resultatregnskap
- 101 Balanse
- 103 Kontantstrømoppstilling
- 104 Noter

Eidsiva Energi AS

Resultatregnskap

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Note	2017	2016
Driftsinntekter	10	163	146
Lønnskostnader	2, 12	99	83
Av-og nedskrivinger	4	9	10
Andre (tap)/gevinster - netto	7	-28	-21
Annen driftskostnad	10	80	80
Sum driftskostnader		160	153
Driftsresultat		4	-6
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt fra investering i datterselskaper	5	5 268	389
Renteinntekt fra selskap i samme konsern	7	32	35
Annen renteinntekt	7	19	28
Andre finansinntekter	7, 13	20	20
Rentekostnader til selskap i samme konsern	7	0	1
Andre rentekostnader	7	344	326
Andre finanskostnader	7, 13	25	4
Netto finansposter		4 970	142
Resultat før skattekostnad		4 974	135
Skattekostnad på ordinært resultat	3	-44	-14
Årsresultat		4 931	121
Disponering av årsresultat:			
Avsatt utbytte		150	175
Overført til/fra annen egenkapital		4 781	-54
Sum disponert		4 931	121
Utvidet resultat			
Årsresultat		4 931	121
Estimatavvik pensjon etter skatt	12	-4	0
Sum andre innregnede inntekter og kostnader som ikke vil reklassifiseres til resultatet		-4	0
Årets totalresultat		4 926	121

Balanse

Eiendeler

(Alle tall i millioner kroner)

	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle rettigheter		2	1
Utsatt skattefordel	3	70	78
Sum immaterielle eiendeler		72	79
Varige driftsmidler	4	24	31
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	5	13 527	8 628
Investeringer i aksjer og andeler	5, 6, 8	221	217
Langsiktig fordring konsernselskap	6, 10	1 787	1 303
Andre langsiktige fordringer		150	150
Sum finansielle anleggsmidler		15 684	10 298
Sum anleggsmidler		15 780	10 408
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	6, 10	56	48
Andre fordringer	6, 10	804	1 192
Sum fordringer		860	1 240
Investeringer			
Obligasjoner	6	200	0
Sum investeringer		200	0
Bankinnskudd	6, 9	175	5
Sum omløpsmidler		1 236	1 244
Sum eiendeler		17 016	11 652

Egenkapital og gjeld
(Alle tall i millioner kroner)

	Note	2017	2016
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital		346	346
Overkurs		1 503	1 503
Sum innskutt egenkapital		1 848	1 848
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		5 612	836
Sum opptjent egenkapital		5 612	836
Sum egenkapital	11	7 460	2 684
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelse	12	103	92
Andre avsetninger for forpliktelser		3	3
Sum avsetning for forpliktelser		107	96
Annen langsiktig gjeld			
Obligasjonslån	6, 14, 15	4 550	3 300
Gjeld til kredittinstitusjoner	6, 14, 15	2 233	2 103
Ansvarlig lån eiere	6, 10, 14	1 519	1 519
Sum annen langsiktig gjeld		8 302	6 922
Kortsiktig gjeld			
Kortsiktige lån	6, 10, 14, 15	539	1 411
Leverandørgjeld	6	5	11
Betalbar skatt	3	0	0
Skyldig utbytte		150	175
Skyldig offentlige trekk og avgifter		8	4
Derivater	6, 8	224	252
Annen kortsiktig gjeld	6, 10	221	98
Sum kortsiktig gjeld		1 147	1 951
Sum gjeld		9 555	8 968
Sum egenkapital og gjeld		17 016	11 652

Hamar, 20. mars 2018
Styret i Eidsiva Energi AS

 Øystein Løseth Styreleder	 Reidar Åsgård Styrets nestleder	 Sigmund Thue
 Monica Haugan	 Sylvia Brustad (varamedlem)	 Kari Andreassen
 Leo Sørbye	 Martin Lutnæs	 Øistein Andresen Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

(Alle tall i millioner kroner)

	2017	2016
Kontantstrømmer fra driften		
Resultat før skattekostnad	4 974	135
Justeringer for:		
- Ordinære av- og nedskrivninger	9	10
- Tap/gevinst ved avgang aksjer	0	-97
- Regnskapsmessig inntekt på investering i datterselskap	-4 792	0
- Verdiendring finansielle eiendeler og forpliktelser	-29	-21
- Endring i pensjonsforpliktelse ført over ordinært resultat	6	-1
- Endring i langsiktige forpliktelser	0	3
- Endring agiotap/gevinst ikke realisert	20	-16
Endring i kundefordringer og leverandører	-14	-18
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-46	-144
A: Netto kontantstrømmer fra driften	129	-148
Likvider tilført/brukt på investeringer:		
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler	-4	-12
Innbetaling ved salg av driftsmidler	1	0
Utbetalinger ved investeringer i obligasjoner	-200	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	-4	-51
Utbytte fra datterselskap	0	154
Innbetalinger ved nedsalg av datterselskap	0	51
Innbetalinger på langsiktige fordringer	0	49
Utbetalinger av langsiktige fordringer	-484	0
B: Netto likviditetsendring fra investeringer	-691	192
Likvider tilført/brukt på finansiering:		
Opptak av ny langsiktig gjeld og kassekreditt	2 057	1 834
Endret finansiering av andre konsernselskap ved konsernkonto	419	-682
Avdrag på langsiktig lån og andre forpliktelser	-1 568	-1 160
Utbetalt utbytte	-175	-200
C: Netto likviditetsendring fra finansiering	733	-208
A+B+C: Netto likviditetsendring i året	171	-164
Bankinnskudd 01.01	5	169
Bankinnskudd per 31.12	175	5
Betalingsmidler 31.12	175	5
Ubenyttet trekkrettighet på kassekreditt	275	275

Bankkonti tilhørende konsernbankkontosystemet er inkludert i kontanter og bankinnskudd per 31.12, såfremt det er en positiv verdi. Dersom verdien er negativ er den inkludert i linje for kortsiktige lån. Motsvarende verdi vises som annen kortsiktig fordring eller annen kortsiktig gjeld mot datterselskap i balansen.

Noter til Eidsiva Energi AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Eidsiva Energi AS er et aksjeselskap registrert i Norge. Hovedkontoret er lokalisert i Vangsveien 73, 2307 Hamar.

Selskapsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven § 3-9 og Forskrift om forenklet IFRS fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014. Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapskikk.

Årsregnskapet er vedtatt av selskapets styre 20. mars 2018.

Eidsiva Energi AS inngår i konsernet Eidsiva Energi AS. Konsernregnskapet til Eidsiva Energi AS er utarbeid i henhold til full IFRS som fastsatt av EU.

1.1 Forenklet IFRS

Selskapet har anvendt følgende forenklinger fra innregnings- og vurderingsreglene i IFRS:

- IFRS 1 nr. 7 ble fraveket slik at man viderefører anskaffelseskost på investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper.
- IAS 10 nr 12 og 13 fravikes slik at utbytte og konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.
- IAS 16 nr. 43 fravikes slik at den samme vurdering av avskrivningsenhet (dekomponering) legges til grunn i selskapsregnskapet som i konsernregnskapet.

1.2 Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet

Selskapsregnskapet legger til grunn prinsippene i et historisk kost regnskap, med unntak av følgende regnskapsposter:

- Finansielle eiendeler holdt for handelsformål og finansielle derivater som er vurdert til virkelig verdi over resultatet.
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg som er vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat.

1.3 Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig avskrivninger på varige driftsmidler, pensjonsforpliktelser og derivater. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

1.4 Valuta

Selskapsregnskapet er presentert i NOK som både er den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til selskapet. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

1.5 Inntektsføring

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, rabatter og avslag.

Inntekter resultatføres når transaksjonen kan måles pålitelig og det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte selskapet.

- (a) Salg av tjenester
Driftsinntektene gjenspeiler opptjent verdi av tjenester hovedsakelig mot andre selskaper i konsernet.
- (b) Renteinntekter
Renteinntekter resultatføres proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rente metoden. Inntekter fra investeringer inngår i finansinntekter.
- (c) Utbytte og konsernbidrag
Utbytte fra datterselskaper inntektsføres i det året utbyttet avsettes i datterselskapet. Dette gjelder uansett om utbytte eller konsernbidrag refererer seg til opptjente resultater i morselskapets eiertid eller ikke. En slik utdeling kan medføre behov for å gjennomføre en verdifallstest.

Utbytte fra andre selskaper inntektsføres når aksjonærenes rettighet til å motta utbytte er fastsatt av generalforsamlingen. Utbytte og konsernbidrag presenteres under finansinntekter.

Konsernbidrag som avgis til datterselskap øker balanseført verdi av investeringen. Avgitt konsernbidrag regnskapsføres netto (etter skatt). Minoritetens andel av avgitt konsernbidrag til datterselskap klassifiseres som resultatdisponering.

1.6 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives over forventet utnyttbar levetid, som er:

Transportmidler	8 år
Inventar og utstyr	3-12 år
Bygningsmessige påkostninger	5-10 år
Hytter og kunst	Avskrives ikke

Driftsmidlenes utnyttbar levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

1.7 Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er alle enheter (inkludert strukturerte enheter) som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten.

Aksjer i datterselskaper føres til kost eller nedskrevet verdi dersom det har vært verdifall.

Aksjer i tilknyttede selskaper er selskap der Eidsiva har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger for investeringer der selskapet har mellom 20 og 50 % av stemmeberettiget kapital. Investeringene føres til kost eller nedskrevet verdi dersom det har vært verdifall.

1.8 Finansielle eiendeler

Selskapet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) Til virkelig verdi over resultatet b) Utlån og fordringer c) Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Klassifisering

(a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål med mindre de er en del av en sikring. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler.

(b) Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked er klassifisert som utlån og fordringer. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen.

(c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De klassifiseres som anleggsmiddel så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen selskapet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonsutgiftene resultatføres. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Utlån og fordringer måles i senere perioder til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Renteelementet er ikke hensyntatt dersom det er uvesentlig.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet medtas i resultatregnskapet under linje for andre tap/(gevinster) – netto.

1.9 Finansielle forpliktelser

Selskapet klassifiserer finansielle forpliktelser til amortisert kost. Finansielle forpliktelser til amortisert kost er forpliktelser som ikke er klassifisert som finansielt instrument til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi når utbetalingen finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente-metode. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid som en del av effektiv rente. Renteelementet er ikke hensyntatt dersom det er uvesentlig. Finansielle forpliktelser klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

1.10 Verdifall

på finansielle eiendeler balanseført til amortisert kost Selskapet vurderer ved balansedato om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Tap ved verdifall av en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler innregnes bare dersom det er objektive indikasjoner på verdifall som et resultat av en eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangsinnregningen (en tapshendelse) og denne tapshendelsen påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig. Dersom verdifall senere reduseres blir det tidligere tapet reversert.

1.11 Kundefordringer

Kundefordringer oppstår ved omsetning av varer eller tjenester som er innenfor den ordinære driftssyklusen. Kundefordringer måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode fratrukket avsetning for inntruffet tap. Renteelementet er ikke hensyntatt dersom det er uvesentlig. Hovedregel er at dersom oppgjør forventes innen ett år eller mindre, klassifiseres fordringene som omløpsmidler. Dersom dette ikke er tilfelle klassifiseres fordringene som anleggsmidler.

1.12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid.

Kontantstrømoppstillingen er satt opp etter den indirekte metode og viser kontantstrømmer fra henholdsvis operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter og forklarer periodens endring i bankinnskudd.

1.13 Egenkapital

Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer med fradrag for skatt, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.

1.14 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

(a) Pensjonsforpliktelser

Selskapet har en kollektiv pensjonsordning som er en ytelsesplan. Den balanseførte forpliktelse knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidler.

Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til livsforsikringselskap, med unntak av noen få usikrede ordninger.

Et kjennetegn på en ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere

faktorer slik som alder, antall år i selskapet, levealderjustering og lønn. Ved full opptjening yter selskapet en pensjon lik 66 % av sluttlønn, men hensyntatt levealderjustering.

Forbedring, innskrenkning eller andre endringer av nåværende ytelsesplan medfører endringer i pensjonsforpliktelsen. Såfremt forbedringen er opptjent ved regnskapsavleggelsen, kostnadsføres virkningen umiddelbart. Ved innføring av nye ordninger eller endringer i eksisterende ordninger med tilbakevirkende kraft, slik at de ansatte umiddelbart har en oppsatt rettighet, resultatføres umiddelbart. Gevinst eller tap knyttet til innskrenkninger eller avslutning av pensjonsplaner resultatføres når dette skjer. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik i beregningsforutsetningene (estimatavvik) innregnes direkte i utvidet resultat.

Konsernet innførte innskuddspensjon for alle nyansatte fra 1. juli 2017 og lukket den ytelsesbaserte pensjonsordningen. En innskuddsbasert pensjonsordning er en ordning hvor det betales faste innskudd til et fond hvor konsernet ikke har en juridisk eller underforstått plikt til å betale ytterligere innskudd. Det innregnes derfor ingen ytterligere forpliktelse i regnskapet. Pliktig innskudd innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

(b) Sluttvederlag

Sluttvederlag kommer til utbetaling når ansettelsesforholdet blir avsluttet av konsernet før normal pensjonsalder, eller når ansatte frivillig godtar nedbemanning mot en kompensasjon. Konsernet innregner sluttvederlaget på det tidligste av de følgende tidspunkter: a) når tilbud om sluttvederlag ikke lenger kan trekkes tilbake; eller b) når selskapet innregner kostnadene i forbindelse med restrukturering slik dette er definert i IAS 37 og restruktureringen inkluderer sluttvederlag. I tilfeller der tilbud om sluttvederlag gis for å oppmuntre til frivillig avgang, måles forpliktelsen basert på antall ansatte som forventes å akseptere tilbudet. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen diskonteres til nåverdi.

(c) Overskuddsdeling og bonusplaner

Selskapet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling basert på kontraktmessige forpliktelser eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selvpålagt forpliktelse.

1.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld er forpliktelser til å betale for varer eller tjenester som er levert fra leverandørene til den ordinære driften. Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metode. Dersom renteelementet er uvesentlig er dette sett bort fra. Hovedregel er at leverandørgjeld er klassifisert som kortsiktig dersom den forfaller innen ett år eller kortere. Dersom det ikke er tilfelle, klassifiseres den som langsiktig.

1.16 Betalbar og utsatt inntektsskatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endringer i utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet blir skatten også ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er balanseført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Selskapet vil regnskapsføre tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at selskapet kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad selskapet ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel på midlertidige forskjeller er beregnet i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt eller i hovedsak vedtatt på balansedagen hvor den midlertidige forskjellen har oppstått.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt føres opp til nominell verdi og er klassifisert som immateriell eiendel eller langsiktig forpliktelse i balansen. Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

1.17 Andre avsetninger

En avsetning regnskapsføres når selskapet har en forpliktelse (rettslig eller selvpålagt) som en følge av en tidligere hendelse, det er sannsynlig (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av denne forpliktelsen og beløpets størrelse kan måles pålitelig. Hvis effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

1.18 Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen hensyntas i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Note 2 Lønnskostnader, årsverk, godtgjørelse mm.

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Lønnskostnader		
Lønninger	65	57
Arbeidsgiveravgift	10	9
Pensjonskostnader (note 12)	16	12
Andre ytelser	8	4
Sum	99	83
Antall årsverk	84	76

<i>(Alle tall i tusen kroner)</i>	2017	2016
Revisor - spesifikasjon av honorar		
Lovpålagt revisjon	512	616
Andre attestasjonstjenester	8	36
Skatterådgivning	45	20
Andre rådgivningstjenester	54	144
Sum	620	816

Det vises til konsernets noter når det gjelder ytelser til ledende personer.

Note 3 Skatt

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Årets skattekostnad		
Betalbar skatt	34	5
Endring utsatt skatt	9	9
Effekt av balanseført pensjon på endring utsatt skatt	1	0
Sum skattekostnad	44	14
Spesifikasjon av årets betalbare skatt i balansen		
Sum betalbar skatt fra resultatet	34	5
Skatteeffekt av avgitt konsernbidrag	-34	-5
Beregning av årets skattegrunnlag		
Resultat før skattekostnad	4 974	135
Permanente forskjeller	-4 805	-92
Endring i midl. forskjeller	-24	-21
Effekt av balanseført pensjon på endring i midlertidige forskjeller	-5	0
Skattepliktig inntekt i resultatet	141	23
Endring underskudd til fremføring	0	-2
Skattepliktig inntekt i (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	141	21
Betalbar skatteprosent	24%	25%
Betalbar inntektsskatt av årets resultat	34	5

Oversikt over midlertidige forskjeller

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016	Endring
Driftsmidler	-3,8	-3,0	0,8
Fordringer	-42	-42	0
Gevinst og tapskonto	6	8	1
Derivater og agio	-196	-236	-40
Pensjonsforpliktelser	-102	-91	11
Andre avsetninger	-8	-5	2
Sum midlertidige forskjeller i balansen	-345	-369	-24
Fusjonsfordring	42	42	0
Sum grunnlag utsatt skattefordel i balansen	-303	-327	-24
Skattesats	23%	24%	
Beregnet utsatt skattefordel i balansen	-70	-78	
Utsatt skattefordel i balansen	-70	-78	-9

Avstemming av skattekostnad og beregnet skatt på årsresultatet

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Årsresultat * skattesats	1 194	34
Regnskapsført skattekostnad	44	14
Differanse	1 150	20

Forklaring på differanse:

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Endret skattesats på utsatt skatt	3	3
Permanente forskjeller * skattesats	-1 153	-23
Sum	-1 150	-20

Note 4 Varige driftsmidler

<i>(Alle tall i millioner kroner)</i>	Hytter, påkost, kunst etc.	Inventar, utstyr	Anlegg under utførelse	Sum varige driftsmidler
Varige driftsmidler				
Anskaffelseskost per 01.01.	9	59	3	71
Tilgang driftsmidler	0	5	-3	2
Avgang/utrangert driftsmidler	0	-2	0	-2
Anskaffelseskost 31.12.	9	61	0	71
Akk. avskrivninger 31.12.	-2	-45	0	-47
Bokført verdi per 31.12.	7	16	0	24
Årets avskrivninger	0	9		9
Avskrivningssats	0%- 8,3%	8,3-33%		
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært		
Salgssum solgte driftsmidler	-	1		1

Note 5 Aksjer og andeler

	Forretnings- kontor	Aksje- kapital i mkr	Antall aksjer	Pålydende	Eierandel og stemme- andel	Verdi i balansen i mkr
Investering i datterselskap						
Eidsiva Vannkraft AS	Lillehammer	429	1 074 246	400	100%	7 489
Eidsiva Nett AS	Hamar	480	4 800 000	100	100%	2 666
Eidsiva Vekst AS	Gjøvik	201	201 000	1 000	100%	644
Eidsiva Bioenergi AS	Gjøvik	225	225 060	1 000	100%	2 029
Eidsiva Bredbånd AS	Lillehammer	176	176 503 000	1	90%	656
Energihuset AS	Gjøvik	25	25 000	1 000	100%	0
Laje entreprenør AS	Hamar	1	5 000	100	100%	42
Sum						13 527

Kapitaløkning i datterselskap utgjør 4 899 millioner kroner, hvorav avgitt konsernbidrag til datterselskap i 2017 etter skatt utgjør 106 millioner kroner.

(Tall i millioner kroner)	Forretningskontor	Egenkapital 2017	Års- resultat 2017	Eierandel og stemme- andel	Verdi i balansen
Investering i tilknyttet selskap					
Energiråd Innlandet AS	Hamar	2	0	34%	0
Innlandskraft AS	Hamar	389	59	50%	181
Sum					181
Investeringer i aksjer og andeler					
Egenkapitaltilskudd KLP					40
Sum					40

Inntekt på investering i datterselskap (Tall i millioner kroner)	Verdi i resultatet
Inntektsført konsernbidrag	476
Inntektsført utbytte	4 792
Sum	5 268

Note 6 Balanseopplysning for finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter har blitt anvendt for finansielle instrumenter i balansen

Per 31.12.2017

Eiendeler (Tall i millioner kroner)	Holdt for handelsformål	Utlån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Sum finansielle eiendeler	Øvrige poster (*)	Sum
Langsiktig fordring konsernselskap		1 787		1 787		1 787
Investeringer i aksjer og andeler			221	221		221
Kundefordringer og andre fordringer		853		853	7	860
Rentefond		200		200		200
Bankinnskudd		175		175		175
Sum		3 015	221	3 236	7	3 244

Forpliktelseser (Tall i millioner kroner)	Holdt for handelsformål	Finansielle forpliktelseser til amortisert kost	Sum finansielle forpliktelseser	Øvrige poster (*)	Sum
Obligasjonslån		4 550	4 550		4 550
Gjeld til kredittinstitusjoner		2 233	2 233		2 233
Øvrig langsiktig gjeld		1 519	1 519		1 519
Kortsiktig lån		539	539		539
Derivater	224		224		224
Leverandørgjeld		5	5		5
Annen kortsiktig gjeld		203	203	18	221
Sum	224	9 049	9 273	18	9 291

Per 31.12.2016

Eiendeler (Tall i millioner kroner)	Holdt for handelsformål	Utlån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Sum finansielle eiendeler	Øvrige poster (*)	Sum
Langsiktig fordring konsernselskap		1 302		1 302		1 302
Investeringer i aksjer og andeler			217	217		217
Kundefordringer og andre fordringer		1 229		1 229	11	1 240
Bankinnskudd		5		5		5
Sum		2 536	217	2 753	11	2 764

Forpliktelseser (Tall i millioner kroner)	Holdt for handelsformål	Finansielle forpliktelseser til amortisert kost	Sum finansielle forpliktelseser	Øvrige poster (*)	Sum
Obligasjonslån		3 300	3 300		3 300
Gjeld til kredittinstitusjoner		2 103	2 103		2 103
Øvrig langsiktig gjeld		1 519	1 519		1 519
Kortsiktig lån		1 411	1 411		1 411
Derivater	252		252		252
Leverandørgjeld		11	11		11
Annen kortsiktig gjeld		86	86	12	98
Sum	252	8 430	8 682	12	8 693

(*) I øvrige poster inngår forskuddsbetalinger, periodiseringer, offentlige avgifter mv.

Note 7 Resultatopplysning for finansielle instrumenter etter kategori

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Holdt for omsetning	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer	Finansielle forpliktelser til amortisert kost	Sum
Linje i resultatregnskapet for 2017					
Andre (tap)/gevinster - netto	328				328
Renteinntekt fra foretak i samme konsern			32		32
Andre renteinntekter			19		19
Andre finansinntekter/kostnader				-5	-5
Rentekostnad til foretak i samme konsern					0
Andre rentekostnader				-344	-344

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Holdt for omsetning	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer	Finansielle forpliktelser til amortisert kost	Sum
Linje i resultatregnskapet for 2016					
Andre (tap)/gevinster - netto	21				21
Renteinntekt fra foretak i samme konsern			35		35
Andre renteinntekter			28		28
Andre finansinntekter/kostnader				16	16
Rentekostnad til foretak i samme konsern				-1	-1
Andre rentekostnader				-326	-326

Note 8 Vurdering av virkelig verdi finansielle instrumenter

Tabellen under viser selskapets virkelig verdimålinger per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler og forpliktelser

Nivå 2: Verdsettelse som baserer seg på (1) direkte eller indirekte observerbare priser for identiske eiendeler eller forpliktelser i et marked som ikke er aktivt, (2) modeller som benytter priser og variabler som fullt ut er hentet fra observerbare markeder eller transaksjoner og (3) prising i et aktivt marked av en tilsvarende, men ikke identisk eiendel eller forpliktelse

Nivå 3: Vurderinger som baserer seg på faktorer som ikke er observerbare eller eksternt verifiserbare

Selskapets verdsettelsesmetoder maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig og belager seg minst mulig på selskapets egne estimater.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:
Egenkapitalinstrumenter

Virkelig verdi er basert på eksternt innhentet emisjons- og transaksjonsverdier

Derivater

Virkelig verdi av renteswapper beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer.

Følgende tabell viser selskapets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi per 31. desember 2017

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter			221	221
Sum eiendeler	-	-	221	221
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		224		224
Sum forpliktelser	-	224	-	224

Følgende tabell viser selskapets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi per 31. desember 2016

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter			217	217
Sum eiendeler	-	-	217	217
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		252		252
Sum forpliktelser	-	252	-	252

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2017

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Egenkapital- instrumenter
Eiendeler	
Inngående balanse	217
Investeringer i perioden	4
Salg i perioden	0
Gevinst/tap ført i resultatet. Inkludert i linje andre (tap)/gevinster - netto.	0
Utgående balanse 31.12.17	221

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2016

<i>(tall i millioner kroner)</i>	Egenkapital- instrumenter
Eiendeler	
Inngående balanse	32
Investeringer i perioden	186
Salg i perioden	0
Gevinst/tap ført i resultatet. Inkludert i linje andre (tap)/gevinster - netto.	0
Utgående balanse 31.12.16	217

Note 9 Bankinnskudd - bunde midler

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Bundne midler vedrørende skattetrekk	4,3	3,8

Note 10 Nærstående parter

Eidsiva Energi AS er morselskapet i Eidsiva Energi konsernet. Eierne er offentlige kommuner og fylkeskommuner i Hedmark og Oppland fylker.

Det vises til note 28 i konsernregnskapet som spesifiserer selskap og virksomheter som inngår i konsernet som datterselskaper, tilknyttede selskap og felles kontrollert virksomhet.

a) Transaksjoner med nærstående parter

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Salg av varer og tjenester		
- til øvrige konsernselskap (administrative tjenester)	133	134
- til øvrige konsernselskap (leieinntekter)	9	10
- til tilknyttede selskap (administrative tjenester)	21	0
Sum	162	144

Avtale om salg av varer og tjenester er inngått til markedsmessige vilkår. Salg av administrative tjenester er basert på kostnadsdekning med påslag for fortjeneste.

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Kjøp av varer og tjenester		
- fra øvrige konsernselskap (administrative tjenester)	5	6
- fra øvrige konsernselskap (leiekostnader)	1	3
- fra tilknyttede selskap (varekjøp)	2	2
Sum	8	11

Avtale om kjøp av varer og tjenester er inngått til markedsmessige vilkår. Kjøp av administrative tjenester er basert på kostnadsdekning med påslag for fortjeneste.

b) Ytelser til ledende personer

Det vises til konsernets noter når det gjelder ytelser til ledende personer.

c) Balanseposter knyttet til transaksjoner med nærstående parter

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Langsiktige fordringer		
- langsiktige fordringer på øvrige konsernselskap inngående balanse	1 302	1 351
- innfridd lån i løpet av året	0	-49
- opptak nytt lån i løpet av året	484	0
- beregnede renter	32	35
- mottatte renter	-32	-34
- endring i påløpte ikke betalte renter	0	-2
Sum utgående balanse	1 786	1 302

Fordringene er knyttet til markedsmessige vilkår. Det er ikke avtalt nedbetalingsplan for fordringene.

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Kortsiktige fordringer på øvrige konsernselskap		
- kortsiktige fordringer (kundefordringer)	47	39
- kortsiktige fordringer (konsernbidrag og utbytte)	476	295
- kortsiktige fordringer (konsernkonto bank)	321	740
- kortsiktige fordringer (mellomregning)	0	-4
Sum	844	1 069

Kortsiktig gjeld til øvrige konsernselskap		
- kortsiktig gjeld (konsernkonto bank)	0	44
- annen kortsiktig gjeld (mellomregning)	2	10
- annen kortsiktig gjeld (konsernbidrag)	140	20
Sum	142	74

Kortsiktige fordringer og gjeld fremkommer fra ordinære løpende forretningstransaksjoner mellom selskapene og er basert på markedsmessige betingelser.

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Langsiktige lån fra øvrige konsernselskap og eiere		
- langsiktig lån inngående balanse	1 519	1 641
- innfridd lån i løpet av året	0	-122
- opptak nytt lån i løpet av året	0	0
- beregnede renter	106	107
- betalte renter	-106	-107
Sum utgående balanse	1 519	1 519

Lån er gitt på markedsmessige betingelser, jfr. note 14.

Note 11 Egenkapital

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2016	346	1 503	836	2 684
Årets resultat			4 931	4 931
Avsatt utbytte			-150	-150
Estimatavvik pensjon			-4	-4
Egenkapital 31.12.2017	346	1 503	5 612	7 460

Det vises til konsernets noter når det gjelder spesifikasjon av aksjonærer med videre.

Note 12 Pensjonskostnader og –forpliktelser

Ansatte i selskapet har avtale om offentlig tjenstepensjonsordning etter tariffavtale. Avtalen følger i hovedsak reglene i henhold til statens pensjonskasse. Pensjonsordningen er sikret ved at det innbetales løpende premier for å dekke pensjonsansvaret. I tillegg er noen personer omfattet av en usikret ordning. Den sikrede ordningen er en ytelsesordning som sikrer den pensjonsberettigede 66 % av sluttlønn ved 30 års opptjening, men hensyntatt justering av levealder. Pensjonsalder er 67 år. Ordningen omfatter aldersuføre og ektefelle/barnepensjon. I tillegg har selskapet innført innskuddspensjon for alle nyansatte etter 1.7.2016. Ved overgangen valgte en andel av selskapets nåværende ansatte frivillig overgang til innskuddsordningen. De resterende ansatte fortsetter i ytelsesordningen, men ordningen er lukket for nye ansatte. Antall personer som er omfattet av ytelsesordningen pr 01.01.2018 er 61 aktive, 254 med oppsatte rettigheter og 181 pensjonister.

Ved måling av påløpte forpliktelser per 31.12.2017 er det benyttet dødelighetstabell K2013BE som tar utgangspunkt i analyser av dødelighet i livsforsikringsbestanden i Norge med framskrivning.

Spesifikasjon av årets pensjonskostnad

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	9	11
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	8	8
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-6	-6
Netto pensjonskostnad	12	13
Omkostninger	1	1
Endring i planordning	0	-3
Arbeidsgiveravgift	2	1
Årets pensjonskostnad	14	12
Estimatavvik pensjoner før skatt ført over utvidet resultat	5	0
Årets pensjonskostnad i totalresultatet for ytelsesordningen	20	12
Innskuddspensjon	2	1
Årets pensjonskostnad i totalresultatet for ytelses- og innskuddsordningen	22	12

Spesifikasjon av netto pensjonsforpliktelse i balansen

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	31.12.17	31.12.16
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12	336	319
Pensjonsmidler 31.12	-245	-238
Netto pensjonsforpliktelse	91	81
Arbeidsgiveravgift	13	11
Balansført netto pensjonsforpliktelse	103	92

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016	Akkumulert 2017
Årets brutto estimatavvik ført mot egenkapitalen	6	0	25

Økonomiske forutsetninger

	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2016
Diskonteringsrente	2,3 %	2,6 %	2,7 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,3 %	2,6 %	2,7 %
Forventet lønnsregulering	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Forventet G - regulering	2,3 %	2,3 %	2,3 %
Forventet årlig regulering av pensjoner	1,5 %	1,5 %	1,5 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Som uttaksrate AFP er benyttet 20 % ved 62 år stigende til 70 % ved 66 år.

Note 13 Agio

Selskapet har langsiktig lån og bankinnskudd i valuta. Ved årsskiftet 31.12. er begge postene vurdert til kurs per 31.12.2017. Netto agiotap i 2017 er -19,3 millioner kroner (agiogevinst 15,6 millioner kroner i 2016).

Note 14 Lån

<i>(tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Langsiktig lån		
Obligasjonslån	4 550	3 300
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 233	2 103
Ansvarlig lån *)	1 519	1 519
Sum langsiktig gjeld	8 302	6 922
Kortsiktig lån		
Neste års avdrag på langsiktig gjeld	539	1 367
Opptrukket kassekreditt	0	44
Sum kortsiktige lån	539	1 411
Sum lån	8 842	8 333

Avdragsprofil rentebærende gjeld

År	2018	2019	2020	2021	2022	Deretter	Sum
Obligasjonslån		550	700	600	500	2 200	4 550
Gjeld til kreditt-institusjoner	539	454	718	112	112	839	2 773
Ansvarlig lån						1 519	1 519
Sum	539	1 004	1 418	712	612	4 558	8 842

*) I 2011 ble egenkapitalen nedsatt med 1.500 millioner kroner og tilbakelånt som ansvarlig lån. I forbindelse med at Elverum Energi kom inn som eier i 2015 økte lånet med 19 millioner kroner. Lånet løper til 31.12.2036 uten avdragsbetaling. Lånet har fastrente frem til 2026 som i gjennomsnitt gir rente på 6,96 prosent som utbetales halvårlig. Eidsiva skal tilrettelegge for at långiver fritt kan velge å konvertere hele eller deler av lånet til egenkapital.

Note 15 Pantstillelser og garantier

<i>(Tall i millioner kroner)</i>	2017	2016
Gjeld sikret ved negativ pantsettelseserklæring	7 323	6 814

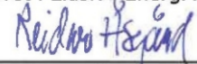
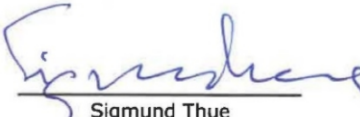

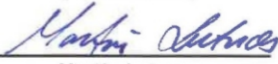

Utover bokført gjeld har Eidsiva Energi AS inngått konsernkontoavtale med kassekredittlimit på 275 millioner kroner. I tillegg har selskapet ubenyttede trekkrettigheter på 1,2 milliarder kroner. Selskapet har avgitt negativ pantsettelseserklæring for disse forhold.

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2017 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultat og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med den beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Hamar, 20. mars 2018
Styret i Eidsiva Energi AS

 Øystein Løseth Styreleder	 Reidar Åsgård Styrets nestleder	 Sigmund Thue
 Monica Haugan	 Sylvia Brustad (varamedlem)	 Kari Andreassen
 Leo Sorbye	 Martin Lutnæs	 Øistein Andresen Konsernsjef

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Eidsiva Energi AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Eidsiva Energi AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening

- ▶ er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- ▶ gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge
- ▶ gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2017. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Anleggsmidler – verdsettelse av kraft-, bioanlegg og fallrettigheter

Konsernets største eiendeler er kraft- og bioanlegg med en balanseført verdi på 5 123 millioner kroner og fallrettigheter med balanseført verdi på 127 millioner kroner. Prisnivået for elektrisk kraft og el-sertifikater har falt de siste årene, noe som har medført behov for å vurdere anleggene og fallrettighetene for nedskrivning. Konsernet benytter bruksverdi som grunnlag for å fastsette gjenvinnbart beløp av kraft-, bioanlegg og fallrettigheter. De vesentligste forutsetningene ledelsen legger til grunn i estimatet for bruksverdi er fremtidige priser, produksjonsnivå, kostnadsnivå ved drift og vedlikeholdsinvesteringer, samt avkastningskrav. Som følge av eiendelens størrelse og kompleksitet og graden av estimatusikkerhet i fastsettelsen av fremtidige kontantstrømmer er dette vurdert å være et sentralt forhold i revisjonen.

Vi vurderte utforming og effektivitet av ledelsens interne kontroller knyttet til nedskrivningsvurderinger av kraft-, bioanlegg og fallrettigheter. Vi involverte spesialister for å bistå revisjonsteamet med å vurdere de anvendte nedskrivningsmodellene og de vesentligste forutsetningene ledelsen har lagt til grunn for estimert bruksverdi. Vi sammenlignet de anvendte prisbanene mot prisbaner fra uavhengige markedsaktører, for å underbygge fremtidige kontantstrømmer. Vi testet kontantstrømmene mot budsjett og forretningsplaner, og vurderte treffsikkerheten av tidligere prognoser mot faktiske resultater. Vi testet også beregninger og matematisk nøyaktighet i konsernets nedskrivningsmodell.

Vi viser til konsernets note 7 om varige driftsmidler, note 8 om immaterielle eiendeler og note 4 om viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger.

Derivater

Markedsprisen på elektrisk kraft er volatil og konsernet bruker finansielle kraftkontrakter for å sikre fremtidige kontantstrømmer. Finansielle kraftkontrakter er finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi i konsernregnskapet. Som følge av at enkelte kraftkontrakter er nominert i euro inngår konsernet også valutaterminkontrakter. Konsernet benytter ikke sikringsbokføring av kraftkontraktene og valutaterminkontraktene, bortsett fra en langsiktig kraftavtale som regnskapsmessig behandles som sikring. Det er omfattende bruk av finansielle instrumenter i konsernet og verdsettelsen av de finansielle instrumentene kan i en gitt prissituasjon utgjøre betydelig positive og negative eiendeler og forpliktelser i balansen. Som følge av antall transaksjoner, kompleksitet og graden av skjønsmessige vurderinger, er dette vurdert å være et sentralt forhold i revisjonen.

Vi vurderte utforming og effektivitet av ledelsens interne kontroller knyttet til handel og oppfølging av finansielle instrumenter. Vi vurderte konsernets regnskapsprinsipper og modeller for verdsettelse av finansielle instrumenter. For et utvalg av konsernets beholdning av nivå 2-instrumenter testet vi beregningen av virkelig verdi basert på markedsforutsetninger og vi verifiserte denne verdien mot verdsettelse fra motparter. For de finansielle instrumentene klassifisert som nivå 3, inkludert den langsiktige kraftavtalen som regnskapsmessig er et sikringsinstrument, testet vi verdsettelsen ved å etterregne verdien og vurderte de vesentligste forutsetningene ledelsen har lagt til grunn for verdsettelsen. Vi sammenlignet de anvendte prisbanene mot prisbaner fra uavhengige markedsaktører, for å underbygge fremtidige kontantstrømmer. Videre vurderte vi presentasjon og klassifisering av de finansielle instrumentene i konsernregnskapet, herunder noteopplysninger.

Vi viser til konsernets note 4 om viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger, note 6 om finansiell risikostyring i konsernet, note 13 om derivater og note 14 om virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Før datoen for revisjonsberetningen mottok vi årsberetningen, nøkkeltall og erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-5, og vi forventer å motta uttalelse fra bedriftsforsamlingen etter dato for revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for

øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrige informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrige informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrige informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen vi har mottatt før datoen for revisjonsberetningen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet, og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;

- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Vi avgir en uttalelse til styret om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av regnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar

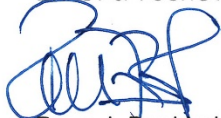
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Lillehammer, 22. mars 2018

ERNST & YOUNG AS

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

UTTALELSE FRA BEDRIFTSFORSAMLINGEN

Til generalforsamlingen i Eidsiva Energi AS

Eidsiva Energi AS' bedriftsforsamling har behandlet styrets forslag til årsregnskap for 2017 for Eidsiva Energi AS og konsernet, og anbefaler generalforsamlingen å godkjenne årsregnskapet og styrets forslag til disponering for 2017.

Hamar, 12. april 2018
For Eidsiva Energi AS' bedriftsforsamling

Bente Elin Lilleøkseth
Bedriftsforsamlingens leder

Eidsiva Energi AS

Postboks 4100

2307 Hamar

www.eidsiva.no